

„A to přání nás požívá málem jako Leviathan.“ Mikitok nastávil v rozumbradě zrcadlo a narovnal si motýlka broskvové barvy.

„Trnou mi všechny končetiny!“

„Měli bychom se krapet protáhnout!“ oznámil všem obvyklým rozkazovacím způsobem Arnold Konstantinovič.

Serge pohlédl oknem ven:

„On i terén je tu příhodný.“

Za oknem už třetí hodinu ubíhal stále stejný motiv – smíšený časné jarní les vpravo a trosky Veliké ruské zdi vlevo.

Do vagonu vstoupil v každém ohledu úhledný steward Antoinius s nápoji a osvěžujícími ubrousky.

„Zastavíme,“ prohodil brigadýr a konečně otevřel hnědozelené oči.

Vagon se lehce zhoupnul, začal zpomalovat a za chvíli zastavil úplně.

„Skvělé!“ malý, spory a věčně energický Arnold Konstantinovič vyskočil z místa, nasadil si skřípec, bodře se rozhlédl, sáhl do skříňky pro semišovou bundu a začal si ji čiperně navlékat.

Mikitok si k tváři přiložil vlhký teplý ubrousek a s rozkoší ho přitiskl:

„Smrti smrrrti mááá!“

„Čajový dýchánek na čerstvém vzduchu!“ nařídil Witte stewardovi a lokl si vody, vylepšené limetkou.

„Provedu,“ přikývl Antoinius s okouzlujícím a zároveň lišáckým úsměvem.

Salonem už se linula lehká symfonická hudba. Všichni se začali připravovat na piknik. Jen Ivan Iliič dál sladce posupával a nořil své kypré tělo do křesla s opěradlem co nejmíc položeným.

„Ten se má!“ poznamenal se závistivým lehkým úsměvem Mikitok, když procházel kolem Ivana Iliiče k toaletě.

„Probudte se, Ivane Iliiči.“ Serge popleskal spáče po rameni.

Spáče ale nereagoval.

„Nebudte lva, jen ať si pospí.“ Laert přistoupil k oválným dveřím salonu, otočil dveřní rukojeť, dveře odjely stranou a lidem ve voze se otevřel výhled na květinový les s halasně zpívajícími ptáky. Póde dveřmi se začaly vysouvat schůdky.

„Jen ho vzbudte, rozhodně ho vzbudte!“ potřásl rezolutně hlavou Arnold Konstantinovič. „Nebo vstane sám, urazí se a vyčte nám to!“

„A my se budeme omlouvat jako ty poslední ptáci,“ ušklíbl se Laert a přešel si ubrouskem po stříbrném obočí.

Serge přistoupil ke spicimu. Sklonil se a do velkého dětsky růžového ucha s velkým lalůčkem pronesl:

„Budíček, Ivane Iliiči, jde se na čaj.“

Jenže velká, kulatá a nápadně zrůžovělá tvář Ivana Iliiče vykazovala známky štěstí tak velkého a hlubokého, jeho plné rty se třáslý tak dychtivě a vypouštěly vzduch s nedbalostí tak bezstarostnou, že Serge jen pokýval vyholenou hlavou, od Ivana Iliiče odešel a zamířil k východu.

Latif se usmál na Witteho, jemuž Antoinius právě pomáhal navléct schwartzwaldský kabátec hořčičné barvy s dubovými listy a žaludy na tmavých klopátech:

„Tady budem rozhodně potřebovat vaši rozhodnost, brigadýře.“

Brigadýr se shovívavě pousmál, přistoupil ke spáči, rychle se nad ním sklonil a zvučně ho políbil na tvář. Zdálo se to nervěžitelné, ale políbek Ivana Iliiče probudil. Ten zamlaskal rty, pak vydal hluboký nosový zvuk a otevřel maličké, zateklé ale živé a bystré oči a nechápavě jimi ohledával salon.

„Cože... to už jsme na místě?“ pronesl silným a i v rozespalosti jasným hlasem.

„Ještě ne,“ odpověděl mu brigadýr.

„Jdeme si dopřát čajík, Ivane Iliiči,“ usmál se na něj Latif.

„A šáááááky tříískat!“ zaúpěl tenorem Mikitok a přehodil si přes ramena krémový plášť.

Široká kyprá hrud Ivana Iliiče se zvedla; nadechl se tak, jako by do sebe hodlal vtáhnout nejen veškerý vzduch interiéru, vyčištěný klimatizací, ale i ten jarní, svěží, který se sem oválnými dveřmi dral zvenčí:

„Ale to je... divukrásné!“

Všichni se rozesmáli, zamířili k východu a začali jeden po druhém salon opouštět a s rukama držícíma se zábradlí po schůdkách sestupovat dolů. Schůdky se lehce pohupovaly, jako by cestující nečekala pevná země, ale plovoucí přístaviště, k němuž právě dorazila loď. Jako první sestoupil na povadlou, léta nekosenou trávu, již už zdola prorážela svěží zelená, Serge; povšiml si čtyř strážných, kteří se po lanech spustili ještě před ním, ulomil suchý kmínek bolševníku a šleha je jim po stejné suchém býli

„To vaše popichování je opravdu jednotvárné, Laerte,“ poznal Arnold Konstantinovič, který se na svůj polštář posadil s papírosou v zubech.

„Já přece jen žertuju, pánové!“ rozhodil Laert různobarevnými rukama.

„To jsou ale zlé žerty,“ nechal se slyšet Latif. „Naše profese vyžaduje delikátnost.“

„No a jak to bylo dál – naložil jste ty rozumbrady do nálevu?“ zeptal se Mikitok, který tu stál v rozepnutém plášti a s požitkem vdechoval jarní vzduch.

„K tomu už jsem se nedostal... škoda!“ Ivan Iljič se položil na záda a zívln. „Áchjo... to je ta jarní únava. Antoško, uvař nám nějaký životadárny čajíček, jinak celou cestu prospíme jako syslové.“

„Můžu vám udělat Železnou Bohyni, pokud nemáte nic proti,“ odpověděl Antonius.

„Proti tomu nemá nikdo nic,“ ujistil ho brigadýr.

Mezitím přišel Serge s rezavou zednickou lžící v ruce a všem ji ukázal.

„A safra práce pojebaná...“ zapraskal obočím Laert.

„To je zednická lžice!“ chopil se svého skřipce Ivan Iljič.

„Jaká nádherna!“ spráskl ruce Mikitok a přistoupil blíž.

„Pracovní nástroj,“ přikývl Serge kulatou hlavou. „Válí se tam i ledacos jiného. Rolna od kladkostroje, skácené lešení...“

„Prostě artefakty grandiózní nedokončené stavby.“ Brigadýr si od Serge lžící vzal, prohlédl si ji a zahodil za sebe. „Tady pracovali muklové. Podle slov mého nebožtíka dědečka to byl nejsivelnější úsek celé evropské části zdi.“

„Panebože! Tak oni tu dnem i nocí dřeli, trpěli tu, nespali a nakonec to ne-do-dě-la-li!“ pokyvoval kučeravou hlavou Mikitok.

„A ve jménu čeho!“

„Ve jménu velkého Ruska,“ pobafával ze své papírosy Arnold Konstantinovič. „Byla to jejich poslední imperiální iluze.“

„To když vládli ti... jak se jim to říkalo... opričníci?“ zeptal se Serge.

„Vy neznáte ani takováhle slova, mladý muži?“

„A proč by je měl znát? Serge není z Moskovie,“ zívln Laert.

„U nich v Bajkalský republice maj demokracii.“

„Omlouvám se,“ pousmál se Serge a posadil se na koberec.

„Mnojo, Velkou ruskou stěnu nakonec nedostavěli.“ Ivan Iljič ležel na zádech a díval se do nebe. „Ale idea tu byla.“

„Ovšem naprosto utopická,“ zabručel Arnold Konstantinovič a také přimhouřenýma očima pohlédl na nebe.

„Ale proč ji nedostavěli?“ nedával si pokoje Serge. „To měli málo cíhel?“

„Lidi cíhly rozkradli,“ vysvětlil Arnold Konstantinovič.

„A přesto – jak je to truchlivé, jak zoufalé!“ spráskl ruce Mikitok při pohledu na zbytky zdi. „Miliony se tu činily, ti lidé pracovali, aby uvedli v život cosi vznešeného, nádherného...“

„Jenže velká idea obrody ruské říše se nakonec roztránila o cíhly,“ protáhl se s viditelnou spokojeností Ivan Iljič. „Poslyšte, panstvo, dočkáme se někdy toho čaje?“

„Už se připravuje,“ hlásil pohotově Antonius.

Brigádní kuchař Du Xuan eskamotérsky čaj naléval do porcelánových šálků a zase ho vyléval na lakovanou dřevěnou čajovou desku s otvory.

Nehybně stojící kůň Dunaj najednou vypustil plyny. Zvukové se to rovnalo pokusnému startu staříčkého, ovšem kdysi velmi výkonného reaktivního motoru. Brigáda si během druhého týdne své cesty na západ na svého koně a jeho salvy už zvykla. Říkalo se tomu „letecká přehlídka v Taganrogu“. Dubec, který dál seděl na kozlíku a cosi přežvykoval, se po obřím koňském působku roz-pohyboval: rozvinul provazový žebřík a se zbytky posledního sousta v ústech čiperně slezl na zem. Komňhaje dlouhýma vozkovským rukama, sahajícíma málem až k zemi, přistoupil hou-pavým krokem k brigadýrovi, smekl čepici a poklonil se až do pasu.

„Co bys rád, mohatýře?“ zeptal se Witte.

„Potřeboval bych krapet nakrmit koníka, mlospane,“ zařval Dubec.

„Tak ho nakrm, než si dáme ten čaj.“

„Ale to chce aspoň hodinku, mlospane.“

„Klidně hodinku. My nikam nespěcháme.“

„Pánbu vám to zaplať, mlospane.“

Velký se znovu uklonil a odešel ke koni. Bez potíží se vyškřábal nahoru, shodil dolů klubko živorodého sena, vrátil se dolů a střkl na klubko sprej. To začalo nabývat a kynout, až se proměnilo v kupku. Dunaj zastříhal ušima a natáhl ke kupce šíji.

Dubec nadskočil k uzdě a se značným úsilím vytáhl z koňské tlamy masivní železná udidla. Kůň pohodlil hlavou tak, že Dubec odletěl a svalil se do bodláčí. Kůň mu však nevěnoval ani tu nejmenší pozornost: pysky vytáhl pořádnou náruč sena a za zvuků připomínajících historické žernovy začal žvýkat. Dubec, jehož se to nijak nedotklo, klidně vstal, oštěpal se, plácl Dunaje po tlamě, odešel do lesa, stáhl si kalhoty a přidřepl mezi mladé doubky.

„Proč on to zvíře krmí jen a jen senem?“ zadíval se Latif na přežvýkajícího koně.

„Oves je drahý,“ vysvětlil Arnold Konstantinovič. „Obzvlášť na Bílé Rusi. Už druhý rok je tu neúroda.“

„Ty maj drahý všechno. Však jsou to taky kurva Evropani.“ Laert natáhl ruku a Du Xuan mu do ní vložil maličký šálek čaje.

„Merci bien,“ broukl Laert.

Ivan Ilič vleže také natáhl ruku. I jemu kuchař postavil do dlaně šáleček.

„Sese ni,“ poděkoval mu Ivan Ilič a začal mluvit čínsky: „Du Xuane, jestlipak víš, že tvoje jméno mě nutí vzpomenout si na známého milovníka Dona Juana?“

„Vím, pane,“ odpověděl nevzrušeně Du Xuan, který plnil a rozdával další šálky.

„Jaký máš vůbec vztah k ženám?“

„V mládí jsem dával přednost mužům.“

„Máš nějakého přítele?“

„Ne, pane.“

„A proč?“

„Existuje takové čínské přísloví: Chceš-li starosti na jeden den, pozvi si domů přátele, a chceš-li starosti na celý život, opatři si milence.“

„Tohle ovšem neplatí jen v Číně!“ rozesmál se Laert.

„Znamená to, že muži tě už nezajímají?“

„Jen jako strážníci, pro které připravuji jídlo.“

„Umíš se ovládat, Du Xuane,“ Ivan Ilič hlasitě usrkl čaje.

„To není sebeovládání, ale čistý kalkul,“ pronesl svou bídnou čínštinou Arnold Konstantinovič. „Jsou peníze důležitější než rozkoš?“

Du Xuan se odmlčel.

„Peníze a rozkoš jsou synonyma,“ odpověděl za něj brigadýr naopak dokonalou jihočíňštinou. „A totéž platí o profesi a rozkoši.“

„S tím nesouhlasím,“ zakroutil hlavou Arnold Konstantinovič. „Naše profese – to jsou jak peníze, tak rozkoš,“ poznamenal Latif staromódní mandarínštinou.

„A sakramentská odpovědnost,“ dodal Serge jazykem pekingské omladiny.

„Nu a odpovědnost, to je ta nejvyšší rozkoš.“ Ivan Ilič vrátil prázdný šálek kuchaři. „Výborný čajk!“

„To je ale nádherná, opravdu nádherná!“ skoro sténal Mikitok a nápoj vychutnával. „Čaj v přírodě, panebože, jak je to kouzelné a jak užitečné pro žaludek i pro duši...“

„Ostatně když už jsme u té duše,“ pohlédl brigadýr na hodinky. „Potřebujeme nějak zabít hodinu, než se Dunaj nasytí.“

„S procházkou ale nepočítejte.“ Laert doprovázel ponurým pohledem Dubce, který se právě s praskotem pod nohama vracel z lesa. „Je to tu děsně zarostlý, tím se neproderem.“

„Mohli bychom si jen tak pospat na čerstvém vzduchu, oddat se Zefirovi a nechat si zdát krásné sny,“ nyně přivřel oči Mikitok.

„Po Železné Bohyni jsou se spánkem problémy,“ glosoval to Arnold Konstantinovič.

„Mohli bychom si zahrát monopoly,“ navrhl Serge.

„Na to je málo času,“ namítl Witte.

„Tak na slepou bábu.“

„To je nuda.“

„A co vytahovač hřebů?“ napadlo Arnolda Konstantinoviče. „Posledně jsme někoho nestihli vyslechnout do konce.“

„No ano, vytahovač,“ vybavil si vše hned i Ivan Ilič a rozesmál se. „Vy jste nás tedy posledně pobavil, Laerte... chachacha! Jak ono to bylo: Vytáhni ze mě mámu?“

„Vytáhni ze mě mámu!“ vzpomněl si také Serge.

„Jasně – hele, vytáhni ze mě mámu!“ A Latif předvedl typicky kavkazanské gesto se zkroucenými prsty.

„To je neuvěřitelné,“ zakroutil hlavou Arnold Konstantinovič. „Něčemu tak šilenému se skoro nedá uvěřit.“

„Nic z toho jsem si nevymyslel,“ uskrával svůj čaj Laert.

„Kdo se zpovídal jako poslední?“ otázel se Latif.

„Já,“ na to Arnold Konstantinovič. „Ta moje historika ale byla taková nemastná neslaná, nejspíš si na ni už nikdo nevzpomenete.“

„Myslíte ten příběh ze... ratova? Kluk s psím masem? Ale ano...“
pátral v paměti nepříteli... chotně Ivan Ilič. „Pokud bylo poslední
vyprávění vaše, tak je... řadě Mikitok. Pak já a po mně brigadýr.“

„Achbože, vytahoval...“ svráštíl strojené čelo Mikitok a rozký-
val se na svém polštáři. „Je to tak drásavé, tak trýznivé...“

„Kchu pi lie!“ tleskl krátce Serge a uvelebil se pohodlněji. „Před
melouškem je přímé...“
melouškem je přímé...“
melouškem je přímé...“

„Jak to myslíte...“
melouškem je přímé...“
melouškem je přímé...“

stantinovič, jakoby špatně slyšel.
„No... já to...“
družstvo, ale...“
se Serge.

Všichni se...
„Takže já...“
cítěně si přitiskl dlaně na prsa.

Arnold Konstantinovič ze své zvažné a možná až náhle pře-
padlé tváře...
„Měl bys...“
Latif (ve...“
vózně se...“
hlavou:

„Tak me...“
Co vy na...“
Witte...“
„Tak...“
ch...“
k nám hlásil na melouch?“

Ivan Ilič s vycítavou lhovostí pohlédl na Serge, ale vzápětí
se plně věnoval šálečku, který mu podával kuchař.

„Proboha pánové, já přece jen žertoval... chtěl jsem jen... oprav-
du to bylo míněno žertem...“

„To teda není fór,“ přerušil ho Laert a výhruzně zachrastil šu-
pinami. „Za takovýchle fórek se v druhý světový stavělo ke zdi...“

„To jsou mi věci – tak melouch, me-louch!“ nechťel svým uším
věřit Latif.

„Já pro vás nejsem žádný melouchář, mladíku!“ Arnold Kon-
stantinovič si nasadil cvikr a pohlédl na Serge tak, že úsměv se
z kalmycké tváře s vyslechlými lícními kostmi ihned vytratil.

Rozhořtilo se tíživé mlčení. Na jeho pozadí se ozývaly jen vý-
hružné zvuky Dunajových pilně pracujících zubů.

Brigadýr postavil dopitý šáleček na čajovou desku, vytáhl ta-
batěrku, sáhl do ní pro cigaretu a v poklidu si zapálil.

„To máte tak, Sergi,“ začal. „Všichni jsme profesionálové. Lidé
se zkušeností, s vlastním životním příběhem a s patřičnou auto-
ritou. Ale to není všechno. Profesionálů je ve světě dost a dost.
Není vyloučeno, že teď, po všech těch válkách, je jich víc než
amatérů...“

Odmíchl se, vyfoukl dým a pokračoval:

„My jsme ale navíc poctiví tesaři. Čímž se od mnoha jiných
profesionálů lišíme. Tenhle spolek jsme sice vytvořili díky své
autoritě, zkušenostem a profesionalismu, ovšem jen zčásti. Pod-
statnější pro naše společenství je, že jsme poctiví. Poctivé druž-
stvo. A vy, Sergi, jste se do toho družstva nedostal jen proto, že
jste tři stovky hřebů zatloukl čistě a rovně a jen dvanáct se vám
jich ohnulo. Jsou tesaři, kteří hřebů zatloukli víc a s lepším vý-
sledkem. Vy jste tu proto, že jste poctivý. Jste odpovědný, mravně
adekvátní člověk. Jinak byste tu nebyl.“

Brigadýr zmlkl. Mlčel i Serge a své hezké kalmycké oči upíral
do země. Brigáda mlčela.

„Jsme tesařské družstvo. A směřujeme do Evropy,“ pokračoval
Witte. „Evropa je kolébka civilizace. Taková stařenka. Která to
neměla lehké. Praštilo do ní vahábské kladivo. Udeřilo tvrdě
a nelhostnně. Evropa to ale vydržela, hrbet si přerazit nenechala.
I když četné kosti jí to polámalo. Je rozdrčená a rozdrobená. Ale
žije. Teď si líže, léčí a převazuje rány. Musí se z toho vyležet.
Potřebuje kvalitní péči a kvalitní stravu. A pěkné sny. Schlafen
ist die best Medizin, říkávali moji schwarzwaldští předkové.
A měli pravdu. Kvalitní a tvrdý spánek potřebuje i zdravý člověk.
Natožpak zmrzačený! Nu a nás tesaře z východu, Sergi, Evropa
zve proto, abychom jí zajistili kvalitní spánek a pěkné sny. Naši-
ma rukama. Našimi kladívky. Naši poctivostí.“

Mikitok, jako by chtěl brigadýrova slova názorně ilustrovat,
vytáhl z vnitřní náprsní kapsy svého fraku úhledné zlaté kladív-
ko s telurským státním znakem, sevřel ho v kypré pěsti a natáhl
paži před sebe. Na zlatých ploškách nástroje se zablysko slunce.

„Takže tam nejedeme meloucharit, ale poctivě dělat svou
práci,“ uzavíral svůj monolog brigadýr. „A rozhodně nehodláme

snášet šoufky, které by naši poctivost zpochybňovaly. Rozuměl jste, Sergi?"

„Rozuměl,“ pronesl tázaný s napětím ve tváři.

„Nene, příteli, nerozuměl jste. Vy jste to své ‚rozuměl‘ pronesl čistě formálně, to cítím. Vy sám jste se k naší společné práci nikdy nestavěl jako k nějakému melouchaření. Naše morální zásady jste si přebíral a osvojiil už dávno. A sdílíte je, protože jste poctivý te- sař. Vy ale nechápete něco jiného – proč jsme se k tomu vašemu šprýmu zachovali s takovou vážností. Mám pravdu nebo ne?“

„Máte, brigadyre,“ přikývl Serge.

„Jako etnický Němec jsem vždy uvažoval až příliš vědátorsky.“ Brigadýr nedopalek zamáčkl do malachitového popelníku, který mu úslužně podal Antonius. „Pánové, byl by někdo z vás scho- pen to Sergovi vysvětlit?“

Ostatní si vyměnili nepřítliš nadšené pohledy. Zájemce tu zjev- ně nebyl žádný.

„Takže nebyl?“ brigadýr po nich všech přejel pohledem.

Brigáda mlčela.

„Já to zkusím,“ ozval se najednou Latif.

Rozepnul si zip své kožené bundy, svlékl si ji a zůstal jen ve vypasované košili zelenavě ocelové barvy. Pomalu si rozeplnul knoflíky, stáhl si i košili a stál tu jen v bílém síťovaném nátlíní- ku. Pak si stáhl i ten a otočil se k Sergovi zády. Na snědých sval- natých zádech všichni uviděli obrovský cejch – telurský státní znak, zabírající skoro celou plochu zad, který Latifovi do kůže před třemi lety vypálili vyšetřovatelé v omské věznici. Soudě podle jizev cejch vytvářeli postupně, během mnohadenního vý- slechu. Serge vytřeštil na ta záda oči. Znak, skládající se z různě tlustých popálenin, znal jako máloco na světě: Hory s vycháze- jícím sluncem, jeskyně Maktulu, chráněná dvěma dlaněmi, sršeň na protěži a nad tím vším nápis v altajštině: V JEDNOTĚ JE MÍR A SÍLA. Na oficiálním státním znaku byl sršeň blankytný. Tenhle jasně modrý hmyz, sedící na horské květině, se Sergovi vždy vel- mi zamlouval: vanul z něj příslib, síla a volnost. Slunce, které se stále ještě odráželo ve zlatém kladívku, které v natažené ruce stá- le ještě držel Mikitok, zasáhlo i Sergovy oči. Jeho pohled se bezděky přestěhoval k jinému telurskému znaku, tentokrát malému, vyra- ženému ve zlatě – znaku země, která mu darovala nejen jeho pro- fesi, ale smysl života vůbec.

Všichni kromě Latifa se dívali na Serge. Jeho doposud blede líce zrudověly, rty se roztáhly v bezmocném, skoro dětském úsmě- vu.

„Už... jsem všechno pochopil,“ vydechl jen.

Latif se otočil a pohlédl mu do očí.

„Už to chápu,“ zopakoval Serge, tentokrát už pevně.

„Tak výborně,“ přikývl brigadýr, natáhl se k němu a sevřel Ser- govo útlé zápěstí.

Latif se začal oblékat. Mikitok své kladívko zase uklidil.

„A teď můžeme přejít k vytahovači,“ řekl hlasitě brigadýr.

Brigáda vydechla úlevou.

„Řekl bych, že řada je na vás, Mikitoku.“

Oslovený si promnul pěstěné ruce, jako by se právě chystal k jídlu, pak si prsty propletl do zámku a zapraštěl klouby:

„Ano, tak tedy vytahovač... Rozhodně se nedá říct, pánové

moji milí, že je pro mě tahle vzpomínka nějak obzvlášť příjemná,

ale to je práce zcela přirozené, protože je to součástí pravidel hry,

není-liž pravda? Asi je nejvyšší čas si za těch deset let praxe na

takové věci zvyknout, zůstat v klidu a vnímat to jako cosi zcela

běžného, že ano... Je to asi jako uklouznout na jamním ledě. Před-

stavte si takového spořádaného pána, velmi slušného, inteligent-

ního, okouzlujícího, vkusně oblečeného a pohledného pána,

skoro dandyho, jak prošlápne tenký ledový škrálop na louži

a najednou bác! – a sedí v té louži! No a co? Čekáte slzy? Nebo

nadávký? Ale kdež! Jen si něco broukne pod nos, vstane, rozesmě-

je se, otřepe se a jde dál. Kdežto my... přesněji řečeno já... Já

tohle neumím. Vůbec neumím. V *křivárnách* osudu mi chybí

lehkost. Tohle vstát, otřepat se a jít dál se mi nedaří. Prostě ne-

daří. A nenadělám s tím nic! Chystám se na to, snažím se dostat

do správné nálady, medituju, zapřísahám se a přemlouvám, do-

haduju se sám se sebou, že když začne všechno jít takřkajíc

šejdrem, je třeba začít si v duchu zpívat nějakou optimistickou

operní árii, nebo něco ještě lehčího, dokonce operetního: pojed-

me do Cannes, kde jsem věeeéprů pááán, kde se postaráám, zda

je dóóóbrě vááám! Takhle nějak by to mělo vypadat... Jenže to se

mi nedaří. Nepomáhá ani opera, ani opereta. Vytahovač hřebů!

To je v praxi každého tesaře takový supercitivní moment, takový

zádrhel, komplikace, noční můra, aby to všechno dás spral! Ne-

jsme roboti, nejsme pařezové duboví s nervy jako lana, nejsme

cyničtí narkodealeři, což je nad slunce jasnější, pánové moji milí! Tesařské řemeslo nevyžaduje toliko supercitlivost a přesnost. Vyžaduje taky mravnost. Ale ani v tom není stoprocentní záruka! A nikdo nikdy nemůže mít naprostou jistotu – ani ten nejpocitlivější tesař se zlatýma ručičkami – protože, stejně dříve nebo později hřeb netrefí správně a ten, mizera jeden, uhne a půjde nakřivo. Je to zkrátka fátum! Ano! Ale dosti ouvertur. Tak tedy: před půlrokem mě pozvali do jednoho venkovského domu. Můsím říct, že to nebylo právě nejlíživější. Spíš hodně daleko! Ale takové vzdálené klienty přece míváme, a docela často, není-liž pravda! Já tedy tyhle daleké cesty nikdy, ba ze zásady neodmítám. Noblesse oblige. Tím spíš, že dům to byl rozhodně v dostatku a cenu nabízeli slušnou. Tak jsem nechal zapřáhnout lehký kočárek, sbalil si nádobíčko, všechno jsme naložili a pak už jsem jen popohnal Andrušku: Jáčku, tak jedem! Bylo to nějakých osm hodin cesty. Se zastávkami a posezením u samovaru... Cesta byla nádherná, však to taky bylo v krajíně kolem Brijanska, kam, jak známo, válka nedosáhla, všude čisto, přívětivo, všude noví roboti a zdravý zoomorfismus. Nějak navečer jsme dorazili na místo, všude květinové záhony, pole s kvetoucí pohankou, včelky bzučí, všude atmosféra dostatku, abych tak řekl, a nad tím vším západ slunce, lehká oblaka a volný větřík. Přivítal mě klientův šafář, velmi solidní, civilizovaný, anglicky mluvící pán s ochrankou a ti mě doprovodili až na místo! Panebože, to byla podivná! Nádherná dřevěná usecllost, ale ne nějaká nápodoba tradiční ruské architektury, naopak, takový bungalov, a k tomu hospodářské stavby, konírna, sady i zelinářské zahrady, střelnice, letištěčko, tři bazény a vodopád. Dovedli mě až k majitelům. K otci se synem. Přičemž otec byl Američan a syn Kalifornčan. Ale jaro a léto vždy tráví v Brijanské republice. A proč taky ne? Bylo vidět, že je spojuje horoucí láska, své city rozhodně neskrývali – a proč taky, proč skrývat city?! Syn krasavec nad krasavce, takový kalifornský Apollo: vysoký, šedoooký, statný a kučeravý. Otec rozhodně taky nebyl žádná zrůda, a navíc velmi přívětivý, přirozený a usměvavý: Wouldn't you like a bite to eat after your trip? – With pleasure, sir! Posadili mě ke stolu, počastovali vegetariánským steakem s kukuřičnými výhonky. Sami se napili okurkové šťávy a začali se připravovat. Čekalo je to poprvé. Proto si také pozvali zkušeného tesaře, i když byl zdaleka. No výborně! Pojedl

jsem, upřesnili jsme si podmínky a pomalu jsme se začali chystat. Oni odešli do předem připravené místnosti, převlékli se, začali se objímat, líbat jeden druhému ruce, prostě lavina lascivostí, slzy, pak se loučí a přejí si jen vše dobré – krásný, skutečně krásný výjev. Samozřejmě byli hodně rozrušení, a nebylo divu. Tak jsem je uklidnil, připravil a uložil. Otci jsem hřeb zatloukl jako po másle. Všechno perfektní, všechno *doběla*, radosť, hranice v pořádku, nový svět, slova, *bosorogos*, lavina. Tak jsem to zatloukl i synovi. A přišla krivota. A to těžká, *torrádo*, hranice prudce tmavnou, a to prosím opravdu! Otec leží hned vedle – radost, jasný hled, blahomyšlnost. A syn se řítí do propasti. Houkl jsem na Andrušku: Vytahovač, ale rychle! Tak ho přitlačil, otevřeli jsme ho a mládence do něj rychle strčili; moc prostoru v něm nebylo, byl staříčkový, šanghajský, amatérsky vyrobený, sotva jsme ho tam dostali, byl to kus chlapa, takže bosá chodidla nakonec trčela ven. Otec se mezitím rozpovídal o oběžných drahách elektronů, o Heisenbergově principu neurčitosti, ukázalo se, že je fyzik, ale teď se proměnil ve volnou částici, ve foton, prolétá jednotlivými oběžnými drahami a baží po synovi, aby s ním mohl energeticky splynout. Protože oni dva se synem jsou totiž pár *propletených* fotonů, takřkajíc jedna kvantová rodina. Tatiček se záviděníhodnou nadutostí dál sděluje, že jsou ta kvantová rodina, že vzešli ze stejného zdroje a že teď je třeba toliko přemoci čas... Jenže já, veličtější panstvo, měl docela jiné starosti než jadernou fyziku: syna postihlo esten tanu. Začal jsem hřeb vytahovat, ale šlo to opravdu prabídně, hranice dál tmavly, vývěva řve, puls málem nehmavný. Sotva jsem to dostal ven, najednou agónie, už začal škubat nohama. Žurektyn toktauy. Co teď, tebene, přirozeně top-adr do srdce. Tlak jsem dostal do normy, uložil ho do *argady*, a zapnul induktor. Zkrátka a dobře, panstvo, sotva jsem hřeb vyjmul, podařilo se nahodit i srdce. Vytáhli jsme Apollona z vytahovače, ranku zacelili a použili elektrošok. Naštěstí se probral. Otec ještě chvíli ležel, pak jásavě povstal a nadšen zvolal: I'm waiting for you in the photon stream, my son! A vyšel z místnosti ven. Takováhle je to vytahovačská historčka, mí draží.“

„Tak rychle ažurektyn toktauy?“ zeptal se Laert. „To teda byla klika.“

„Mně se podobná věc stala dvakrát,“ vstal pomalu Arnold Konstantinovič. „Taky ztmavily hranice a hned nato žurektny... Prostě katastrofa.“

„Ale esten tanu žurektny toktauy ještě vůbec znamenat nemusí,“ namítl Witte. „Pokud hranice tmavnou hned, tak to přece ještě není čirík žalán.“

„Souhlasím, brigadyre, ale jsou přece přírodní aslyz,“ rozhodil rukama Arnold Konstantinovič, který v tu chvíli už mířil k lesu. „Toktauy netoktauy, ale taková ztráta řeči tu může být jak na koni. Opravdu jak na koni! Co se dá dělat, když je to vrozená dispozice, i když, jak jste říkal, vypadal jako Apollo.“

„Apollo, krasavec, Nibelungi!“ Mikitok taky vstal a přitiskl ruce k hrudi. „Vy zřejmě jdete čurat, drahý Arnold Konstantinoviči!“ „Nikoli čurat, ale zbavit se přebytečných tekutin...“ zamumlal oslovený v chůzi a ani se neotočil.

„Počkejte na mě, jdu s vámi!“ spěchal za ním Mikitok.

„Nojo, dnes máte vytahovač nový, dánský,“ kývl za nimi Latif. „Jasně, z toho by teda žádný nohy nečouhaly,“ usklíbil se Laert a třeskl obočím.

„Je dobrý, ale velký, v zavazadlovém prostoru zabere plno místa!“ ukázal Mikitok na žvýkajícího Dunaje.

Kůň zvedl uši a žral dál. Jeho obrovský úd s lesknoucí se varhánkovatou kůží se zachvěl a vzápětí z něj do země hlučně udeřil sloup moči, silný jako kláda.

„Příklady táhnou!“ zvolal Arnold Konstantinovič, vstupující právě do lesa.

Brigáda zaslechla lesní ozvěnu.

„Zato můj induktor už dávno potřebuje generálku,“ uvědomil si Ivan Iljič. „Jestli začne zlobit, bude třeba něco vymyslet...“

„Ono to jde i bez induktoru,“ poznamenal Serge. „Stačí správný tlak a kontrolovat hranice.“

„To ano, to souhlasím...“ protáhl se a zpěvavě zívł Ivan Iljič. „Všecka naděj u hranic, u hranic, u hranic!“

„Jenže hranicema samotnejma tartyk kadu nesrovnáte.“ Laert vstal a taky se s patřičným praskotem protáhl.

„Ak sorgy pomáhá vždycky,“ namítl Serge.

„Jo, to jo!“ přikývl s chmurnou ironií Laert. „Ovšem jakmile se přestane pumpovat, tak je čáčky! To už pak nepotřebujete vytahovač, ale rovnou rakev.“

„Ak sorgy se odvozuje od síly tesařova pole,“ brigadyr uskládal čajík a k tomu cucal lékořicovou ledovku.

„Když je pole silné, obejdem se bez induktoru.“ Prohlásil noblesně, ale kategoričsky Latif.

„Jenže ne všichni se naroděj stejně silný.“ Laert předvedl několik ladných pohybů ze *zvířecích tanců*.

Když se Mikitok s Arnoldem Konstantinovičem vrátili, brigadyr kývl na Ivana Iljiče:

„Řada je na vás, pane kolego.“

„Takže na mně.“ Ivan Iljič postavil prázdný šálek na desku, s obtížemi zaujal sed se zkríženými nohama a ruce si položil na svá tlustá kulovitá kolena. „Tehle příběh se také odehrál poměrně nedávno.“

Umkl a soustředil se. Jeho široká ušlechtilá tvář s kyprými, téměř dětsky růžovými tvářemi a živými, chytrými, bystrými očima jako by najednou zkameněla v mramorovou skulpturu, a tou okamžitě se vši nelítostností prostoupilo cosi těžkého, emocionálně nehybného, nepřívětivě děsivého, jak to začasť vídáme u státních hodnostářů nebo vojevůdců. „Svět lidí, který mi byl svěřen, je mimořádně nedokonalý, jako by říkala ta tvář. Je to svět chaosu, entropie, směšných vášní a sobeckých pohnutek. Aby tento svět konečně začal směřovat k vlastnímu blahu, civilizovanosti a kulturnosti, aby byl pro lidstvo smysluplný a užitečný a uvědomované harmonický z hlediska dějin světových civilizací, je třeba umět s touto homogenní masou nakládat, umět si ji podrobit. Abychom to dokázali, musíme v sobě překonat touhu vypátrat v této mase jednotlivé osobnosti, je třeba jako takovouto individualitu chápat výhradně společností samu a smířit se s pravdou, že lidé jsou jen masa.“

Jenže členové Witteho brigády, kteří byli na tvář Ivana Iljiče zvyklí, si v ní rozhodně nepřičetli tyto myšlenky, ale něco docela jiného, co ví každý, kdo svůj osud spojil s touto obtížnou a nebezpečnou profesí: tesař nesmí účinek teluru nikdy zkoušet sám na sobě.

„Všichni jsme si jisti, že přesně víme, co na tomto světě chceme,“ pronesl úvodem Ivan Iljič, jeho tvář najednou ztratila svou mramorovou nelítostnost a opět se stala normálním lidským obličejem. „V každém případě jsme se naučili sami sebe o tom přesvědčovat. Přejeme si štěstí. A abychom ho dosáhli, vyberáme

si každý svou cestu, často neuvěřitelně klikatou. Na světě nejsou a ani nemohou být dva úplně stejní lidé. A stejně tak nejsou a nemohou být dvě identické cesty ke štěstí. Každý má svou cestu. A každý je šťastný po svém. Takže jeden ženský příběh. Osamělá dáma středních let, ovšem stále pohledná a přitažlivá, si objevil nála zkušeného a tudíž drahého tesaře. Přijel jsem tam. A objevil jsem skromný byt na předměstí Ufy a v něm stopy vynucené samoty. Byla to vdova. Nechyběl samozřejmě hologram zesnulého muže a cosi jako oltář z jeho osobních věcí, provedený s rezervovaným vkusem. K tomu všude staré tisky, obrazy s prvky etnomystiky a šintoistické atributy, ale vše bez křečů, bez přehánění. Dáma evidentně z kulturních sfér, ale vždy v područí, trvale okouzlená a porobená silnou osobností manžela. Samozřejmě jsem se okamžitě pustil do práce. Položil jsem tři základní otázky a zjistil, že telur hodlá aplikovat už po třetí. Ty předchozí jí zatloukali místní mistři. Ale proč tedy tentokrát povolala šilené drahého tesaře z horoucích pekel? Ukázalo se, že naposledy si hřeb nechala zatlouct před pěti lety, ještě za manželova života. Šlil do toho společně. Jenže s mužem, říká mi, to bylo něco docela jiného. Jako by to byl úplně jiný telur z úplně jiného důvodu. Kdežto dnes hodlá dosáhnout něčeho hodně zvláštního a hodně důležitějšího, proto to musí udělat pravý Up. Ano, madam, to jste se nezmýlila, já jsem Up! Cenu jsem jí stanovil standardní, za zvlášť dlouhý výjezd. Smlouvat se vůbec nepokusila. A přitom jsem cítil, s jakými potížemi dávala ty peníze dohromady. Jenže cizí torsok netlačí, jak se říká na Altaji. Dál už jsem se zbytečně nevyptával a začal se připravovat. Ona mě však zarazila: počkejte prosím, pane tesaři, chtěla bych vám nejdřív trochu povyprávět o sobě. Já na to: Madam, naše profesionální etika předpokládá, že životopis klienta neznáme. Ona ale trvala na svém. Já byl kategorický: Nemohu a nechci zbytečně přetěžovat hranice svého pole. Rozplakala se. Já na to: Ne, nejdě to, kodex je kodex. Tak padla na kolena. Vzlyky, skoro hysterie. Inu, klasický ženský příběh, panstvo, však jsem vás předem varoval.“

„To známe...“ přikývl s posmutnělým úsměvem Latif.

„A jak dobře!“ zvolal Arnold Konstantinovič a narovnal si skřípeč.

„Inu ano, to známe! Kolena mi objímá okouzlující vzlykající dáma. Drásavá podívaná, pánové. Jenže ačkoli působím jako

člověk mírný a měkký, co se řemesla týče, jsem žula. Ty ruce jsem odtrhl. A oznámil jí výši pokuty za falešné tísňové volání, sankce ze strany všech tesařských družstev, chopil se své brašny a vytahovač začal tlačit k východu. Ona se vrhla k oltáři, vylovila ze zásuvky nějakou černou sametovou krabičku a znovu se mi vrhla k nohám. Krabičku otevřela. A tam leží hruška ryzího zlata. Obstojných rozměrů, protáhlého tvaru, vážit mohla doběte půl-druhé libry. No dobře, nuget jako nuget! Mně je zlato lhostejné, jak dobře víte. Madam, říkám jí, tenhle kus zlata mými profesionálními zásadami pohnout nemůže. A ona na to: Tak už mě konečně vyslechněte! To není žádný nuget. To je zlato, které na rozkaz našeho despoty nalili do hrdla mému muži. Všechno, co mi z něj zbylo.“

Ivan Iljič se odmlčel. Na své posluchače se ani nepodíval a pohled upřel na osamělou mladou borovici, vypínající se mimo les nedaleko trosek stěny.

Brigáda mlčela.

„Byl to odlitek,“ promluvil znovu. „Odlitek hrdla. Což je v tomto případě naprosto přesné. No... zkrátka a dobře. Zkrátka a dobře jsem ji odmítnout nemohl, vážení kolegové. Sudte si mě, jak chcete, ale nemohl. Byl to hluboký lidský příběh, až příliš hluboký. A já to nedokázal. Za což jsem pak taky drazě zaplatil... Ten příběh byl opravdu silný. Její zesnulý muž byl to, čemu se v těchto krajích říká akyn. Zpíval vlastní balady a doprovázel se přitom na třístrunný lidový nástroj. V jejich státě byl nesmírně populární. Proto se mu v zemi říkalo „zlaté hrdlo“. Jeho balady však v sobě neměly jen mysticko-filozofický náboj, ale také tepaly zlozvyky elit. Tento tón začal postupně převažovat, protože rozkládající se despotie akynovi skýtala skvělý materiál pro satirické šlehy. Lid ho nosil na rukou. A to nejen v přeneseném slova smyslu. Všichni se k němu neustále hrnuli a zasypávali ho dárky, přízní i květinami. Všechno to ale skončilo moc smutně – jednou v noci ho unesla státní policie a pár dní nato dostala jeho žena tu sametovou krabičku s odlitekem. Akynovo tělo tajně spalili a popel rozprášili. Z vůle cynické a kruté moci akyn definitivně získal své všelidové jméno. Zlaté Hrdlo. Když jsem vyslechl tenhle srdce i nervy drásající příběh, zákonitě jsem se vdovы zepřel: A proč mi to všechno vykládáte? Ukázalo se, že hřeb chtěl za zatlouct proto, aby se setkala se svým mužem. Pokud se ta

schůzka vydaří, začne šetřit na další hřeb, žít v naději na nové setkání, nu a pokud náhodou zemře, pak já budu svědkem, že zabýnula na cestě za svou věčnou láskou. Jinak její duše nedojde klidu. Takovouhle logikou se ta krásná vdova řídila. A já souhlasil. Přijel jsem tehdy bez asistenta, jen s kočím. Tak jsem ji připravil, uložil a hřeb zatloukl. Jenže klivé. Esten tanu. *Tornado*. Čirík žalan. Vytahovač nepomohl. Za čtyřiaadvacet minut byla mrtvá.“

Ivan Iljič vytáhl z kapsy saka úzké pouzdro višňových doutníků, zapálil si a z úst vypustil obláček aromatického kouře.

„Byt jsem přirozeně zapálil. Vytahovač jsem tam jednoduše musel nechat. Do Chabarovska jsem se vracel velkou oklikou poštovními dostavníky. Zametání stop jsem si zkrátka musel nechat něco stát. Takový je můj vytahovačský příběh.“
Povzdechl si.

„Když jsem z podpáleného bytu odcházel, naposledy jsem se ohlédl. Sentimentální rozhodně nejsem, ale pohled holografického akyna skrze dým si budu pamatovat nadosmrti. Jak se zdá, vdova se s ním nakonec přece jen setkala.“

Ivan Iljič umkl a tiše pokuřoval.
„Neporušovat kódex je velice důležité,“ konstatoval přesvědčeně Serge.

„A co bylo příčinou smrti? Žurek nebo meje?“ zeptal se Laert.
„Meje.“

„S meje mají ženy větší problémy než s žurek,“ přikývl Latif.
„Muži mají zpravidla slabší srdce, to je jasné,“ Arnold Konstantinovič sáhl do kapsy pro papirosoy. „To byla opravdu silná historie, Ivane Iljiči. Prostě drsné všední dny tesařovy.“

„A vytahovač tam shořel?“ zeptal se Laert.
„Shořel,“ potvrdil Ivan Iljič.

„Ale ten vodlítek jste tam samozřejmě nechal, žejo?“ rýpl si Laert. Ivan Iljič si ho zakaboněně změřil. Laert zvedl šupinaté ruce nad hlavu:

„Pardon, to byl bíbej fór.“
„Takhle žertují jen kretěni,“ poznamenal ponuře Latif.
„To musím uznat...“ A Laert předvedl několik plavných a grafičních pohybů z *tance zvířat*.

„Příšerný příběh, pánové, opravdu šleňný!“ spráskl ruce Mikitok. „Umím si to představit – oheň v bytě už hoří, při zemi se

krade dým, a v tom dýmu leží krásná dáma, už zesnulá, beznadějně zesnulá, a ten obraz, obraz nejmilejšího člověka na světě, a pohled skrze dým, ta nemá výtka... hrůza! Na to se zvyknout nedá, opravdu nedá... Řeknu vám, pánové, že přes veškeré své zkušenosti, praxi, přes všechnu tu krev a sténání, jež tak důvěrně známe, si pokaždé, když mi někdo pod kladivkem zemře, připadám jako vrah. A dělat s tím nedokážu nic! Chápu, že je to hloupé, idiotské, sentimentální, ale takhle to cítím! Rozumem to přirozeně chápu, ale tady...“

Píchl se ukazovákem do kypré hrudi, pokýval krásnou hlavou a utíchl.

„Můj drahý Mikitku, toho dne jsem si taky připadal jako vrah.“ Ivan Iljič přimhouřenýma očima sledoval borovici a z úst vypouštěl dým, vonící po rozkvetlých višních. Jeho plné tváře zrudly a bylo znát, že celý ten zážitek se mu myslí vine znovu.

„Jako vrah jste si musel připadat, pane kolego, už když jste naléhání té dámy vyhověl,“ poznamenal brigadýr.

Serge, Laert a Arnold Konstantinovič beze slova přikývli. Ivan Iljič nereagoval a jen dál kouřil.

„A vaši úmluvu jste dodržel?“ zeptal se Latif.

„Samozřejmě.“ Ivan Iljič odhodil nedopalek, rychle vytáhl z náprsní kapsy rozumbrádu, rozložil ji a aktivoval.

Vě vzduchu nad rozumbradou se rozklenul hologram, na němž krásná baškirská televizní moderátorka líčila příběh zemřelé. Během vyprávění se objevovaly prostřihy s telurovým hřebem, s akynem, s odlitkem zlatého hrdla, hořícím bytem i šintoistickými božstvy.

„Ted všichni obdivovatelé talentu jejího muže vědí, že posledním přáním vdovy bylo splynutí s milovaným v jiných světech,“ přeložil a dovysvětlil Ivan Iljič, přestože Serge, Witte a Arnold Konstantinovič baškirštinu docela obstojně ovládali a někdy se dokonce odhodlali k tomu, že si jeden druhého dobírali známým tesařským úsluvím: „Baškirsky uměl dokonale – slovem i písmem.“ Laert a Mikitok baškirštině taky víceméně rozuměli.

„Příběh Ivana Iljiče je tvrdá lekce pro nás pro všechny,“ promluvil Arnold Konstantinovič. „Je velmi důležité si všechny souvislosti uvědomit právě teď, kdy přijíždíme do Evropy. Profesio-nály musíme zůstat v jakékoli situaci a musíme brát na vědomí tesařský kódex. Co vy na to, brigadýře?“

Witte sepijal ruce na prsou:

„Já na to jen tolik, Arnoldo Konstantinoviči, že s vámi naprosto souhlasím. Jediné snad že Evropa s tím nemá nic společného. Kodex je kodex. A platí pro nás všude. V Baškinsku stejně jako v Bavorsku.“

„Tesař musí vždy a za všech okolností zůstat tesařem,“ povyval hlavou Latif. „Mě klienti chtěli dvanáctkrát. A všichni jeden vedle druhého to byli velice slušní, krásní a vážení lidé, muži i ženy... Já je ale vždy stroze odmítl. Taký jsem byl nucen čelit pocitům křivdy, dokonce slzám, a jeden Gruzín mi taky objímal kolena, ale já vždy našel ta správná slova. No a když slova nezabírala, uchýloval jsem se k silovým argumentům. A oni na konec pochopili.“

„Chtění je trochu jiné téma,“ pronesl Ivan Ilijč, ulehkl na záda a sepnul si ruce za hlavou. „Se chtěním si člověk poradí snáz než s takovouhle situací. Mnohem snáz.“

„Protože to nevyžaduje žádný mravní imperativ.“ Brigadýr vstal, prošel se po koberci s rukama stále zkříženými na prsou. „Tady funguje železná logika: Váš návrt, vážení nebo vážená, je nespílitelný, neboť uskočí v první řadě vám.“

„Kdybych byl robot, tak jsem jí tehdy odpovídal přesně takhle.“
„Při výkonu povolání musíme být roboti,“ vklíněl se do debaty Serge.

„Jenže to se nedaří každému.“

„Tesař nesmí být robot.“

„Někdy musí!“

„S tím nesouhlasím. Robot nemá svobodnou vůli. Kdežto ak sorgy vyžaduje naprostou svobodu vůle.“

„Jako roboti si musíme počínat v otázkách kodexu. Ak sorgy koná člověk.“

„Dělení na lidi a roboty nahrává představě sin.“

„Když se vám nezamlouvá robot, zkuste to s jiným fenoménem – co třeba chirurg.“

„Někdy to pomůže. Ale jenom někdy.“

„Chirurg také nesmí být nad pacientem sentimentální.“

„Jenže my nejsme chirurgové a naši zákazníci nejsou pacienti.“

„Chirurgové nejsme, to je pravda.“ Brigadýr se zastavil nad ležícím Ivanem Ilijčem. „My lidi neléčíme, my jim přinášíme štěstí. Což je věc mnohem důležitější než třeba chirurgické odstra-

nění zanedbaného zhoubného nádoru z těla žebravého tuláka, protože zbavit někoho nádoru ještě neznamená přinést mu štěstí. Je v tom jen úleva. Ale štěstí určitě ne. Štěstí není lék. Ani droga. Štěstí je stav duše. A právě ten dokáže způsobit telur.“

„Jistě, hřeb zatlučený do hlavy tulákovy by mu přinesl štěstí,“ zamumlal Ivan Ilijč, zahleděný do postupně se vyčasujícího nebe. „Takže věnovat se jeho zanedbanému nádoru nemá smysl.“

„Genau!“ Witte se nad Ivana Ilijče výhružně sklonil.

Ten ale dál hleděl mimo brigadýra, na čistou jarní oblohu, na níž se už dosti zřetelně rýsovaly první známky soumraku.

„Cizí karmu bychom na sebe brát neměli, dokonce ani v detaillech,“ pokračoval brigadýr. „Zejména teď, v poválečném obnovujícím se světě. Jen se podívejte na náš eurasijský kontinent: po krachu ideologických, geopolitických a technologických utopíí se konečně ponořil do požehnaně osvětleného středověku. Svět konečně znovu dostal lidské dimenze. Národy objevily samy sebe. Člověk přestal být sumou technologií. Masová výroba zachází na úbytě. V tomto světě nenajdete dva stejné telurové hřeby, které pak zatlučkáme lidstvu do hlav. Lidé znovu porozuměli smyslu věcí, začali jíst zdravou potravu a přesešli na koně. Genové inženýrství lidstvu pomáhá pochopit jeho skutečné intence. Člověku se vrátí víra v transcendentálníno. A schopnost vnímat čas. Dnes už nikam nespěcháme. Ale především – dnes už chápeme, že technologický ráj na zemi je nedosažitelný. Vlastně ráj vůbec. Naše Země je nám dána jako ostrov překonávání. A každý si vybere, co a jak chce překonat. Překonat sám!“

„Ano. My člověka nesmíme zbavovat práva na volbu,“ připojil k tomu Arnold Konstantinovič.

„To by byl hřích,“ usoudil Latif.

„A přesně takovýnto hříchem je falešný soucit.“

Dunaj, který už svou kupku sena spořádal, klidně stál s očima zavřenými a tiše oddechoval. Slunce, klonící se k západu, skrátělo podvečerním světlem jeho temně ryšavý hřbet i kmen osamělé borovice. Kočí podřimoval na svém kozlíku.

„Jistě, já mám co překonávat,“ pronesl s povzdechem Ivan Ilijč a posadil se na koberec. „Ostatně pokud se nemýlím, není teď řada na vás, brigadýře!“

„To ano,“ přikývl Witte beze stínu údivu, jako by tuhle otázku už dávno čekal.

„Posloucháme vás.“

„Ten příběh je jednoduchý. Stalo se to v Černé Hoře. Klient byl starý muž. Nikterak majetný, obyčejný penzista. Našetřil si peníze na hřeb a povolal mě. Já mu hřeb zatloukl. Nakřivo. Nasadil jsem vytahovač. Pomohlo to. Ten děda přišel k sobě. A řekl mi jedno dvě slova srbsky: Nema Boga. To je celé.“

Brigadýr si věcně odkašlal a vydal se k borovicí. Jeho družstvo ho doprovázelo skoupými, nepřilíš spokojenými pohledy.

„Stručnost, sestra talentu...“ ušklíbl se Arnold Konstantinovič a zimomřivě se ošil. „Začíná být docela chladno.“

„To sem táhne vod' tý zdi.“ Laert si utřhl stéblo suché trávy, bezděky ho strčil do úst a začal ho žvýkat.

„Půjdu spinkat.“ Mikitok se stěží zvedl z koberce a vydal se k Dunajovi.

Ivan Iliič zasupěl, vstal ze země s ještě většími potížemi a zamířil za ním.

Brigadýr došel až k borovicí a začal močit na její kmen. Nad troskami zdi prolétly dvě vrány. Za chvíli ještě dvě.

Latif lehce vyskočil a předvedl jednoduché salto dopředu. V kapse mu pískla rozumbrada.

„A kde jsou nějaké podrobnosti?“ zeptal se polohlasně Latif, zahleděný na močičho brigadýra.

„Kde?“ třeskl obočím Laert. „Přece v tom hřebu.“

Tesař strejda Jurek mi hned ráno zatlouk lžeb já si ještě chvílku poležel pak si dal krapet bylinkovýho čaje vzbudil Piráta zkontroval arzenál. vyskočil voknem ven na místo dojel metrem a Kazimiš mi hlásí že tentokrát to vzali vzduchem a obklčili ho v domě číslo sedum tak jsem se skoval navigátorem toho hajzla našel a skočil po něm a to jsem si myslel že to veme spodem kánálama a kolektorem i hromotron jsem si nachystal jenže jakmile nás s Pirátkem vyčenichal tak to vzal vrchem až se za nim cemen-tovej prach zvedal načež já si hodil hromotron na záda vytáh z pouzdra šatgan Pirátka pěkně pustil a Pirátku jen čuchej aby nám ten hajzl neutek vrchem však my víme kam se hrne do auto-salonu jelikož tam jsou díry takový že by klidně zdrhnul do parku a tam už by ho nikdo nedostal ale my mu cestu vodřízнем to ji teda hajzlovi vodřízнем a von bude běhat dokolečka protože ho shora kontroluje Kazimiš a dozádu taky nemuže Pirát už se vozval a ten ksindl to bere vrchem až všechno praští já se ženu dolem Pirát se vozejívá někde přede mnou no a ten pacholek skočil shora až ze čtvrtýho patra z prádelny a rovnou do vypálenýho supermarketu až z něj cucky litaly a já po něm do vzduchu báb báb dvě pecky jenže vedle kdepak ho trefit v letu ale aspoň jsem ho viděl je to macek dobře půldruhý tuny bude mít i drápy se mihly a takový že jsme se z toho i s Pirátem skoro posrali ale pak za ním voknem do supermarketu já máznul šest ran pěkně do vějíře a von se motal na druhým konci co maj konzervy a zdi bourá jako by byly papírový Pirát za ním já na něj řvu zpátky sám na něj nemužeš ale to už ho vidim převítá jak hupsnul dírou do sklepa co se dá dělat voni ty díry vyčuchaj zdálky ale hlava mi zafungovala a já mrsk do tý díry bombu báb a sám vyskočil ven a vzal to kolem bomba dole buchla a my s Pirátem to vobíhali zprava to už jsem popad hromotron a do prasklin a děr bábábáb a slyším dole řev to znamená že jsem ho dostal a koukám jak se za trafikou láme a zvedá asfalt což znamená že leze nahoru šáh jsem po šatganu cuk za něj vyměnil zásobník Piráta jsem stáh kousek dozadu protože se furt cpal dopředu sedni Pirátku však ještě budeš mít šanci jenže teď už ten asfalt lítal do vejšky a hajzli vyskočil rovnou doprostřed vozovky kde bere tu sílu tak jsem

začal střílet ještě než vylez báb báb a jednou jsem se trefil až
vokna v baráku zazvonily pustil jsem Piráta jenomže von za roh
já za ním a vidím že to zase bere horem přes balkony já báb báb
báb a zase jsem ho aspoň škráb ale von vnik do jednoho bytu a tam
zůstal já si připravil hlukovou bombu Pirát ho plaší štekotem já
to voběh z druhý strany a bombometem mu šoupln další sous-
tíčko a slyším jak už zase vylít na balkony a Pirát řve až se z toho
zalyká tak skočím za roh a koukám jak se žene alej ke kotelně ke
stánkům za ní a k mekáči ale už není tak rychlej parrchant pat-
náctimetráková takovýho jsem teda ještě neviděl ten se snad
takhle musel vyžrat na mrtvolách ve výbombardovaným kině
a hned jsem po něm teda páčil dál ale všude stromy a kouř jako
mlíko jediné Pirát ho dokázal dohnat jenže von šup a voknem do
butiku tak já na Piráta zase sednout a koukám na tu krev na para-
petu a hned mi bylo jasný že to schytil pořádně vzal jsem to teda
doleva a bombometem další pecka dovnitř a ještě jedna uskočil
jsem ale pak tím voknem dovnitř za ním a vidím že zase zdřhává ale
už nejní tak rychlej ksindl že se vysíljuje a bral to dvorama pryč
já to zase vzal kolem šup do průjezdu jdu po něm Pirát se mnou
hned vedle a já na navigátoru vidím že se hrne rovnou proti nám
že se teda utkáme v tom průjezdu Pirát se zase dere dopředu tak
mu držím čenich zticha buď a nikam se necpi tebe by slup jako
malinu pak jsem se postavil na jedno koleno aby se mi líp střilelo
a von už na mě já si ho pustil blíž a báb našil jsem do něj jednu
trhavou jenže jeho ani ta nezastavila takovej to byl macek a řve
a de na mě dál tak jsem ho pustil ještě blíž tlamu to má jako púl
vrat celej srstí porostlej já mu namířil přímo mezi voči a pak cvak
cvak cvak zaseklo se to jenže to už byl sotva tři metry vode mě já
šáh po pistoli a von po mě téma předníma pařátama s půlmetro-
výma drápama a než jsem dostal pistoli z pouzdra tak jsem klo-
pejt pad na záda a mysl si je s tebou konec Františku teď tu
natáhneš kopyta jenže Pirát hop a raf ho do tý pazoury a von
mrcha mrchožravá hned po Pirátovi tak jsem stih vyskočit doběh
jsem k němu a úplně zblízka mu do kebule nasázel celej zásob-
ník báb báb báb báb báb až na mě mozek střik a von se
skácel jenže Pirát pod ním jen tam skučí tak jsem tu potvoru
popad za palici a chtěl ho vodvalit jenže jsem to nedokázal ta-
kovou obludu a já sípám na Piráta Pirátku vydrž to ještě chvílku
a koukám že se tam válí kus roury, tak jsem tu zdechlinu začal

páčit divže jsem si pupek nestrh Pirát tam chudák leží já vidím
jak mu z břicha lezou střívka pěkně ho stih potrahat neřád a já na
něj Pirátku rozep jsem si skafandr vytahal zpod něj spod-
ní prádlo roztrhal ho Pirátkovi ty střívka nasunkal zpátky převázal
ho a vzal do náruče takže jsem hned ucejtil jak má dolámaný
žebra pěkně ho ta potvora zvochlovala a hned posílám Kazimi-
šovi do nebe jiskru a prosím vo pomoc a sám se mezitím ženu
ulicí hop hop skok a slyším jak Kazimiš přilítá na svejch křídlech
a Pirát skučí a já si jen říkám vemem ho do nemocnice tam ho za-
šijou a vyléčeť tak jsem hupsnul Kazimišovi na záda a ječím na
něj leť rychle na jihovýchod tam je německá nemocnice Martina
Luthera a když už vzlítal ještě kouk do průjezdu a údivem vyhek
je to možným žes tu bestii dostal a já na to že stačila fláška vod
Michase a půldruhýho hřebu ale teď Kazimiši mazej na plný pec-
ky do špitálu potřebujeme zašít Pirátka tak jsme vzlítli a letěli
Pirát ještě dejchal a z tý vejšky koukal na město doletěli jsme tam
cobydup a já s Pirátem v náruči už neskákal ale šel jsem vopatrně
abych mu to ještě víc nerozbouril jenže muj Pirátek najednou
zívnuł hlavu svěsil a už nedejchal a bylo po Pirátkovi.

„Jak byste si mohli tyhle časy pamatovat, můj drahý, když jste se narodil, až už bylo po všem?! Já si tehdejší metropoli pamatuji jako malý chlapec, všude benzínová auta, achbože, spousty jich byly, ani chodit se po městě nedalo, natožpak jezdit. Všude zácpy, automobilové zácpy, to si neumíte představit, a ta auta byla neznámá proč vždycky špinavá, ano, ano, vždycky byla hrozně špinavá!“

„Ale proč?“

„To je právě ta záhada, taky to nechápu. Zato si moc dobře pamatuji, že jsme tehdy bydleli na Leningradské třídě a já každé ráno chodil venčit našeho kokršpaněla Boňku a procházel jsem mezi těmi špinavými auty na druhou stranu a pak kolem obchodního domu Moskva do parku kolem Paláce mladých pionýrů.“

„Moc pěkný název. A co ti mladí pionýři, ti v tom paláci bydleli?“

„Tak to prosím nemám ponětí, kdo tam tenkrát žil, já se pamatuji jen trávník před palácem, železobetonovou stělu a pejskaře. Taky si vybavuji obchody, kde byla spousta zbytečnosti, pestrobarevných zbytečnosti. Třeba lízátko na špejli, jmenovalo se to moc legračně – Choopa-Choops. Víte, já si pamatuji dokonce i poslední vládcе Ruska, byli oba takoví malí. Mluvíli velice divně, skoro jako školáci, takoví mladiství optimisté, jeden z nich na něco hrál, myslím, že na elektromandolínu, a druhý byl velký sportovec, to se tenkrát nosilo, jednou dokonce letěl někým s jeřáby.“

„S jeřáby?!“

„No ano, s jeřáby, představte si, že zrovna s jeřáby!“

„To měl už tenkrát pro-křídla?“

„Ale kdež, co vás nemá, pro-křídla tehdy ještě neměl nikdo, takže on letěl na jakémsi aparátu a jestli se nepletu, něco si tenkrát zlámal... nohu, nebo ruku, to už nevím.“

„To je zvláštní.“

„Tehdy se dalo narazit na plno zvláštních věcí. Třeba přijímači se říkalo televizor a neznámá proč se v něm ukazovaly buď vraždy, nebo něco legračního. Vzpomínám si třeba na jednoho ta-

kového tloušťtíka, který se jmenoval Poeta Poetovič Občanskij, takový estrádní umělec to byl, veselá kopa, a na jeviště vždy přicházel ve staromódních pánských pruhovaných plavkách a s motýlkem na krku, zpěvavě recitoval ty své legrační veršičky a pak poskakoval, předváděl baletní entrechat a tučnými stehny o sebe pleskal tak, až to zvonilo. Tomu pleskáni se neznámá proč říkalo „opozice“. Jeho beznohý partner s takovou těžkou, vypitou tvářičkou jezdil po jevišti na invalidním vozíku, pil vodku přímo z láhve a na všechny a všechno sprostě nadával.“

„To je tedy opravdu velmi zvláštní...“

„A taky si pamatuji, že tehdy bylo plno všelijakých svátků, ostatně taky zvláštních, třeba Den polárníka, nebo Den medvěda hnědého, a všechno se to rozhodně muselo slavit, zvát domů hosty, chystat pro ně ruský bramborový salát Olivier, pít vodku, převlékat se za medvěda a řvát písničky typu „žiju v svojem brlohúúú a mám chlupatou nohúúú...“ Svátky, svátky, samé svátky, časté a podivné... Vzpomínám si třeba na obrovitánský plakát s nápisem: AT ŽIJE VELKÉ VITĚZSTVÍ STALINSKEHO MORU NAD HITLEROVSKOU CHOLEROU!“

„Ale já vím, že lidé se tenkrát jeden druhému neklaněli a také k vrchnosti se nechovali tak, jak se slušelo.“

„Ano, to je pravda! A v létě nenosili žádné pokrývky hlavy!“

„Ono se říká, že to dělali úmyslně, aby se nemuseli klanět. Opravdu divoké zvyky. A ženy se taky oblékaly hrozně, vystavovaly například holé pupky a často si je i propichovaly. Vzpomínáte si na takové krasotinky?“

„S propíchnutými pupky? A co je na tom tak zvláštního? U nás v Bělomoří chodí ženy v létě taky málem polonahé: My nejsme jako vaše Moskovie... Poslyšte, můj drahý, pomozte mi laskavě vstát... ano, to je ono... děkuji vám... raději takhle postojím... to se lépe dýchá...“

„A jaká byla ta Moskva celkově?“

„Víte, mně připadala obrovská, taková ukřičená, obhroublá, rozběhaná, moje teta žila kdesi za městem a my s rodiči jsme k ní jezdili; byly to velmi dlouhé cesty, a všude kolem nás moře těch špinavých aut, a my jedem a jedem, skoro celý den...“

„A koně tehdy byli?“

„Ani jediný!“

„Vyloučeno!“

„Ujistuji vás, můj drahý, ani jediný! Tehdy se jezdilo jedině na benzín. Až dnes to v té vaší Moskvě páchne hnojem, tehdy to páchlo benzínem.“

„Všichni jezdili na benzín?“

„Ano, všichni.“

„Hotová sodoma... A co Moskva?“

„No ano, Moskva... Moskva... Řeknu vám, že byla tehdy pře-lidněná, přímo mimořádně.“

„A městské stěny?“

„Nic takového tenkrát neexistovalo.“

„To se každý směl nastěhovat, kam chtěl?“

„Spíš mohl. Každý si mohl koupit byt podle toho, jaké měl příjmy, aby mu na to stačily peníze. Stavovské zřízení tehdy ne-existovalo. Byli prostě jen bohatí a chudí.“

„Pamatujete si ještě moskevský hladomor?“

„My jsme našťásti hned po propuknutí všeho toho zmatku odjeli k babičce do Charkova. Kdyby se otec nerozhodl takto, mohl jsem vám dnes vyprávět o hladomoru. Ale možná by vám to taky neměl kdo vyprávět.“

„Aha, a pak jste se vrátili, ale už ne do Moskvy...“

„Jakmile skončila První válka a Bělomoří se stalo demokratic-kou republikou, odjeli jsme z Charkova právě tam.“

„A proč ne do Moskvy?“

„U vás tehdy zrovna probíhala korunovace Gosudara.“

„To jste se tolik báli konstituční monarchie?“

„Ale to snad ani ne... rodiče se Moskvy děsili vůbec, obecně. Zkrátka se báli. Však se tam taky tehdy odehrávaly všelijaké věci, alespoň podle fám, třeba kanibalismus tam řádil, a ty strašné vý-jevy viděli všichni, tak se nedivte...“

„Jenže to všechno ustalo, Gosudar nastolil naprostý pořádek. Kanibaly a marodéry tenkrát vřeli po náměstích.“

„Jistě, máte pravdu, všechno se nakonec dalo do pořádku, ale stejně... rodičům se tam prostě nechtělo, abyste tomu rozuměl. Po všech těch řečech o oprávněných zvrstvech, o jejich rudých autech s kořátky...“

„To jsou ale skutečně spíš fámy než pravda. Žádná zvláštní zvrstva se tam neodehrála.“

„A co ty veřejné popravy a bičování...?“

„To bylo naprosto nezbytné. Jak byste jinak nastolil pořádek?“

„Já nevím... u nás v Bělomoří se to obešlo bez oprávněných.“

„Jenže vám pomohli Němci a Finové, kdežto Moskovie se na nohy stavěla sama.“

„Což to pomohli, v tom vlastně máte pravdu... Neubert-Malli-nenův plán. To rozhodlo, to nás opravdu zachránilo... Dokonce i Murmansk povstal z popela a z Archangelska vyhnali všechny islamisty...“

„No a ta vaše teta? Zůstala v Moskvě?“

„Teta... ta nějak zmizela... už si to nepamatuji... ale od dětství jsem ji neviděl. Maminka říkala, že ještě párkrát zatelefonovala, ale pak už nic. Navždy.“

„Copak vy jste od té doby v Moskvě nikdy nebyl?“

„Ani jednou, opravdu ani jednou! Jestli se tam ještě někdy do-stanu, ani nerozeznám...“

„Myslíte Zamoskvořecí od Kolmoskovie?“

„Ano, přesně tak, nerozeznám jedno od druhého, nic tam ne-poznám... a teď, můj drahý, teď mi pomozte... posadit se... ta-dy...“

„Ale prosím!“

„Děkuji vám, jste velmi laskav... Ačkoli upřímně řečeno jsem s vašim současným Gosudarem spokojen. Poslouchal jsem jeho projev, když byl v Bělomoří na státní návštěvě. Víte, je vidět, že je to solidní muž... A připadá mi i moudrý.“

„Náš Gosudar je moudrý vládce. Ani netušíte, jak ho máme rádi. Neumíte si představit, jak za jeho vlády Moskva rozkvetla, ale co Moskva, celá Moskovie, a jaká je Kolmoskovie – to vám jen oči přecházejí.“

„Slyšel jsem, že jste zažehnali i zásobovací potíže.“

„Už dávno! Kdybyste jen viděl ty bohaté trhy a jarmarky! Ta-kové u vás v Bělomoří nemáte.“

„Zato máme ryby. Naše slanečky baští i Moskvané, prosím!“

„No, zadarmo to nejspíš nebude!“

„To jistě ne... Ale také jsem slyšel, můj drahý, že u vás pro-následují malé.“

„Nesmysl. To jsou jen pomluvy!“

„Ale prý je všechny za jedinou noc pochytali a z Moskvy a Za-moskvořecí je vystěhovali do Kolmoskovie. Celou noc je chytali, do zvláštních sítěk, několik tisíc jich bylo, nebo to snad není pravda? A ptačí sítě se prý lícily i na bezdomovčata!“

„Ve všem musí být pořádek. Nelze dopustit, aby po městě propukly epidemie a nerespektovaly se zásady hygieny. Víte vy, kolik mezi nimi bylo zlodějčků-ventilačkářů? Hřůza pomyslet! Gosudar všem garantuje stejné výhody a stejná práva. Ale zákon je zákon.“

„Máte pravdu... *Dura lex...* Já ale vím, že váš Gosudar malé opravdu za cosi nemá rád. Říká se, že je to nějaký komplex... přý to nějak souvisí s jeho ženou...“

„Zase nesmysl! Jsou to jen vědomé lži, které Evropané, Ukrajinci a ti vaši Běломorci o Gosudarovi šíří. Jeho laskavost nemá hranic.“

„A také se říká, že v hlavě má věčně hřeb.“

„To je k smíchu do té míry, že na to ani reagovat nebudu!“

„Takže taky fámý?“

„Považte sám – jak byste asi dokázal řídit stát s hřebem v hlavě!“

„Dnes ale takhle žije kdekdo... dala by se tomu říkat doba telurová...“

„Jsou to všechno narkomani, patologické případy. Co si na nich vezmete? A jak můžete takovou pakáž srovnávat s naším Gosudarem? Ten v hlavě nemá hřeb, ale starosti o stát a o své věrné poddané. Víte, moje žena je člověk dosti cynický a pragmatický, ale často mi najednou řekne: Miláčku, ale stejně je to štěstí, že nad sebou máme Gosudara!“

„Já bych to řekl přesně naopak: Jaké štěstí, že my žádného nemáme!“

XXXI

„Nejškonc to sem naval, abych si tento, a pak na to pudu.“ A velký, zvaný Vjachir, se podrbal tlapou, připomínající kořeny dubu, vyvráceného ze země.

„Dyť už to chystáme, už dááávnno ti to chystáme!“ opakoval už potřetí Sofron, tisknouce si k hrudi brigadyrku a pomalu už ztrácející trpělivost.

„Jo? A kde to je, abych si moh zavdat?“ zvýšil hlas velký, který působil dojmem, že se co nevidět rozpláče.

„No hele, mladý už ti to sem hrou!“ také Sofron zvýšil hlas a mávl brigadyrku k dokořán otevřeným vratům stodoly.

Vjachir, který seděl v koutě stodoly, vytřeštil oči do vrat, jako by se tam po zvolání zrzavého Sofrona mělo přímo z prasného červencového vzduchu něco zhmotnit. Zatím tam ale byl vidět jen stále stejný klín dozrávajícího žita, za ním křoví, ještě dál brambořiště a za brambořištěm pruh lesa se zapadajícím sluncem. Tukem zalitá vztekle dotčená očka velkého tupě civěla na ten podvečerní výjev.

„Ale kde to je, kam ste mi to jako dali?!“

Vtom se ve vratech jako mávnutím kouzelného proutku zjevili tři mládenci, kulící před sebou velký dřevěný sud. Jeden z nich v ruce držel prázdný kbelík.

Velký zmlkl a jeho tvář, připomínající obří bramboru, dál poznamenával dotčený vztek.

„Tak tady máš, ty pičo!“ A Sofron se s nakvašenou úlevou plácl svou polovojeenskou čepicí do švihácky shrnuté holené výsoké boty.

Mladíci sud dovalili na hrbolatou podlahu stodoly. Velký se v koutě hlučně zahemžil a pak v celé své čtyřmetrové výši povstal. Na sobě měl dlouhou ruskou halenu se zapínáním na straně spletenou z provazů, vlněné kalhoty a kožené škorňe, obuté naboso. U pasu se mu houpala plastiková truhlice se zámkem a dřevěný hřeben připomínající brábě. Jakmile velký uviděl sud, rázem zvažněl a zvládněl.

„No vidíš, a tys mi nevěřil!“ Sofron do sudu lehce kopl špičkou holínky.

„No a co tento...?“ ukázal Vjachir na sud obrovským prstem.

„Hned ti to votevřem,“ pochopil jeden z mládenců, vytáhl nůž a začal páčit obruč.

Další dva také sáhli po nožích a kamarádovi pomáhali. Sofron se uklídnul, narazil si brigádyrku na pačesatou hlavu, vytáhl pa-pirosu a zapálil si.

„A to jako všechno muži tento... vyžrat sám?“ Vjachir, narážející dlouhovlasou hlavou do střechních krokví, se výhružně vydal k sudu.

„Ale to víš že jo, to všechno je tvoje, jakýpak copak,“ přikyvoval pokuřující Sofron.

Mládenci obruč stáhli a vyrazili víko. Sud byl plný samohonky.

„Jáku, Šediváku, naber mu,“ nařídil Sofron.

Chlapec opatrně ponořil kbelík do sudu, nabral ho plný a vytáhl ven. Okamžitě se po něm natáhla Vjachirova tlapa a kbelík uchopila jako sklenici.

„Jebni to tam, ať slouží,“ pohodil zrzavou palicí Sofron.

Vjachir opatrně přiložil kbelík k drsným, růžově se loupajícím a jakoby odřeným rtům, zakloněnou hlavou nelítostně pošramotil pár střechních krokví a kbelík do sebe hravě obrátil. Hlavu nechal chvíli zakloněnou, jako by přemýšlel o čemsi vznešeném. Pak vydechl, hekl a prázdný kbelík podal mládecům. Ti mu ho znova naplnili.

Po třech kbelících se Vjachir konečně upokojil, sešpulil rty do trubičky a hlučně si odfoukl, takže nad hlavami tří mladíků se přehnal mračno nasládlé vůně domácí kořaly.

Do tváří velkého se hrnula krev.

„A co takle něco tento?“ zeptal se Vjachir.

„Chtěl by k tomu kousek žvance,“ přeložil Sofron mladíkům. Trojice začala z kapes tahat velké kusy chleba a sáčky se špekem. Vjachir odhodil kbelík do kouta a natáhl obě ruce před sebe. Chlapci mu vše nasypali do dlaní. Velký zvedl ruce k ústům a začal jítlo hltavě požírat. Když všechno spolykal, olízl si dlaně obřím růžovobílým jazykem, ruce si otřel o kalhoty a říhl tak, až se hladina samohonky v sudu zčeřila.

Kdesi v dálce zatřýlkovala harmonika. A potom ještě druhá a třetí.

„Slyšíš to?“ zvedl Sofron varovně prst. „No slyšíš to?“

Vjachir kývl. Očka už měl lehce zamžené.

„Doufám, že nás nezklameš, Vjachire!“ Sofron si ze sudu nabral do dlaně, napil se, sundal si brigádyrku a ruku od samohonky si otřel o zátylek.

„Já jako tento...“ přikývl Vjachir s náznakem příslibu.

„Vid', že nás nezklameš!“ pohrozil mu s úsměvem Sofron. Vjachir na něj mrkl.

„Deme, kucí!“ Sofron pohodil ryšavou kšticí a zmizel za vraty. Mládenci odešli hned po něm.

Vjachir pohlédl na zapadající slunce. Jeho hubizna se roztáhla v úsměvu. Od pasu si odepnul hřeben a začal si pročesávat dlouhé rusé vlasy.

Večer se v novém velkosoloušském klubu konal už třetí večer lidových tanců. Poslední soutěžní večer, v němž soupeřili tanečníci ze dvou vesnic. Z Velkých Solouch a Malých Solouch. Z jedné vsi do druhé jsou to tři versty a pořádný kousek a dělí je taky polovyschlá říčka Žurna s piskořky a okounky. Ve Velkých Solouchách je sto pět domů, kdežto v Malých dvašedesát. Ve Velkých žijí hlavně tesaři, kdežto v Malých truhláři. Ve velkých je opílčů hodně, kdežto v Malých o něco méně. Ve Velkých se k zámožným kulakům dá řídit snad jen Nikita Volochov a Petr Samsonyč Gubotyj, kdežto v Malých se dobře vede pomalu půlce vesnice. Ve Velkých mají na celou obec jeden staričký samohyb, kdežto v Malých hned sedm kousků! Když se sklízí, Malosolouští si najímají Velkosoloušské na kosení trávy a sušení sena, v létě na žatvu a mláčení žita a na podzim zase na kopání bram-bor. A holky v Malých Solouchách jsou vlastně taky hezčí, urostlejší a lépe nastrojené. Zato pokud jde o to lidové plesání, nejlíp to ví babička Agafja: o svátku Proměnění Páně se nutně musí konat tahle plesavá soutěž, ale kdo koho přeplesá, je jen právě Pánu povědomo. Jednou přišly tři roky po sobě, kdy jasně vedli Velkosolouští, ale pak se zase stalo, že Malosolouští vykřesávali svými podpatky takové jiskry, až se z toho všem jaroslavským čertům v tom jejich podzemí dělalo zle. Putovní samovar se stěhoval z jedné vesnice do druhé. Ten se v poslední, třetí soutěžní večer vždy naplnil čistou samohonkou. A v téhle podobě si ho nakonec vítěz odnášel. Jenže Malosoloušské poctivé soutěžení přestalo bavit, a tak se loni v létě rozhodli pro podraz: najali si na jarmarku ve Vladimíru šikovného tanečníka, na tlamu mu připláclí

živou masku a předělali ho na mladšího z bratří Chochlačův, jednoho z nejvyhlášenějších malosoloušských tanečníků. Tenhle nepravý Serjoženka Chochlačov všechny tři večery pěkně proskotačil, pak sbalil samovar se samohonkou a byl ten tam. Dědci ze samoty Mokroje, kteří to soudcovali, ani brvou nehnuli. Malosolouští samou radostí vyváděli doma v křemě dobré tři dny. Jenže šidlo v pytli neutuřilo – nakonec se v bufetu na nádraží prokeřl kulhavý kočí Saška a malosolouští mládenci pochopili, že si z nich někdo vystřelil. A rozhodli se, že se pomstí.

Harmonikáři dohráli, zatřepali zpocenými hřívami a náušnicemi z *prázdného* teluru tak, že se kapky potu vějířovitě rozstříkly vydýchaným vzduchem málem po celém klubu. Z Velkosoloušských jako poslední svou taneční kreaci předvedl Nikita Hambař; strčil ukazovák do úst, vyloudil z nich zvuk otevírané láhve a rozhodl rukama – je po všem. A pak se v úplně propocené hale z nadšeného hvízdání a potlesku odpotácel ke svým.

Holky hned tanečnickovi přinesly džbánec kvasu.

Šest dědků z polosamoty Mokroje, sedících v koutě pod ikonami, uznale zakývalo hlavami a začalo se tiše radit. Za chvíliinku ten úplně nejstarší z nich mávl bílým šátkem na znamení, že přichází čas pro posledního zástupce Malosoloušských.

Harmonikáři roztáhli měchy a znovu se rozburačeli. Malosolouští se rozestoupili. Doprostřed sálu vyběhl Serjoženka Chochlačov. Furiantsky hvízdal, lehkýma nožkama předvedl vzorné nůžky, které před dopadem na zem dvakrát stříhly, přidřepil, znovu vyskočil, znovu přidřepil, zase vyskočil, nohy roztáhl jako kružítko, po dopadu založil ruce za záda, vtáhl zadek a kratičkými tanečními krůčky, jako když se kohout chystá na slepice, vyrazil obloukem přímo na Velkosoloušské, sklíbil se na ně a pomrkával, jako by jim celým svým vzezřením chtěl naznačit: to víte, že si ho odnesem, že si odnesem samovárek se samohonkou!

Jenže než stačil obkroužit druhé kolo, nová světlá podlaha ze širokých smrkových prken se mu pod nohama povážlivě zhoupala. Tanečník zkoprněl a vypadl z rytmu.

A podlaha se zhoupala podruhé. Zařinčela okna, ikony začaly padat ze stěny na zem.

Holky se rozječely.

A zase – houpyňou!

Celý srub zapraštel, zakymácel se a začal se hroutit ke straně. Dědci z Mokrého se na svých židlích rozjeli po podlaze jako po ledě.

Dav řval a ječel.

Ztumpachovělý poslední tanečník se po nakloněné podlaze svezl ke stěně, přímo k velkosoloušským mládencům. Tam už si ho chytil pačesatý Sofronka. A beze slova mu vrazil jednu přes celou hubu. Načež mu v ruce zůstala ta živá maska. Zpod masky se rázem vynořila tlama vladimírského jarmarečnického podvodníka.

V tu chvíli se podlaha přestala houpat, jako by se ještě před okamžikem nic takového nedělo.

„Tudle je ten Serjoženka, co tu před váma už třetí den vyvádí, popadl Sofron tanečníka za límec a předvedl ho dědkům.“

A v druhé ruce třimal živou masku.

Všichni v sále vydechli údivem. Dědci jen oči třesili. Zato Malosolouští se rychle vzpamatovali, a ke dveřím, a pryč, hlavně pryč...

Vyprovázela je celá ves, hlučně, až k říčce. Někdo je hnal pěstí, jiný plaňkou z plotu a další i trátkem. Halas a facky se ozývaly dlouho do noci.

Opilý Vjachir po svém udatném skutku vychlemtal druhou půlku svého sudu, usnul ve strouze za starou stodolou jako zabítý a jeho bohatýrské chrápání třáslo kopřivami a plašilo noční zvěř i ptáky.

„Chci originál! Okamžitě sem navalte originál, zum Teufel!“ rozeřval se Stein, výhrůžně bušící pěstími do stolu a třásnící ho pívem jako semenem titánovým. „Vy rozkládající se Volochove! Volochove, vy hledači tajných temnot a světů! Volochove, ničitelé čestnosti i ctností! Originál! Okamžitě sem dejte originál, nebo vás roztrhnu jako hada!“

Volochove, zasmušilý i ve chvílích veselí, zamával rukama jako orangutan, jehož divoší stáhl z kůže a pustil ho zpátky do dusné džungle:

„Originál máte uloženy ve své paměti, Steine, tak se v tom svém zapařeném mozku chvílku pohrabte!“

Stein na něj s novým řevem vychrstl pivo:

„Origináááá!“

Nastěnka zavřestěla jako těhotná Pýthie a prudce tleskla:

„Volochove, kdybyste tak tu svou dojebanou propisku chtěl polknout! Nenarušujte laskavě hierarchii!“

A rozesmála se, jako by si zbožně přála jedno jediné – změnit se v chichotavou mramorovou sochu a zůstat zde, ve Volochově ateliéru. Během posledního měsíce se s potěšením naučila infernálně vřestět a vymýšlet si komplikované sprosté kletby.

„Na ten originál čekáme všichni, Andreji,“ pronesla velmi vážně Priscilla, sedící na klíně odulého a zpaceně mlčenlivého Lé-kárníka, jemuž z hlavy trčel telurový klínek. „Paměti se důvěřovat nemá. Obzvlášť v naší době.“

Konečný, který znovna vyšel ze záchodu, všem ukázal prostředník, naňl si zelený likér a obrátil ho do sebe.

„Oryginál!“ ryčel dál Stein.

„Originál!“ pištěla Nastěnka.

„Originál...“ obracela oči v sloup Priscilla, dotýkající se impozantních genitálií Lé-kárníkových.

Volochovovi došla trpělivost:

„Všichni jste jen ubohá banda platoniků, masturbujících ve stínu jeskyně! Stíny, stíny, to je váš originál! Tak si je klidně rozeberte!“

Přiskočil ke své rozumbradě a píchl do ní kostnatým prstem. Uprostřed velké místnosti naskočil hologram obrazu Edvarda

Muncha Bohéma Kristianie. Ano, to byla poslední *idea*, již Skvrnka vyslovil ještě před pohřbem Poetovým. Pohřeb pak vše zamíchal, asi jako v pekle obráceném naruby – všichni se cítili sice neukotvení, ale přitom u vytržení. Jenže Skvrnka, tento zpaceně ruce si mnoucí sběratel oblundných nápadů neustále jiřil mysl ostatních svými připomínkami. Pak přišla chvíle vtělení. Nastěnka to svému dlouhorukému božstvu stvrdila svým mentálním podpisem, Priscilla se k ní závistivě připojila a Stein jako vždy souhlasil se *vším*. Při pohledu na zbožňovaný a hýčkaný obraz se Skvrnkovi zastavila v žilách krev a on se zhroutil na prkenný ateliérový stůl, políty pívem.

„Na to nemáš právo, právo nemáš ani na mdloby!“ zabřímal Stein a začal do Skvrnky kopat.

„Umírá na možnost vtělení, umírá na epochální příležitost ale spoň na okamžik ztratit sebe sama!“ zaječela Nastěnka a znovu spráskla ruce. „U všech kentaurů, do huby píchanejch – to je ale nádhera!“

Priscilla nabrala do úst vodku a prskla ji Skvrnkovi do tváře. S obtížemi se probral.

„Sois sage, ô ma Douleur, et tiens-toi plus tranquille...“ zadeklamovala Priscilla.

„Ovral od dětství nemám v lásce, ten mě vždycky zabíjel,“ odpovněl jí zezdola s neopakovatelným úsměvem člověka, který ví, jak dosáhnout svého, na podlaze ležící Skvrnka. „Zvedněte mě.“

Stein s Volochovem se ho hrubě chopili a zatřáslí jím tak, jako by si závistivě přáli vyřást ze Skvrnkova sladce trnouceho srdce toužebně očekávané vtělení.

„Rozdělíme si to,“ hlesl Skvrnka zbělalými rty.

„Já budu tady! Tady!“ vypískla Nastěnka a s rukama založenými v bok se postavila na místo prostitutky. „To je moje místo, zmrdráci zabeďněný!“

„O tom nikdo nepochybuje!“ ujistil ji Konečný a řihl.

„Lékárníku! Tvoje místo je tady!“ A Steinův prst ukázal na pána s bělmy, vypoulenými kamsi do propasti.

Lékárník upoceně vyhověl.

„Kdežto já chci být tady,“ vybrala si Priscilla nepopsatelně a nesrozumitelně individuuum nejasného pohlaví, zirájící na smutného vousáče, který trůnil hned vedle.

„Spočinu vedle tebe, moudrá Priscilla! I když plnovous nemám!“ huhlal Stein a klesl na vousáčovo místo.

„Vaše místo je v první řadě, Volochove!“ rozchechtal se hystericky Skvrnka. „Ó, jak jste si vy dva podobní! Ó, ty jámy zpusťšených očí! Ó, ta červy prožraná tvář kokainisty!“

„Mně je to jedno.“ Volochovo do obrazu vkročil jako na onen svět a zaujal místo kokainisty.

Konečný se stal pánem s kulatou tváří a kaňkou knírku pod pršáčkovitým nosem, kdežto Skvrnka, z okamžiku vtělení celý rozchechtěl, vlezl do postavy muže, krčícího se u rohu stolu a pohled upírajícího kamsi za prostitutku.

„Potvrdíme to!“ šeptl nadšeně.

Všichni strnuli. Rozumbrada výjev zafixovala.

„Končit!“ zařval Stein.

Skupinka se rozpadla. Jedině chudák Skvrnka nebyl s to své vtělení opustit. Dál seděl a seděl s hlavou vtaženou mezi ramena a napjatě civěl někam do kouta, jako by tam, mezi pavučinami a vymačkanými tubami od barev, pukla a rozestoupila se černá štěrbina a vydechla na něj závan bytostné prázdnoty, anebo možná naopak nových nádherných světů...

„A teď nám ukaž oba obrazy!“ nařídil Volochovo rozumbradě.

A do ateliéru vpluly dva hologramy se dvěma bohémami – z Kristiánie uprostřed 19. století a z Petěrburgu uprostřed 21. století.

Všichni kromě zcepenělého Skvrnky se vyzbrojili oblíbenými nápoji a utkvěle se zadívali na dva obrazy.

„Žádné zásadní rozdíly neshledávám,“ konstatoval zasmušile Volochovo.

„Je to úplně stejné!“ rozchechtal se Stein a další pivo chrstl na hologramy. „V požáru chlípných tužeb bezmocně hořel můj duch!“

„Chvála budiž Padlé Hvězdě, ty obrazy jsou totožné!“ škytl Konečný a lokl si absintu.

„Ale já jsem pekelničtější! Já jsem pravější!“ zavřeštěla Nastěnka a mrštila svým pohárem po norském hologramu. „Ať mě řeka Něva píchá, jak jsem krásná!“

„Já bych tam chtěla...“ šeptla do své číše Priscilla. „Ó, jak je myslitelný, přízračný tento břeh...“

„Já do tohohle světa přišel, abych viděl slunce,“ prohlásil upoceně Lékárník a nahlas pšoukl.

„A teď orgie!“ odhodil půllitr Stein a tleskl.

„Orgie! Orgie! Orgie!“ úpěla Nastěnka.

„Or-gi-e...“ začal si svlékat žlutou vestu Konečný.

„Když orgie, tak orgie...“ ušklíbla se do své číše Priscilla.

„Orgie-borghie,“ potil se, prděl a rozepínal si poklopec Lékárník.

„Orgie...“ přikývl plešatou hlavou odevzdaně Volochovo.

Jen Skvrnka dál seděl a seděl v původní nepohodlné póze s hlavou vtaženou mezi ramena a jeho nehybné oči zíraly do tmavého kouta. Po jeho neholených tvářích se koulily slzy. Co asi v tom černém koutě spatřil? To nejspíš prozatím nevěděl ani on sám.

Viktor Olegovič se probudil, vylezl z futrálu, nasadil si úzké sluneční brýle, postavil se před zrcadlo, zatloukl si do hlavy telurový hřeb, oblékl si mongolský chalát, vstoupil do meditační místnosti a tam devětašedesát vteřin meditoval. Pak se odebral do kuchyně, sáhl do lednice, vytáhl krabici s červeným nápojem, nalil si skleničku, pohlédl fialovým oknem na polední Moskvu a pomalu to vypil. Pak vstoupil do domáčí tělocvičny, shodil chalát, vyhoupl se na rotoped a za zvuků padajících kapek devětašedesát minut šlapal do pedálů. Poté odešel do koupelny a dopřál si kontrastní sprchu. Na slachovitě tělo si natáhl koženou kombinézu barvy ocele, vyšel na balkon, zavřel za sebou dveře, rozepjal křídla a vznesl se nad Moskvu. Přeletěl přes Vozdvženku a Gogolův bulvár, pak odplachtil doleva, riskantně se prosmykl mezi dvěma kříži chrámu Krista Spasitele, z nichž zaplašil dvě vrány, střemhlavým letem sestoupal k řece a jako obvykle se jedním křídlem dotkl hladiny, opět vystoupal do výšky, dlouze plachtil a kroužil nad Bolotným náměstím, zase nabral výšku a zase plachtil a kroužil. Pověšl si, že napouštění *pro-těsta* začalo přesně v 15,35 moskevského času. *Pro-těsto*, protlačené skrz dlouhé řady kovových buněk předem vypracovaného a úředně schváleného tvaru, řádně promísené a změkčené, vteklo na Bolotné náměstí, splynulo v homogenní masu a rozlezlo se téměř po celé ploše. V *pro-těstě* byl aktivizován kvasný proces, takže *pro-těsto* začalo kynout, vzdouvat se a nabývat. V tomto kritickém okamžiku se sem směrem od Kremle začaly vysílat tlumicí látky, jejichž účelem bylo brzdit proces kvasu v *pro-testních* masách. Proti *pro-testní* ředidla vyvinutá a vyzkoušená v laboratořích Lubjanky, injektovaná přímo do útrobu kvasících *pro-testních* mas, dostala povel ředit a neprodleně zahájila aktivní kroky. Své změkčovací procesy spustily pivní změkčovače *pro-testu*, připravené po obvodu *pro-testních* mas. Jakmile *pro-těsto* zjistilo, že přestává kvasit a růst, začalo ředitelům, změkčovačům a rozkladačům klást pasivní odpor. Aktivně vzdorovala jen čelní část *pro-testních* mas. Proti této části *těsta* byly nasazeny rychle rotující ocelové šneky, rozdělující aktivní část *pro-těsta* na polotovary pro výrobu pelmeňů a pirožků, které se urychleně dopravovaly

do mražení, kde měly čekat na další zpracování. Jakmile se podařilo oddělit od *pro-testních* mas aktivně kvasící část, šneky změnil směr otáčení, zpomalily rotaci a začaly *pro-testní* masy z Bolotného náměstí systematicky vytlačovat směrem k Jakimance, na nábreží a do nejbližších příčných ulic. Po zbytkovém kvašení *pro-těsto* ztratilo svou kvasnou aktivitu a opadlo. Ředidla a změkčovadla přitom poskytovala šnekům nenápadnou, ale velmi účinnou pomoc. Do 16,45 bylo *pro-těsto* z Bolotného náměstí definitivně vytlačeno, rozčleněno, změkčeno, zředito a zdárně vylito do podzemních zásobníků moskevského metra.

„To bychom měli,“ prohodil nahlas Viktor Olegovič.

Chvilku ještě kroužil nad Bolotným náměstím, ale pak se vydal směrem k Triumfálnímu, přistál na nejvyšší terase hotelu Peking, vstoupil do samostatné zatemněné místnosti a jako obvykle si objednal prázdný talíř s úzkým ornamentem, tvořeným zlatavě rudými draky. Na talíř položil vlastní ohon, začal ho poklidně žvýkat a přemýšlel o tom, čeho byl právě svědkem. Jeho úvahy však najednou přetrl pohled na drobové sezamové semínko, ležící na sněhobílém ubrusu. To zrnko ho přimělo k pomýšlení, že ve svém futrálu už druhý týden není sám. Usadil se tam přinejmenším jeden exemplář savého hmyzu. Ten parazit každou noc vylézá z nějaké škvíry, aby se napil krve Viktora Olegoviče. Jakožto buddhista proti tomu nic neměl, naopak, bylo mu příjemné skrze závoj spánku cítit ta kousnutí a následnou ztrátu krve. Tím, jak se ten živočišný sytí, mě samotného činí dokonalejším... uvažoval ve spánku. Necháhvám menšího bratra být, ať si užije. To je něco jiného, než relaxační kúra pro manažery... Přes den se za nového pokrevního bratra občas krátce pomodlil. Byl tu ale jeden zádrhel: pokaždé, když se ta savá mrška napila krve Viktora Olegoviče, vydávala takový zvláštní zvuk, cosi jako překotný cvrkot. V tom cvrkotu byl ovšem jistý rytmický a intonační řád. To se opakovalo každou noc. Čísela z toho spokojenost a možná i vděk. Děkuje mi, já děkuji jemu a společně pak z donucení děkujeme i Velkému Kolu Sansáry, protože zatím jsme na něm závislí a našim údělem je být jeho ložisky. Naše pokora je mazivem pro jejich třpytné kuličky... táhlo hlavou Vikтору Olegovičovi. Ten cvrkot mu ale dál vězel v hlavě. Snažil se mu porozumět. A jako na pokývání Hliněného Prstu Buddhaova právě teď, když si žvýkal studený ohon a upřeně sledoval to osiřelé

sezamové semínko, najednou si vše vybavil a porozuměl těm jednolitým bzučivým zvukům, které se v jeho mozku rozsvítily jako jediné dlouhatánské slovo:

„Vbelomvenchikeizrozvperediuorobos.“

To bylo nečekané. Chladnokrevný Viktor Olegovič však ohon ze zubů nepustil ani teď. Já chápu, co to slovo znamená, ale co se jím asi má vyjádřit? uvažoval a nespouštěl oka ze semínka. A opravdu, mezi významem a jeho vyjádřením leží propast nejen konvenční, ale často i ontologické dojebanosti. Je to něco jako „Technika mládeží“ a technika omlazování. Uprostřed je propast. Kterou dokáže překonat jediné skutečný provazochodec, herme- neutik duší, který příslušné morfosyntaktické nuncčaki ovládá tak, že když jimi jebné plavovlasou bestii vyjadřovaného, tak se z lana svalí a spadne dolů, až na kamenné dno té bezedné rokle.

Pak si ale povšiml ještě jednoho semínka. Leželo až na samém kraji stolu, proto ho hned nezapozoroval. To bylo už druhé pře- kvapení. Ohon však ze zubů nepustil ani tentokrát.

Takže druhé semínko, pomyslel si. To ovšem proměňuje téměř celý obraz světa. Znamená to, že jsou dva? Ale proč mi tedy děkuje jen jeden menší bratr? A pakliže jsou dva, musí tu nutně být i nějaký Třetí...

Viktor Olegovič se užůž hotovil podumat i o Třetím, ale včas se zarazil.

Ne, na Třetího myslet nebudu. A v tom bude spočívat mé dneš- ní usebrané smíření.

Tatka koupil na trhu rozumbradu.

Varka na tento den čekala dlouho předlouho, vlastně po celý svůj nedlouhý život. Věčné na sebe s děvčaty pomrčkávala, špitala si s nimi, směla, i k Bohorodičce se modlila, aby jí rozumbradu poslala. A jak by taky nesnila, jak by se nedomlila, jak by si po koutech nešpitala? V celé jejich vsi byly k máni toliko dvě rozumbrady, jednu měl kulak Mark Fedotyč a druhou pop. Jenže ani jeden ani druhý tu svou z ruky nepustí: jeden je lakomý, druhý zase protivný.

Jednou si od popa chtěla rozumbradu půjčit Polinka Sokolovová a dostat se tak na světovou výstavu panenek, ale báťuška na to:

„Na ty svoje panenky se podíváš v rádiu, rozumbrada tu není kvůli lumpačinám.“

Něco pravdy na tom je – rádio je dneska v každé chalupě a můžete se na ně dívat od rána do večera, dokud jde proud. Jenže rádio má jen tři programy a z výstavy panenek tam byl jen krapítek. A co je do krapítku? Těm skané, a je pryč, jenom člověka zbytečně poškádlí...

A tak v neděli seděl celý houfek holčiček před rádiem, čekaly na nedělní opakování. Dočkaly se, podívaly se na živé panenky a smutně se rozešly po domovech – to je tak pro vztek, vidět je jen na chvíličku....

Varčiny modlitby ale nakonec zabraly: její tatka totiž zažil učiněný zážrak. Uradili se společně se Semjonem Markovem, že budou na Ljadách pálit dřevěné uhlí; sotva začali, nakáceli si březové souše, nařezali je na polena a začali kopat jámu pro mlíčí, najednou narazili na železo. Tak kopali dál, až vyhrabali celý benzínový samochod značky Mercedes; v kabině pak našli tři bezhlavé kostlivce. Ukázalo se, že před šedesáti lety ty tři chudáky chytli loupežníci, o všechno je obrali, hlavy jim uřezali, se samohýbem do lesa vjeli a do jámy ho zakopali, aby se nikdo nedovtípl. Bylo to zrovínka v době, kdy rozhořel se Druhý Zmatek a kdy do Moskvy na tanku vjel Zloděj Tříprsták. Varčín tatka tehdy ještě nebyl na světě a dokonce i dědečkovi Matvejovi bylo sotva deset.

Samohyb už byl celý rzí sežraný, ale ukázalo se, že motor je v pořádku, a tak ho tatka se Semjonem vytáhli na světlo Boží, na ložili na vůz a odvezli do vesnice. Tam ho celý rozebrali, všechno prohlédli a umyli v samohonce. Takže byl zas jako ze škatulky. Odvezli tedy milý motor do Šilova a tam ho nějakému samohybaři za stopětašedesát rublů prodali. Což byly nějaké peníze! Tatka se Semjonem se napůl rozdělili, Semjon si hned začal připravovat dům, kdežto tatka koupil čerstvě otelenou krávu, všem v rodině všelijaké šatstvo, destilační přístroj – inu a taky rozumbradu. Což byl nejdražší nákup. Cena za ni je šestkrát vyšší než cena krávy s teletem. Takového má Varka tatku. Přivezl rozumbradu domů, z krabičky ji vytáhl a jednoduše Varce podal:

„Ná, Varko!“

Varka se na to podívala, a div se neskácela: Rozumbrada! Kolikrát už ji viděla v rádiu, kolikrát o ní s kamarádkami mlela, kolikrát se okénkem dívala k tomu protivnému báťuškoví, aby rozumbradu alespoň na okamžik zahlédla – a najednou má svou, vlastní! Měkká, příjemná, a ještě ke všemu tak nádherně městem voní. Ve svých deseti Varka o rozumbradách věděla všechno. Dotkla se té své ukazovákem, a ta hned:

„Bud' zdráva, Varvaro Petrovno!“

„I ty bud' zdráva, rozumbrado.“ A Varka se uklonila.

„Jakou podobu mi nařídíš? Mám vypadat jako kniha, jako obrázek, jako koblížek, kostička, váleček, hůl, brašna, řemen, čapka, rukavice nebo jako šála?“

„Ať je z tebe koblížek!“ rozkázala Varka.

A tak se z Varčiny rozumbrady stal kulatý koblížek s veselým obličejkem, ruměnými tvářemi a přívětivýma očkami.

I žila byla si Varka dál i se svým koblížkem.

U Opilovových v chalupě začalo být veselo, jako by se u nich na peci sluníčko usadilo. Sotva dřevěná kukačka v šest ráno začala kuká, koblížek vypustil hologram s kohoutem (vlastní slepice už ve vsi dávno nikdo nemá, sudová vejce v krámu jsou levnější než chleba), ten kohoutek zatřepetá křídélky, zatřese máslovou hlavíčkou a společně s kukačkou se rozezpívá. Často vlastně i dřív, protože dědečkova kukačka v hodinách je stará a nejednou se jí stane, že už s dobou jít nedokáže.

Všichni Opilovovi se probudí, mamka roztopí pec, posadí se ke snídani a koblížek jim zatím písně vyhrává, novinky sděluje

a ukazuje, co se kde po světě seběhlo. Děda Matvej popjívá čaj a tiše u toho supí.

Po snídani Varka koblížka na teménko políbí, hodí si přes rameno svou mošnu a běží do farmí školy. Svého osobního koblížka si do školy brát nesmí, tam už jednu rozumbradu mají, školní. Ta je ale tuze přísná, visí přes tabuli jako prostěradlo, žádné vtípky nevykládá a písničky taky nevyzpěvuje. Školní rozumbrady se děti bojí, protože nikomu nic neodpustí a všechno vidí: Když někdo zlobí nebo opisuje, rozumbrada hned těžkým hlasem oznámí:

„Pastuchov, po vyučování na půl hodiny na hráchi!“

Nebo:

„Lotošinová, po vyučování na hodinu do kouta!“

S touhle rozumbradou nejsou žádné žerty. Na noc ji ředitel zamyká do železné skříně.

Varka si vždy odseděla tři předepsané hodiny ve farní škole, vrátila se domů, najedla se a honem honem utíkala za koblížkem.

„Koblížku koblížku, ukaž mi země daleké, planety záračné, panenky živé i careviče přepůvabné!“

Pak přijdou i kamarádky, posadí se kolem koblížka a on vypráví a vypráví. Vypustí do vzduchu plno bublin – tady je moře, tady poušť, tady města zámožská a tady hvězdy hluboké. Jedině věci opovazlivé a hršné koblížek ukázat nesmí. On ale pomáhá v rodině všem: tatkoví poradí nejšíkovnější ceny dřevěného uhlí a také to, kde se nejlíp prodá, mamce zase, kde se seženou nejlevnější látky a dědovi od podágy pomůže a kde koupit tabáček napoví. Když Opilovových kráva utekla od stáda a zabloudila, koblížek okamžitě věděl a ukázal, kde je – zaloudala se do Mokré rokle, tulačka jedna, a teď tam baští šťavnatou trávu. I při sázení brambor poradil, do poslední hlízy to všechno spočítal a pak napověděl. A napověděl i se samohonkou, i tady poměry dobře spočítal, takže tatka vypálil kořálčku jako dětské slzy čistou – osudovým plamenem hořela. A když se děda rozhodl, že mladšímu bratříčkovi Vaňkovi nové laptě uplete, koblížek ukázal, kde se najde nejlepší lýko. Dokonce i dědu překvapil. Ten lýko celý život loupal a škrábal ve Shořelém háji, kdežto koblížek ho vyslal do Paninského žlebu. Děda zaláteřil, ale šel – však to taky bylo o verstu blíž, jenže lípy tam jaktěživý nerostly, samé ořeší a vrby.

Přišel tam, rozhlédl se – a nevěřil vlastním očím: z houštin vyrůst malý ostrůvek mladých lípek. Naškrábal samou radostí sedm klubek, sotva je domů dovlekl. Večer se blaženě opil, zpíval a s koblížkem si svou sklenicí přitůkával. To se všichni milému dědovi nasmáli!

V zimě jim koblížek pouštěl filmy o teplých krajích, aneb aspoň hudbu veselou přehrával a představení o mnoha hlasech předváděl. Jářku – to bylo ale veselo!

Takhle si Opilovovi s koblížkem žili celý rok.

A pak přišlo neštěstí. Jeli kolem čínští gymnasté a jako z udělaní zabočili z hlavní silnice k nim do vsi. Na návsi se seběhli všichni místní, podívat se na představení. Čínani předváděli svá salta a přemety a jiné kousky, a lidé koukali a svorně tleskali. Varka taky koukala, jako všichni ostatní. Jenže když přišli domů, koblížek nikde. Zámky zamčené, okna celá a zavřená, ale koblížek je pryč.

Tatka zkusil Čínany pronásledovat, ale ani zdání – cožpak na koni doženete samohyby?

I proplakala Varka celou noc: A hned ráno, ještě než kukačka zakukala, se sbalila, vzala si sedm rublů, skrojek chleba a vydala se z domu pryč – hledat koblížka. Už zaslechla, že Čínani se chystali do Moršanska. Možná to ale úmyslně nalhali, kdož ví. Nedalo se však nic dělat, Varka koblížka najít musela. Vydala se přímo přes les k silnici, po které se do toho Moršanska hodlala dostat. Sotva na půl cesty ale vidí, že na pařížku sedí malý staříček a dýmčičku pokuřuje. Malé lidi Varka viděla jen párkrát, obvykle v jarmareční cirkusové boudě.

Varka došla až ke staříčkovi a poklonila se mu:

„Dobrý den, dědečku.“

„Dobrý den, Varko smolařko,“ odpoví jí staříček.

To se Varka podívala, že jí staříček zná jménem!

„Nediv se, Varko. Já vím ledacos, a nejen o tobě,“ říká jí staříček. „Ty hledáš svého chytřejšího koblížka, vid’?“

„To hledám, dědečku.“

„Tak mi dej chleběčka okusit, a já ti řeknu, kde máš koblížka hledat.“

Varka vytáhla svůj skrojek a podala ho staříčkovi.

Ten zavřel oči a pustil se do chleba. Bylo vidět, že už dávno neměl v ústech. Když chléb snědl, Varce povídá:

„Dojdeš k silnici, tam si sedneš na autobus a dojedeš do Bašmakova. Přesně tam se tvůj koblížek nachází.“

„Takže Čínani odjeli do Bašmakova?“

„Čínani teď jedí a pijí v zájezdním hostinci, ale zrovna tam tvého koblížka co nevidět prodají bohatému velkému mlynáři. A ten je z Bašmakova. Mlým má kousek od města. A tam se i s koblížkem k večeru vrátí. Přesně tam tedy jed’, chceš-li se s koblížkem svým znovu shledat.“

Varka užasla:

„Ale jak můžete vědět, co se stane, dědečku? Nebo snad máte nějakou velerozumbradu?“

„Tohle je moje velerozumbrada!“ Dědeček sejmul svou plstěnou čapku a sklonil hlavu. A z té hlavy dědečkovi trčí hřeb. Jaký to zážrak! Varka už neřekla nic, jen se poklonila a brala se dál svou cestou. Došla k silnici, dočkala se autobusu do Bašmakova, nasedla do něj, za lístek zaplatila tři rublíky a jela. Za půl dne byla na místě. Vystoupila z autobusu – a hned vedle vidí tržiště. Přistoupila k jedné bábě trhovkyni a zeptala se, jak se dostane ke mlýnu. Ta jí cestu hned ukázala. I vydala se Varka ke mlýnu. Prošla celé městečko, pak přišlo pole, za ním lesk a za chvíli už se v dálece ukázal mlýn. Došla blíž a tam stála dlouhá řada vozů se zrnem, kolem nichž se motají muži. Šla tedy ještě blíž a vidí, jak obrovský je mlýn, z jak silných klád je postavený. A uslyšela, jak se uvnitř žernovy skřípavě točí. Varka se podívala – není tu ani vodní kolo, ani větrné, ani diesellový motor, a přece se žernovy točí! Pohlédla škvírou dovnitř a zjistila, že tam těmi žernovy točí obrovská velká. Velká jako strom. Sám zdejší mlynář ale nikde. Varka potajmu vyslechla mužické řečičky a pochopila, že mlynář se ještě nevrátil, a že ta velkánská babiznice je jeho žena, mlynářka. I rozhodla se Varka, že zatímco se žernovy točit budou, ona se tajně vkrade do mlynářova pokoje a v noci mu svého koblížka uzme. A tak to taky udělala. Mlynářka mlela, a Varka do světlice proklouzla. Světlnici měl mlynář velikánskou a všechno tu bylo udělané z trámů – židle, stůl, šatník i postel. A všechno to bylo veliké převeliké. Varka se v té obrovské světlnici začala bát, jenže pak si vzpomněla na svého koblížka, na jeho úsměv a jeho očka a strach přemohla. Vlezla si pod postel a čekala. Uplynula hodina, pak druhá a třetí. Žernovy se zastavily. Mužiči se i se svými povozy rozjeli na všechny strany.

Do světnice vešla mlynářka, vypila sud vody a začala prostrát na stůl. Nedlouho nato se země zatřásla, dveře se rozlétly a dovnitř vstoupil mlynář. Objali se se ženou, políbili se, ona ho usadila ke stolu a začala ho krmit a napájet. Mlynář se napil, najedl, krknul, prdnul a povídá:

„Přines jsem ti, ženo, náramně drahej dáreček.“

Sáhl do kapsy pro koblížka a postavil ho na stůl. Mlynářka užasle vyhekla, koblížka ze stolu zvedla, píchla do něj prstem a on jí povídá:

„Mou paní je Varvara Petrovna Opilovová, jediné jí se prodroubí a sloužím.“

Mlynář s mlynářkou se rozchechtali tak, až se celá světnice třásla. Pak mlynář povídá:

„Zejtra pozvu z města mistra řemesníka, kerej už toho koblížka sešteluje, aby tobě sloužil. A budeš carevnou celýho světa!“

Mlynářka se samou radostí znovu rozchechtala. Pak si s mlynářem oba hupsli do postele a začali se jebat, až se hory zelenaly. Postel nad Varkou se celá kymácela. Bála se moc a málem začala volat o pomoc. Pak si ale vzpomněla na svého koblížka a zatála zuby. Když se mlynář s mlynářkou sdostatek vydováděli, usnuli, až chrápali na celé kolo. V tu chvíli vylezla Varka zpod postele, vyškrábala se na stůl, popadla koblížka a co nejrychleji z té přišerné světnice utíkala ven.

Jenže venku už byla černá noc, vidět nebylo na krok a jen výr houkal. I přitiskla Varka koblížka k hrudi, políbila ho a prstíkem se ho dotkla:

„Zdráva buď, Varvaro Petrovno,“ povídá koblížek.

„I ty buď zdráv, koblížčečku můj drabý!“ na to Varka. „Pomoz mi najít cestu domů!“

„I to víš, že pomůžu,“ povídá koblížek.

Celý se rozsvítil a ukázal Varce cestu. Vyvedl ji rovnou na silnici. A tam zrovna projížděl noční autobus do Serdobska. Varka nastoupila, tři rublíky za lístek zaplatila. A k ránu už byla v Serdobsku. Odtud domů už se po svých vydala.

Polí si jde, koblížkem si pohazuje, písničky si prozpěvuje. A koblížek jí k tomu vyhrává a proužky duhy vypouští. Přišla domů do vsi, a tam ji všichni hledají, protože tatínek na policii ohlásil, že se ztratila. To se její rodina zaradovala! A ona všem koblížka ukazuje a chlubí se, jak ho těm velikánům čmajzla. I po-

divili se tatka s mamkou, to netušili, že se jim tak udatná dcerunka narodila.

Varka položila koblížka na polici vyšívaným ubrouskem ho přikryla a povídá:

„A teď, koblížku, už tě nikomu nedám – ani velkým, ani malým, ani lidem, ani robotům.“

A tak si Opilovovi začali vespolek krásně žít a dostatek i dobrou vůli spolu mít.

Křížákama to všechno začalo přijeli k nám do Mittenwaldu tři s knechtama všechno vyřídít krzevá tu vraždu u sousedů a tak vyřizovali a vyřizovali až nařídili zabavit Frau Schulze jedena- dvacet jalůvek traktor a dva vozy s bramborama aťžto ona prej ty souseďy zavraždila copak na traktor a na vozy s bramborama já kašlu ale těch jalůvek je mi líto nejspíš je poženou na porážku nebo daj na farmu někde ve Füssenu či ve Schwangau a teprve pak nechaj porazit a tak jsem od Frau Schulze musela odejít a to co po zavražděných zůstalo křížáci přisoudili Angelice a bylo toho požehnaně lednice tři uzený šunký lavička máselnice hora šatstva a všechno to padlo akorát i mně šaty a kabát jedině že trochu od krve ale to jsem vyprala a taky sveztr boty dva prsteny se smaragdama a šátek s Paříží ovšem kalhoty mi byly malý protože jsem se přes válku spravila že je až legrační jak mi ta prdel narost- la však jsem taky na hospodářství mléčko pila a knedlíky s omáč- kou jedla takže pěkný kalhoty jsem neoblíkla jediné botky s kramflíčkama jsem obula ale jak tady v nich má jedna chodit to už jsou lepší galoše a taky džbán a hodinky a starěj počítač ale funguje ty jalůvky jsem umyla třeba je nakonec neporazej a ne- chaj tak protože Frau Schulze je na porážku dát nechtěla a na křížáky křičela jenže ty před ní rozvinuli chytrého a ukázali jí pa- pežskou bullu s pečeti načež ona hned začala plakat a ten jejich velitel jí povídá můžeš bejt ráda že tě nezavřem a jednadvacet jalůvek a traktor s dvouma přívěsama brambor odvezli do Neu- schwansteinu a já plakala protože těch jalůvek mi bylo líto bram- bory ať si klidně seberou ale jalůvek je mi líto jako o vlastní děti jsem se o ně starala Angelika mlčela husa jedna mohla jim dát protože co by dělali se mnou když mám ty oslí uši a tlamu chlu- patou ale Angelika je mladá a prsatá tak by jim na seně dala však se jim líbila když jí přisoudili všechny ty krámy od souseďů a tři chlapy by nějak přezila holka jedna pitomá a jalůvky by zachrá- nila však jsem na ní mrkala a prstama jí naznačovala a pomlas- kávala jenže ona se vždycky otočila jako by nerozuměla a přitom to není žádný dítě kluky měla už před válkou a Frau Schulze brečí protože peníze nemá aby se vyplatila a věci křížáci nepotře- bujou i když ty věci by nabízela pěkný jen ten kožich jakou musí

mít cenu šest párů kozaček dvanáct párů lodiček polobotky po nebožtíku manželovi troje kožený gatě tři kloboučky se šetčkama krásný úplně nový ale ty neřádi akorát nosy ohnujou a prej my krámy nepotřebujem bodejť byste potřebovali však jste si za rok nakradli že vám to bude stačit na deset dalších a tak melou jen to svoje bulla dejte sem jalůvky traktor brambory naložili a všechno odvezli neřádi však to Urban doběří říká že křížáci jsou horší než salafiti jelikož ty sice za hraní šachů usekávali pravou ruku a za alkohol a tabák veřejně bičovali na náměstí ale maso si od lidí vždycky poctivě kupovali kdežto tyhle si to prostě na zá- kladě nový papežský bully všechno berou a kradou obsadili Neu- schwanstein a tam prej maj hory zlata z celý Evropy už snad jen drak Šmak jim chybí ale třeba nakonec ty jalůvky neporazili a odvezli je do Füssenu tam jsou tři obrovský velkostatky a třeba je prodali jelikož křížáci možná ani maso nepotřebujou tak je prodaj a prachy si nechaj ale možná jsou taky naše jalůvky ve Schwangau tam je taky velkostatek co vyrábí hlavně mlíko a maj i tři velký valachy co s nima vozej dřevo tak je tam postavěj do stáje bylo by dobrý kdyby ty zrzavý mohly bejt spolu ovšem já už u Frau Schulze nemám co pohledávat však to taky rovnou řekla vidíš to oslice jak mě ožebračili takže děvečku ke kravám ne- potřebuju jenže kam já se vrtnu jen si běž kam tě oči povedou třeba hned k těm křížákům protože ty žádný nemaj jenže zase maj šest tisíc knechtů a děveček jistě taky budou mít dost a určitě samý krásný ne jako já s oslíma ušima takže kam jít opravdu nevím no a Frau Schulze to taky neví a jen fňuká co si teď počne tak jsem se ptala Urbana a ten mi řek že je jedno místo a tam stojí velká farma ve Švýcarsku to je v Asconě jmenuje se to Monte Verita a žijou tam pohaní který po nocích nahý uctívaj Měsíc nikomu se nepodřizujou maj svou posádku a velký hospodářství pijou jen mlíko jelikož mlíko je dar Měsíce takže mlíka spotře- bujou hodně a musí bejt ručně nadojený a jelikož katolíci k nim sloužit nepůjdou tak by tebe zoomorfa vzít mohli běž zkrátka do Monte Verity za děvečku aspoň budeš mít střechu nad hlavou a kus žvance chleba a tvaroh se smetanou tam budeš jíst každej den tak jsem šla co jinýho jsem měla dělat jíst člověk musí a za- darmo mu nikdo nic nedá a i když jsem oslice žebrat se nesluší přece nebudu někde dělat nosiče je třeba pracovat ve svý profesi tak jsem nacpala dva kufry provlíkla uchama klacek a hodila si

to přes rameno a vyrazila pěšky protože na autobus nebo na vlak potřebujete peníze a já teď dělala jen za jídlo peníze jsem naposledy viděla před válkou a Frau Schulze mi taky dávala akorát najíst a na cestu mi nic nepřihodit nemohla plakala že peníze nemá jelikož nemůže postrádat ani marku jedině na cestu za balila nějaké chleba pečený brambory jabka a rebarborovej koláč inu což tak jsem poděkovala a šla co jiného jsem měla dělat je to sice daleko zato je tam pěkná práce budu dojit krávy na to si zvykat nemusím všechno všecičko o nich vím a tak jdu a jdu a co jsem šla pořád jsem přemýšlela abych se nenudila a snažila jsem se jít co nejopatrnějc abych si pohorky nesešlapala mám takový skoro nový téma mě za práci zaplatil Urban ty pohorky jsou po jeho starším synovi co se z války nevrátil kdežto u Frau Schulze jsem v zimě v létě chodila bosatá jelikož nohy mám chlupatý tak mi na ně zima není ale tentokrát jsem se rozhodla obout si boty abych si nohy neokopala o kamení a taky aby se mi nesmáli protože už takhle se mi všichni smějou uši oslí tlama chlupatá oslice oslice kluci kolikrát kolem běhají a šiškami po mně hážou oslice ale jakmile si pěkně obuju boty hned je to lepší mně se mi smějou a víc si mě vážej a na hranicích to taky bude vypadat solidnějc když půjdu v botách a opravdu to tak do padlo hranici jsem překročila bez problémů však jsem zoomorfní cestovní pas měla v pořádku a pak jsem šla a šla a šla došla jsem do vesnice a tam byli rakouský vojáci a tam se to taky stalo jak to tak vypadalo zrovna poobědvali tak seděj a pokuřují a já jdu kolem a jako na potvoru jsem se šla k fontáně napít začala jsem pít a jeden z nich hned ke mně a prej odkud jdu z Bavorska povídám z Mittenwaldu on se rozesmál a povídá nejsou pro tebe ty dva kufry těžký já že ne on ty jsi silná co silná povídám a jak se jmenuješ silná oslice tak mu to řeknu on se zase zasmál a když jsem znovu začala pít přikročil ke mně zezadu popad mě za zadnici a křičí oslici jsem ještě nikdy nešoustal tak jsem ho odstrčila a šla dál jenže oni se hned v pěti vydali za mnou a pokřikují na mě všelijaký nepřístojnosti o zadnici a o uších a že mezi nohama budu určitě mít hlubokou studnu a že tam bude chládek a pak se začli dohadovat o tom jaký mám asi nohy jestli hladký nebo chlupatý a jeden povídá hned se na to mrknem přiskočil ke mně a zved mi sukni takže uviděli chlupatý a začali povykovat já si jich ani nevšímala a pak najednou zůstali vzadu a já si říkám

zaplatpánu a šla jsem dál z vesnice dolů po silnici a přemejšším o tom že vojáci a křičáci chtěj vždycky všechno zadarmo kdežto vesničani jsou solidnějši a když už jednu vejedou tak jí rozhodně něco daj když ne peníze tak aspoň něco k jídlu říkám si a když jsem ušla ještě kousek najednou za mnou auto tak ustoupím až na krajnici jenže auto už brzdí vojenskej džíp to byl a z něj vyšskálo těch pět chytli mě a zavlekli do mlázi všichni mlčky ani se nezasmějí a úplně beze slova začala jsem je odkopávat ale oni mě povallili na záda sukni mi strhli dva mě chytli za jednu nohu dva za druhou protože nohy jsem měla silný a ten pátej si na mě leh a začal mě znásilňovat na krku mi visel telurovej hřeb kterej jsem jednou našla ve městě na Albert-Schott-Strasse normálně se válel na dlažbě tak jsem ho sebrala a řekla jsem si že si s ním budu čistit uši protože uši mám velký dost se mi při práci špiněj a u dobytka mi do nich lezou mouchy tak jsem ho začala nosit na provázku na krku abych ho neztratila takže když mě ten pátej začal znásilňovat tak jsem mu mílej hřeb vši silou vrazila do krku zaječel spad ze mě a hřeb mu po hlavičku věz v krku ostatní Rakušáci hned k němu kdežto já do mlázi chvilku řvali ale pak odjeli asi do nemocnice kdežto já se vrátila oblíkla si sukni sebrala své kufry a šla dál dolů ale už ne po silnici nýbrž rovnou vrátila na silnici a ještě dva dny šla na švýcarskou hranici kde mě nechali v karanténě jestli nemám nějaký nemoce a parazity dva-krát denně mi dali najíst a pak mě vzal nějakej hodnej člověk s nákladákem kterej mě hodil do Schwyzu pak jsem nákladním vlakem dojela do Bellinzony a pak jsem zase šla a šla a šla až do Ascony a tam jsem našla tu Monte Veritu je to v horách a nechtěli mě tam pustit protože maj svý vlastní hranice s ostnatým drátem děla a kulometry zahradili se úplně přede všema tak jsem jim ukázala pas a řekla že jsem děvečka od krav a profesionálka přes dobytek že chci pracovat a jdu z Bavorska načež mě tam pustili a poslali rovnou na farmu kde ke mně přišla paní s bílýma copama a se stříbrným měsícem na prsou mlčky mě zavedla ke kravám kerejch tam měli hodně sto dvacet a k tomu koně jalůvky krůty perličky a na rybníce kachny s husama a k tomu slepice a bylo to zrovna před večerním dojením a jejich dojičky už se pouštěly do práce všechno se tu dojí jediné ručně a ta bělovlasá mi povídá tak nám ukaž oslice bavorská jak umíš dojit a podávaj

mi stoličku a dojačku zavedli mě ke krávé já jí hned umyla veno a říkáš at' mi daj vazelnu abych ty krávé struky natřela jenže oni mi na to dali normální máslo takhle si žijou tak jsem ty struky pořádně namazala máslem a začala dojit a dojačka se hned rozezněla jako na kostele zvon nadojeno jsem měla razdva a bělovlasá na to dobrý je to oslice jsem s tebou spokojená jmenuju se Jiotsana budu tvoje velitelka budeš u nás žít a pracovat odvedla mě nejdřív do sprch kde mě umyla nějaká ženská a taky vydezinfikovala pak mě zavedli do jídelny a dali mi najíst polenty se sýrem a zeleninovým salátem až jsem byla nacpaná k prasknutí a odvedli mě do společný ložnice zdejších děveček ukázali mi mou postel a řekli abych si po cestě odpočinula já na to že nejsem unavená a že můžu dojit dokud bude zapotřebí ale oni že ne dneska spi pracovat nebudeš a odešli a já zůstala v ložnici sama bylo tam dvaatřicet postelí jenom pro děvečky a to tu maj i čelední viděla jsem na dvoře hned tři s medvědíma hlavama jak vyvázej hnůj a pak s koňským hlavama moc pěkný hoší jednu bachyni u husí ale oslohavýho jsem tu zatím neviděla žádnýho tak jsem chvilku na posteli jen tak poseděla a pak jsem se svalila protože se mi najednou chtělo strašně spát a když už jsem usínala ještě mě napadlo že kvůli těm blbečkům rakouskejim si teď před spaním nemůžu ani uši vyčistit.

Závěrečnou kapku (stejně jako první) Anfisa až do láhve dopadnout nenechala – zachytila ji na lžičku, ještě teplou ji olízla a nahlas poznamenala: „Hlavně aby nebyla poslední!“, a to tak, aby muž a Mars, sedící za oponou ze schnoucích prostěradel, vše jasně uslyšeli, a pro sebe si potajmu šeptla „kapej, kapej, chlastíku můj zlatej“. Teprve pak ventil uzavřela. Byl to zvyk starý už tři roky. První kapku slízl muž, poslední ona. První, ta mužská, spalovala čistou silou – však se taky kořalička rodila z kalných alkoholových par, aby si odtud prorazila tekutou cestičku ke kolmoskevským žaludkům, kdežto ta poslední, zkalená, slabá a ženská, signalizovala konec vyčerpávající šestihodinové práce záračného destilačního přístroje.

Manžel s Martem hráli dámu o pohlavky, a to na šachovnici, kterou jim poskytla rozumbada. Ta jen broukala a chvílemi popiskovala. Výhry a prohry si mezi sebe dělili zhruba rovným dílem. „Tak kolik nám tam nakapalo, Anfisko?“ zeptal se muž, který zrovna obyčejný kámen proměnil v další dámu.

„Plenejh čtrnáct.“ Anfisa odpovíděla spokojeně a s navyklou jistotou zazátkovala poslední láhev.

„To je slušný,“ řekl muž a táhl novou dámu. „No a tady byste to udělali takhle!“

Rozumbada spokojeně zahrála motiv tance Kolombíny z Louskáčka a dáma bleděmodře zazářila.

„Jo tak takhle to uděláte, no jistě... vy nám tady pořádáte takovej mazec, že asi budeme nucený zavolat kněze...“ zamumlal voustatý a plešatý Mars a podrbal se na hlavě.

„Čtrnáct,“ opakovala Anfisa, jako by o něčem chtěla přesvědčit sama sebe.

„Čtrnáct – to je velice slušný, to teda jo...“ broukal Mars, který ztrácel už třetí kámen za sebou.

„No a teďka bysme to provedli takhle.“ Muž píchl do svítilící šachovnice prokouřeným nehtem.

„Ale co já si s tím počnu?“ nahrbil se Mars a přitiskl ruce na břicho.

„No to nemám ponětí, co byste tedko měl dělat...“ posunul krajní kámen manžel a beznadějně tak soupeřovu pozici uzavřel.

„Cím já mám táhnout?“ zakňučel skoro po žensku Mars.

„Táhněte, čím chcete.“ Manžel se s vítězoslavným úsměvem naválil skoro až na šachovnici a nakrucoval si kníry. „Ale skoro bych řekl, že před sebou máte jedinej tah, Marte Ivanoviči – pěkně nastavit palici.“

„Ty seš teda terorista!“ Mars mlaskl jazykem a celou dlaní plácl do šachovnice. „Vzdávám se, talibáne zadržej!“

„Ehm,“ napřimil se manžel, junácky vypjal prsa a chystal se k exekuci. „Budete tak laskav a přijmete odměnu, Marte Ivanoviči?“

„Nojo.“

Mars zamhouřil oči, dal si ruce v bok a nastavil hlavu.

Manžel mu vrazil mastný pohlavek. Mars tiše vyhekl, jako by ve spánku rty plašil mouchou.

Zpod prostěradel se před muži s láhví teplé samohonky vynořila Anfisa:

„Tak co, partáci, připijem si na novou úrodu?“

Manžel se přimhouřenýma očima zadíval na kalnou láhev a dotkl se jí:

„Už zase nám chceš podstrčit nějaký vejškrabky?“

Anfisa nakvašeně bouchla lahví o stůl.

„Saško, čistý kořaly tentokrát máme jen osum flašek, bylo málo zápary.“

„Jo ták! Tys měla málo zápary, a my tajhle s Martem Ivanovičem kvůli tomu máme trpět? Tjhle tvý filozofii teda moc nerozumím, Anfiso Markovno.“

„Saško, ale takhle se z toho nikdy nevymotáme, když vyžerete čistou!“

„My ji nevyžerem.“ Manžel s Martem Ivanovičem si vyměnili uvážlivé pohledy. „My s ní akorát začnem. Je to tak, Marte Ivanoviči?“

„Přesně tak!“ napřimil se Mars a pohládl si řídkou bradku.

„To už známe, jak vy dva začínáte!“ zamávala rukama Anfisa, jako by odháněla neviditelné čerty.

„Hele, místo toho štěkání bys snad mohla přinést něco na zub.“ Manžel sroloval rozumbradu do trubičky, zastrčil ji do půl litru, z police vzal tři sklenky a začal je utírat špinavým ručníkem.

„Tak dobře, Saško, dáme si panáka čistý a pak se podíváme na tu poslední flašku?“ zaprosila Anfisa a pod nos si tiše broukla: „Kdybyste tak vodu chtěli pít, mizerové mizerný...“

„Vo tom žádná!“ Manžel bezé spēchu, jako kat svou sekeru, utírá sklenky a dívá se na lampu. „Tjao še!“

„Bez čistý se svět nakonec nezblázní,“ uzavřel to rezolutně Mars. „Ale začít se s ní musí.“

„Začít se s ní musí,“ zopakoval po něm vážně manžel.

„Prokristapána...“ Anfisa otevřela lednici a začala na stůl házet něco na zub: nasolené okurky, zelí, špek, tofu i nakládané houby.

Pak s trpitelským výrazem ve tváři postavila mezi oba muže na stůl láhev čistě samohonky.

Manžel jí to schválil:

„Tohle je jiná, ženo.“

A začal natévat.

„Mně dej ty vejškrabky!“ vzeptěla se Anfisa.

„Subordinaci bys porušovat neměla, Anfiso Markovno.“ A manžel Anfisu štípl do kypré zadnice. „Dobrou práci je třeba dobře zapít, je to tak, Marte Ivanoviči?“

„Jei!“

„Já chci vejškrabky...“ zakničela Anfisa.

„To nemůžu připustit, aby taková ženská pila nákej hnus.“

Manžel vzal Anfisu za ruku, z věčného prání a mytí celou vybělenou, a pohlédl jí do očí. „To by přeci nešlo, Anfiso Markovno.“

„To teda nešlo,“ přikývl Mars, který si žvýkal špičku bradky.

„Posad se!“ Manžel nohou přitáhl židli, Anfisu chytil za ramena a stlačil ji na ni.

„Dej pokoj...“ zasmála se Anfisa unaveně a rozteklým zadkem si kecla na židli.

„Na Gosudara.“ Manžel pozvedl svou sklenku.

„Na Gosudara,“ opakovali po něm Anfisa s Martem.

Připili si a vrhli se na jídlo.

„Při tom prodávání moc nechvátej, Marte Ivanoviči,“ spustila Anfisa jako obvykle starou písničku. „Nějakej ten krejcar máme, takže spēchat není třeba. Lepší je prodat draž, takže zajed' do Butova a prodávej to tam na nádraží důchodcům pod perónem...“

„Jak prodám, tak prodám,“ odsekl Mars.

Manžel nalil podruhé.

„Alenotak Sašo!“ zkvívila plactivě rty Anfisa. „Cos mi slíboval!“

„Druhej panák musí bejt taky čistej, protože teď si připijeme na naši komunistickou stranu,“ poučil ji manžel. „Copak vy dva

s Martem jste nestraníci, ale já jsem zasloužil nej pravoslavnější komunistu. A takový kurevstvo tu být nebude.“

Manžel s Martem se napili, kdežto Anfisa jen přiložila sklenku ke rtům.

„A co jako má být tohle?!“ manžel přestal žvýkat zeli a hrozivě ukázal na ženu sklenku. „Ideologická diverze? Provokace ukrajinských plutokratů? Rejdy militantních ateistů?“

„Terorismus je to!“ Mars, který se rychle propadal do opilosti, poťásl koží bradkou.

„Já už čistou pít nebudu,“ vyrazila rezolutně a s kamennou tváří Anfisa.

„Anfisko...“ Manžel rozhodil rukama tak, že div láhev ze stolu nesrazil. „To vod tebe není pěkný.“

„Saško, ale dyť přece šetříme na novou pec, to si snad uvědomuješ!“ zaúpěla dotčeně Anfisa.

„Však ušetříme,“ slibil jí drsně muž. „Tudle ještě vypijeme a pak si ušetříme.“

A cvrnkl prokouřeným nehtem do flašky.

Anfisa si bezmocně povzddechla a začala chroustat slanou okurku.

„Sláva naší rodné straně!“ Manžel uchopil plnou sklenku do levé ruky, vstal, rozmáchle se pokřičoval a obrátil samohonku do sebe.

Anfisa s Martem jakožto nestraníci připili rodné straně vsedě. Všichni se pustili do pohostění.

„Tak ty říkáš na nádraží, Anfiso Markovno,“ chroupal i Mars. „Eště před rokem jsem tam prodával bez problémů. Jenže dneska? Dneska na nádraží nos nestrčí ani uprchlejší Čičan, takový jsou to poměry. Tam tě podříznou jako psa, samohonku vypijou a tebe sežerou k tomu.“

„A čím to?“

„Tím, že nevíš, která dneska bije, a zajímáš se jen sama o sebe,“ pokáral ji manžel a naložil si další zeli. „Funguje sociální péče. A musíš brát v potaz veřejný mínění. Starý rány se zemi hojej dlouho. Gosudar i strana dělaj všechno, co je v jejich silách. Ovšem di-a-lek-ti-ka okamžitku může někdy být silnější.“

„Jó, protože kdo seděl na nádraží pod nástupištěm eště loni?“ začal vše vysvětlovat Mars a ohýbat jeden prst po druhém. „Invalidi uralský války. Kerý tam deptali obyčejněma zbraněma

a maximálně opejkali napalmem. Kdežto kdo se do Moskvy hrne dneska? Krasnojarský veteráni. Na ty salafiti nasadili úplně novou zničující výzbroj.“

„Vakuový paralytický bomby,“ napověděl manžel.

„A ty z vojáka rozum vyrazeš. Podle mě je lepší přijít vo vobě nohy než vo rozum!“

„Takže ty už pod nástupiště nepolezeš?“ ptala se s rostoucím zklamáním Anfisa.

„Což já bych se nebál a klidně bych tam vlez, kdyby platili rublem. Protože podívej, čím tam platíš dneska!“ Mars vrazil ruku do kapsy a vytáhl svazek prázdných telurových hřebů, přetažených gumičkou. „Prázdnějma hřebíkama! Tři kousky za flašku. Jenže co já s nima? Slyšelas vo tom výnosu?“

„Číslo štyrycet,“ podrbal se sebevědomě manžel. „Jedině přes lékárnou.“

„No právě – to vykoupí jediné lékárnou,“ zagestikuloval Mars rukama tak, až se prostěradla dala do pohybu, „a půlka jde státu.“

„Taková je holt nová politika, jinak to nejde...“ Manžel si rukou vzal další kysané zeli, zaklonil hlavu a hodil si ho do úst.

„No a kde teda teď chceš prodávat?“

„Zkusím to v Jaseněvu a zajedu za fabrickýma do Bitci,“ uložil hřeby zpátky do kapsy Mars.

Anfisa nespokojene zafuněla.

„Fabrický dneska berou málo, a tak pálej sami,“ usoudil manžel. „S tím nesouhlasím!“ Mars se pěstmi odrazil od stolu a vypadlo to, že se chce rvát. „Pálej jediné zemský, ale v dělnických koloniích se prodávat dá. Proto jsem taky k zemskejmu do Medvedkova nebo do Sokolniků nikdy darmo nohy netáh.“

„Škoda,“ poznamenal nabádavě manžel.

„Proč škoda?“ škulbl Mars nervně bradkou.

„Hele, eště si dáme a já ti to hned vysvětlím.“

Do sklenek znovu proudí čistá samohonka.

„Na mírový nebe!“ Manžel zvedl sklenku a pohlédl na lampu. „Je to jen slza!“

Anfisa odevzdaně žvýkala a s touhle láhvi se už rozloučila.

„A aby už nikdy nebyla válka,“ dodal Mars.

„Jasně. Aby válečná bouře už nikdy nezastíhla nebe nad Moskvou,“ pronesl významně manžel a zahrozil ukazovákem. Napili se. A něco k tomu přikousli.

Manžel si povzddechl, zapálil si, papirusu sevřel v zubech a lokty se opřel o stůl.

„A teďkonc ti, Marte Ivanoviči, vysvětlím, proč škoda. Ty jsi nestraník, žejo?“

„Nojo.“

„A proč?“

„No protože by mi to k hovnu bylo.“

„Tak vida,“ štouchl manžel ženu loktem do boku. „Slyšelas ho? K hovnu by mu to bylo! Taková infantilní apolitičnost.“

„Ale to je fakt, Saško – tady Marsivanyčovi je to k hovnu.“

„To si myslíš, že mi invalidi pod perónem za tu tvou samhonku připlatěj, když jim ukážu partajní legítku?“ Mars se zachichotal a promnul si bradku. „Ty potřebujou kořalu, a ne partajní legítku. Tu si k tomu ani přikousnout nemůžou, leda ji tak vočichávat.“

Anfisa se rozesmála.

Manžel si povzddechl a zahleděl se k proteklému stropu:

„Mnojo... To jsme se teda dočkali. Pánovi je to k hovnu...“

Mars triumfálně rozptáhl ruce:

„Jasně, mně je to k hovnu!“

Anfisa do toho zasáhla:

„Dobře, Saško, dejme tomu, že tobě stranická legitimace pomohla v práci a dneska si nikdo netroufne tě vyhodit, ale čím by živou už zůstaneš!“

„To teda zůstanu,“ a Mars se vidličkou poštoural v tofu. „Takže mně je ta tvoje partaj opravdu k hovnu, Saško. Bez tý já se úplně krásně obejdu.“

Manžel mu vyfoukl kouř do ksichtu:

„Co ty jseš vůbec zač, Marte Ivanoviči?“

„Svobodnej člověk! To jsem!“

„Ale jaký je tvoje pře-svěd-če-ní?“

„Jedno jediný, Saško: dva rublisky jsou dycky lepší než jeden. To je celý moje přesvědčení.“

„Ctíš Gosudara?“

„To bych prosil, že ctím.“

„A stranu?“

„Právě že ta tvoje slavná strana je mi úplně k hovnu.“ Mars se rukama odrazil od stolu a vstal. „No dobře, tak jsme si poseděli, ale teď je třeba něco dělat. Anfisko, naval ty tvý flašky.“

„Kam se to chystáš?“ chytil ho manžel za sako.

„No tam!“ plácl ho Mars přes ruku.

„Saško!“ položila Anfisa manželovi ruku na rameno.

„Jo tak pán je svo-bod-nej, žejo!“ chytně manžel Marta za klopy a třese jím.

„Jasně! Kdežto ty ne!“ A Mars štouchne Sašku do prsou.

„Chlapi!“ popadne Anfisa oba za ruku.

„Ty kšeftaři s kořalou!“ praští manžel Marta do zubů.

„Ty partajnická chudinko!“ praští Mars manželza přes ucho.

„No tak chlapi!!“

Mars vyrazí skrz prostěradla ke dveřím.

„Stůj! Stůj!“ Manžel se rukama sápe po Martovi, ale žena ho zadrží.

Mars se moří se zámkem a vyplivne krev na prostěradlo.

„Už mě tu v životě nevidíte, i kdybyste sebevíc prosili...“

„Říkám ti stůj!!!“

„Saško! Saško!“

„Toho se nedočkáte!“ A Mars práskl dveřmi tak, že rozumbra-da v půllitru vypískla a varovnou červení do vzduchu napsala: **NEBEZPEČÍ ZEMĚTŘESENÍ!**

„Prase odprísáhlo, že už nebude žrát hovna!“ vyštěkl do prostěradel manžel, zápolící se svou ženou.

Tatána vystoupila z předměstského vlaku na zastávce Sokolovska. Hodiny na nástupišti ukazovaly jedenáct. Pohlédla na své hodinky – bylo na nich 12:12.

Zajímavé... napadlo jí.

Uvědomila si, že poslední dobou při pohledu na hodinky často zaznamená dvě stejné číslice.

Signál symetrie – jsou to čísla šikovná, navzájem si podobná... „Měsíc je ten tam,“ pronesla nahlas a s potěšením se nadechla jarního vzduchu.

Nástupišťe bylo prázdné, jen v dálce viděla dvě či tři postavy. Mokrá vítr čechral Tatániny světlé vlasy a rozhoupal i zatím ještě holé větve jakoby bezhlavých topolů. Jaro se tentokrát zdrželo. Přestože už byl konec dubna, leckde ještě ležel ztmavlý sníh.

Tatána sešla po špinavých schodech nástupišťe. Na prostranství před zastávkou se tyčil Stolypinův pomník a ospale se tu obchodvalo se slunečnicovými semínky, kyselým zelím, perníčky, lacinými mluvilkami, živorodými válenkami a také měkkými bateriemi a svíčkami. Asfalt před zastávkou byl posetý slunečnicovými slupkami.

„Čerunko, pro Kristovy rány drahý, dej mi pár drobnějších na jídlo!“ natáhla k ní špinavou rukavici shrbená stařenka.

Tatána jí strčila pěták, ale hned spěchala dál, přešla přes prostranství a ve svých bleděmodrých kozačkách bodře vykročila Leninovou ulicí. Na sobě měla krátký černý kabátek, přes rameno jí visela kabelka barevně ladící s kozačkami a totéž platilo i o rukavicích. Také obroučky Tatániných brýlí zářily jasnou modří.

Nepočtení kolemjdoucí byli hlavně starší lidé, jen před bufetem přeshlapovali s cigaretami v zubech čtyři chlapi z místní fabriky.

Tatána prošla kolem konzumu a železářství, usmála se na střešatého potulného psa, obešla dva do země vrostlé betonové bloky, jejichž účel se nedal ani tušit. A zabočila do Miklucho-Maklajovy ulice.

Vypadá to, že už to není daleko, řekla si v duchu, rozhlédla se kolem a vpředu, až na konci ulice, spatřila vodárenskou věž.

„Naopak blízoučko,“ pronesla tentokrát nahlas, bezděky se ohlédla a zjistila, že za ní jdou dva ze čtveřice, která se poflakovala u buřetu.

Šli rychle. Až moc rychle.

No nazar... přepadla ji nepříjemná myšlenka a ona zrychlila krok.

Pod vysokými podpatky zakřupal na nerovném povrchu ulice ledový škraloup. Před sebou neviděla nikoho. Nad střechami domů a holými stromy čněla jen vodárna, pokríkávaly tu kavky a někde za plotem tlumeně bařal pes.

Tatána narovnála ramena a dlouhým svižným krokem spěchala dál.

Co blázním? Tak za mnou jdou dva kluci – no a co? uklidňovala se. Míří si někam po svých. Však je den, všude kolem plno světa.

Pohlédla na nebe. V průrvách mezi oblaky bylo vidět vybledlou modř.

Kde vzduch je modrý jak raneček s prádlem, když z nemocnice odcházíš... vybavila si nejednou.

Jeden z dvojice za ní zakašlal.

Kde večer prázdný je, jak povídka neskončená... večer prázdný je... ale teď je přece den!

Tatána došla k prkenné ohradě. Za tou zaštekal pes. Hned nato se přidali dva další, jeden vedle a jeden odnaproti.

Dej mi, jíme, tlapku pro štěstí... takovou, co doposud jsem nikdy neviděl...

V kapse jednoho z mladíků cinkly klíče. Pak škrtl zapalovač. Na lípě seděly čtyři kavky a překřikovaly se s vránou, která se usadila na špici smrku.

Večerní pole samá rosa... vlastně ne, samý sníh... nad nimi vrány...

Jeden z mladíků si odplivl a zakašlal.

Žehnám vám... na všechny čtyři strany...

Dvojice za ní zrychlovala. Vrána vzlétla a zmizela. Kavky se s krákaním vydaly za ní.

Nad nimi hejno vrání... děs chladu... a taky umírání...

Tatána se rozběhla.

Mladíci se vrhli za ní. Hnala se Miklucho-Maklajovou ulicí a v běhu si přidržovala kabelku, která jí z ramene neustále padala. Pak zaslechla, jak jeden z nich uklouzl, upadl a začal sprostě křít.

Druhý mu pomáhal na nohy.

„Snažně pro... prosím!“ křikla sevřeným hlasem a padla na kolena.

Zrzek vykasal její krátký plášť a sukni, nahmátł kalhotky a seřval je z ní. Vrána, držící v jedné ruce nůž, si druhou rozepnul poklopce a vytáhl z něj dlouhý sněhý pyj.

Tatána sebou škubla a pokusila se vstát. Její tváře se ale okamžitě dotklo ostrí nože:

„Neškubej sebou, nebo uvidíš!“

Silné ruce zrzkovy ji přizvedly a palci roztáhly hýždě:

„To je mi ale prdelka, jako z cukru...“

A jeho úd se jí začal drát do análu.

„Moc vás prosím!“ vykřikla ještě jednou.

„Petulko, zacpi jí tu hubu,“ nařídil zrzek.

Vrána ji popadl za hlavu.

„Ne! Ne! Ne!“ pokusila hlavou uhnout.

„Já tě podřežu, ty kurvo!“ zaryčel a sklonil se nad ni.

A ona pochočila, že tenhle by jí klidně podržl. Její ústa se bezmocně otevřela. Mladíkům úd vklouzl dovnitř. Zrzek se postupně probíjel do análu a když se tam dostal, její tělo se celé otrásló a začalo se jemně chvět. Tatána zatúpěla.

„No vidíš, a ty ses bála,“ zašklebil se zrzek málem dobrotivě.

Oba mladíci se začali mlčky pohybovat. Zrzek držel Tatánu za boky, Vrána za ruce. Biankytný Taťanin podpatek bezmocně škrábal a klapal po shnilé podlaze kolny, škrábal a klapal, škrábal a klapal, škrábal jako by nejednou žil svým vlastním životem, na jejím těle nezávislým.

Podsaditým tělem zrzkovým proběhla lehká křeč a hlava sebou trhla, jako by se ošil v závanu studeného větru.

„Akúrva...“ vydechl a jeho široký úsměv se teď zdál skoro bezmocný.

Shrbený Vrána se ještě chvíli pohyboval, pak upustil nůž, popadl Tánu za hlavu, sevřel ji a přitiskl se k ní co nejvíc.

Z jejího těla vyklouzli skoro zároveň a ona se vysíleně svalila na zem. Mladíci si mlčky zapínali poklopce. Tatána jen ležela, lačně se nadechovala a škytala.

„Tak to bysme měli...“ Udýchaný Vrána zvedl nůž, zaklapl ho a strčil do kapsy.

Zrzek si odplivl, nejistým krokem došel ke dveřím, kopl do nich a zmizel venku.

„V klidu si vodpočiň...“ zahuhlal umaveně Vrána a spěchal za zrzkem.

Tatána zůstala ležet na špinavé podlaze kolny. Po několiká minutách se převrátila na záda, opřela se rukama o podlahu a přizvedla se. S její tváří se cosi stalo: ke straně se svezly nejen úzké brýle, svá místa jako by opustily i rysy obličjeje. Popadla dech, hřbetem ruky si otřela zpoceně čelo, brýle si sundala a odhodila je. Pak se doplazila ke kabelce, otevřela ji, výmula rozumbradu složenou do psaníčka a píchla do ní třemi prsty. Rozumbrada se rozzářila a ozvalo se trylkování rolniček.

Tatána se znovu skácela na záda. V dírách mezi taškami se vynořilo slunce.

Zemdeně se pousmála a její rty sotva slyšitelně pronesly:

„Ó slunce dne, co právě nadchází...“

V ulici s novým sloupem zaslechla přijíždějící auto, pak se ozvaly otevírané dveře a z těch vyběhli lidé. Vrátka kolny skřípla a opět se rozléřla. Dovnitř vstoupili dva statní a urostlí v černém, jeden ihned uchopil Tatánu do náruče a jako pátko ji zvedl, druhý zatím sebral kabelku a brýle. Přiběhl třetí, v kabátě a klobouku, a ten černý mu věci předal.

Tatánu rychle odnesli do velké černé uvnitř bíle čalouněné limuzíny a uložili ji na široké kožené zadní sedadlo. Lidé v černém se usadili do kabiny, oddělené od této prostory neprůhledným sklem. Muž v kabátě zůstal s Tatánou a posadil se proti ní:

„Jak se cítíte, Vaše Výsosti!“ otázal se.

Jeho tvář byla zcela bez výrazu.

„Báječně,“ odpověděla mu slabým spokojeným hlasem.

Podal jí mokrý antiseptický ubrousek. Ona si jím otřela ruce a odhodila ho na podlahu. Podal jí nový. Tatána si ho přiložila na svou *pomačkanou* tvář a zatáhla. Maská z živorodého plastiku povolila a odpadla. Muž v kabátě ji převzal a i s použitými ubrousky hodil do kontejneru na odpadky. Tatáně podal horký vlhký ručník. S požitkem si ho přitiskla k obličjeji, zvrátila se do opěradla a znehybněla.

„Vaše Výsosti,“ oslovil ji opět ten muž. „Všemožně vás prosím, ba zapřísahám při všech svatých, abyste příště neměnila předem schválenou trasu. Proč jste šla Miklucho-Maklajovou a ne Slunnou? Div jsme vás neztratili. A proč chodíte tak rychle? Proč pokaždé porušujete připravený plán?“

„A proč ty se mě pokaždé ptáš na totéž...?“ pronesla Taťána, aniž si sundala ručník z tváře.

„Protože já, Vaše Výsosti, jsem před státem za vaši bezpečnost osobně odpovědný, já a...“

„Jasně, ty a nikdo jiný,“ napověděla mu a strhla si ručník z obličjeje. „Přestaň, Nikolaji Lvoviči. Nebud' tak jednotvárný.“

Taťánina tvář zrudověla. Zatařala prsty do světél hřívy a paruku strhla. Zpod paruky se vyhrnuly její nádherné černé vlasy, proslulé po celé Moskvě a teď pečlivě obtočené kolem hlavy. Taťána z nich sňala téměř neviditelnou blánu a vlasy se jí efektně rozsypany po ramenou. Pomalu stáhla kabát a špinavé kozačky. Muž v kabátě jí pomohl obléci dlouhý černý hedvábný plášť s kápi, kterou si okamžitě přehodila přes hlavu. Otevřel bar, nahlí do sklenice trochu whisky a přidal i led. Taťána si sklenici vzala, usrkla, skrčila na sedadle nohy pod sebe a nadlouho nehybně strnula s nápojem v ruce.

Po čtyřiceti minutách bleskurychlé jízdy červeným vládním pruhem auto vjelo do Kremle, pokračovalo k paláci následníka a vnořilo se do garáží. Taťána s kápi na hlavě vyklouzla z limuzíny ven a skoro vběhla do dveří, jež jí úslužně otevřela její věčná komorná matka Stěpanida. Plná žena s kulatou tváří pustila Taťánu dovnitř, dveře za ní zavřela a zamkla. Taťána šelestící pláštěm zabočila doprava, pak zase doprava, sklonila hlavu, vstoupila do nízkých klenutých dveří a začala stoupat po kamenném schodišti. Stěpanida za Taťánou starobylé dveře uzavřela na obrovské kované závory, opřela se o ně zády a ruce zkrřížila na vysokých nadrech.

Když Taťána došla nahoru, vstoupila do malé modlitebny s bohatě zdobeným historickým ikonostasem. Před potměnými tvářemi drahocenných ikon hořely svíce a dva olejové kahance. Taťána klesla na kolena, stáhla si kápi a s křížováním a hlubokým klaněním se pomodlila.

Pak vstala, prošla tmavou chodbičkou, poté dvěma klenutými místnostmi a ocitla se ve třetí, úplně stejné, v níž stála velká trojúhelníková vana s růžově zbarvenou vodou. Vytáhla z kapsy pláště rozumbradu a hodila ji do vany. Pak ze sebe stáhla plášť i prádlo a lehla si do připravené lázně.

Na mramorovém okraji vany stála sklenice s jablečno-celerovou šťávou. Uchopila ji a napila se.

Jakmile rozumbrada ucítila vodu, proměnila se v malou bříchatou lodičku.

Taťána se napila, levou rukou nahmátla svůj anál, pronikla do něj prostředníkem, pak ruku vytáhla z vody ven a na prst se podívala. Nebylo na něm nic.

Vzpomněla si na silné ruce zrzkovy, které ji popadly nejdřív za břicho a pak za zadek.

„Tomu říkám totálně nelítostný chtíč,“ pronesla, zamhouřila oči, usmála se a pokývala hlavou.

A ten snědý v potřhaném kabátě... potřhaný chlap... potřhaný havran, potřhaný vran, kradls, havrane, nebo lhal... jak mě stískl, jak mi sevřel zápěstí... i nožik nechal upadnout, spadl mu na zem, miláčkovi, a ten pak zasténal, jako by se rozplakal, a všech na zloba hned byla pryč, vše černé se odplavilo, vše černé uniklo ouškem jehly...

„To byla zase oslnivá bezmoc rozkoše,“ pronesla a temenem dolehla na plastový podhlavník.

Klenutý strop zdobily staroruské ornamenty s motivy rajských ptáků, sirén, jeseterů a psů.

Jak utkali po tom náledí, jak spěchali, ten v kabátě upadl, chudáček, jak na ten osudový úkol spěchali, úkol osudový, tajný, zločinný a sladký...

„Kampak?!“ zvolala nahlas a s intonací Vrány.

Odpověděla jí ozvěna, odražená od klenutého stropu.

„Kampak?“ vyslovila tentokrát s výhružnou dobromyslností zrzkovou.

Rozesmála se a začala dlaní nadšeně plácát do růžové vody.

Na rozumbradě v podobě loďky zahoukala siréna. Taťána se jí dotkla dvěma prsty. Nad lodičkou se na hologramu rozsvítila tvář kněžny Apraksinové: vyholená hlava, krásná tvář a telurový hřeb trčící z hlavy kousek nad pravým uchem.

„Ahoj, Taňuško!“ pozdravila ji s přívětivým úsměvem.

Taťána teatrálně naklonila hlavu k rameni, podmračeně na hologram pohlédla a řekla:

„Marfiňka už to dneska dělala zas...“

„Panebože...“ vydechla Apraksinová a zakroutila hlavou. „Taňuško...“

Taťána přitiskla ukazovák k holografickým rtům Apraksinové: „Z její hrudi neunikl ani sten!“

„Taňuško, drahoušku můj...“

„Večer přijdeš?“

„To rozhodně, ale Taňušo, milovaná a nejdražší naše Taňušo, ty mě i všechny své přítelkyně pokaždé nutíš trpět, opravdu po každé!“

Hlas Apraksinové pod klenbou zvonil nanejvýš ustarané.

„Kdybys jen věděla, Glašo, jak to tentokrát bylo senzační!“ A Taťána samou slastí až přimhouřila oči.

„Víš, jak pokaždé riskuješ, Taňušo? A není to jen tvoje riziko.“

„Neděš mě, přítelko má.“

„Já tě neděším, Táněčko, já jen naprosto nechápu, k čemu potřebuješ zrovna tuhle periferní špinavou pakáň! A to máš hned u nosu celý kremelský pluk – takoví krasavci, hoši jak panny, krev a mlíko, a každý z nich...“

„Gardisté, to je tak pro panovnici. Kdežto já, kamarádko, mám jiné postavení a jiný vkus.“

„Ty jsi zase samá legrácka, Taňuško, ale poslouchej mě...“

„Kdybys tak tušila, Glašo, jaká to byla krásá!“

Taťána znovu zavřela oči, dolehla na podhlavník a rukama si sevřela svá řadra s drobnými bradavkami.

„A co když se ti něco stane?“

„Zatím se mi nikdy nic nestalo.“

„Tohohle se musíš jednou provždy vzdát, Taňušo.“

„Asi jako ty teluru.“

Apraksinová si povzddechla a na chvíli se odmlčela:

„Táňo! Ty nás všechny nutíš trpět.“

„Ale útrapy očišťují – jen si vzpomeň na Fjodora Michajloviče.“

„O takových věcech se nežertuje, Taňušo! Já si ty tvoje kousky tak strašně беру, tak mě to ničí! Už namouduši nevím, jak dál. Snad abych nakonec vyrazila s tebou!“

Taťána zvedla hlavu a otevřela oči.

Obě ženy se jedna na druhou chvíli upřeně dívaly. A najednou se bujaře rozesmály. Taťána na holografickou tvář cákla vodu. Kapky tím nádherným kulatým obličejem prolétly, ale nepoškodily ho ani v nejmenším.

„Příště už tě rozhodně vezmu s sebou!“ slíbila Taťána, když se přestala smát. „Jen ten hřebík si budeš muset vyndat, kamarádko. Aby se kluci nepoškrábali!“

„D'accord!“ otřela si smíchem usazené oči Apraksinová.

„Copak ty si neuvědomuješ, jak je to důležité, Glašenko – dát svému lidu? Jak velice je to důležité...“

„Aby nám zůstal věrný?“ zeptala se s prostopášným úšklebkem Apraksinová.

Taťána pohlédla na fresky na stropě, zamyslela se a pak vážně odpovíděla:

„Ne. Aby nás miloval.“

Andrzej Pomorac, čtyřiaadvacetiletý srbský Polák, který Sofii opustil hned po tzv. vahábábském jaru 18. listopadu, posnídal ovesné vločky s mlékem, kávu s croissantem, opustil svůj malý bytček na pařížském předměstí Le Kremlin-Bicêtre, minul dva domovní bloky, vstoupil do holičství tichošlápka Chottába a za posledních 145 poválečných franků si od něj koupil telurový hřeb. Od Chottába mladšího, Farúka, si nechal vyholit hlavu, sešel do sklepa a tam se položil na lehátko. Chottábův starší syn Nasrul-láh hřeb natloukl Andrzejovi do hlavy. Andrzej se mu odměnil dvacetidekovým kouskem chytřejšího těsta, z holičství vyšel, koupil si v zelinářství u Sobaira jablka a láhev čaje karkade, vrátil se do svého bytčku a na kus chytřejšího papíru vytvořil tento text:

Živé kožichy od obchodní společnosti Barguzinov a synové potěší a zahřejí vaše blízké i v nejkřutějších mrazech. Co může být krásnější než okouzlující žena v živých kožičkách? Po tisíce let se naše krásky halily výhradně do kožešin mrtvých, stažených ze zabíjených zvířat. Takováto kožešina v sobě navždy uzamkla věčné leptony předsmrtelného děsu a kvarky agoniálního utrpení, které mají na zdraví a charakter každé majitelky takovéhoho kožichu neblahý vliv. Svět nových technologií nám poskytl unikátní možnost obdarovávat naše manželky, sestry či matky živými kožešinami, které s vražděním němých Božích tváří nemají nic společného. Proto se kožichy, odchované v laboratorních společnostech Barguzinov a synové, v našich obchodech prodávají za velmi přijatelné ceny v rozmezí 50-450 rublů. Hned první rok porůstají nádhernou srstí, dlouhou 2-3 cm. Jenže jaké jsou to kožešiny, drahé ženy! Copak s něčím takovým lze vůbec srovnávat kožešiny mrtvé? Co jste nosily dřív? Polární i normální lišku, hransotaje, střihaného norka a v nejlépeším případě sobola. Copak se ale i opravdu nejnádhernější sibiřský sobol dá srovnat s našimi živými kožešinami, které jsou s to v procesu růstu měnit nejen barvu, ale i strukturu? Sobol od firmy Barguzinov a synové může být světle modrý, fialový, ohnivě rudý a je schopen aktivnější růst na límcí či manžetách, kde se mění i struktura vlasu. Je to nefalšovaný zázrak! A ráčte si povšimnout, milostivá paní, že na vaše

ramena nedolehla umělá kožešina z minulého století, ale živý organismus, tihnoucí ke světlu, milující vás a také vás hřející. Živí se světlem a vláhou, vstřebává snůh a proměňuje tak molekuly vody v růstovou energii. Proto je váš kožich vždy suchý. A kožešiny od firmy Barguzinov a synové mají ještě jednu ohromující vlastnost: jsou přátelsky taktilní. Stačí se té vaší kožešinové nádhery dotknout dlaní – a ta vám odpoví hebkým přibojem opravdové přízně. Po čtyřech letech živý kožich líná. Může se ovšem nosit i poté, protože srst vyrostе znovu, i když, pravda, už ne tak rychle a efektivně. Není proto divu, že mezi lidmi se těmto kožichům říká živorodé. My vám ovšem doporučujeme využít procesu genetické obnovy. U nás v Bajkalské republice vás takovýto proces přijde na 40-80 rublů. A přepychová kožešina bude další čtyři roky měňavě zářit na vašich ramenou!

Drahé ženy! Vážení kavalíři! Přijďte k nám! Kupujte si živé kožichy u obchodní společnosti Barguzinov a synové!

Když text dokončil, odeslal ho do Bajkalské republiky. Pak se napil čaje, svlékl se, natřel se kokosovým olejem, lehl si do kožichy a zapnul program.

Jeli jsme dvě hodiny po highwayi a pak jsme zabočili do lesa. Babka se hned celá poplašila a začala si dělat starosti: Kde to jsme? Tak jsem jí to vysvětlil a ona se uklidnila. Je třeba říct, že naše babka se na svá léta jak fyzicky, tak psychicky obdivuhodně drží. A pokud jde o její duchovní svěžest a schopnost se v životě orientovat, tak to už vůbec mlčím – jinou takovou nenajdete! Já se Soňkou prostě máme superbabičku, v každém ohledu. A s talem to nemá naprosto nic společného.

Lesem jsme urazili tak čtyři versty, pak jsme zastavili a vystoupili. Všude kolem staré vysoké smrky, jen je kácet a prodávat. Babka hned poznamenala, že když se to všechno seběhlo, byly ty smrčky jen o málo vyšší než já nebo sestra. To jsou věci! Na to jí má sršatá sestra svým klasicky absurdistánským způsobem odsekla: Babi, my jsme tenkrát náhodou byli větší než všechny smrky světa, jenže ty sis nás, holografických hostů z budoucnosti, v tom lese prostě nevyšimla. Takhle to bylo!

Zkrátka a dobře jsem si na oko nalepil navigátor a vydali jsme se dál. Les kolem byl hustý a neudržovaný. Tady by člověk zabloudivil natořata. Bez navigátora byste tu nanejvýš mohli povykovat jako na lesy. Kdežto takhle jdeme přesně po předem připravené trase, noříme se do boru a babka si pod nos bručí: Vůbec to tu nepoznávám, nic z toho si nepamatuju a ničemu nerozumím.

Soňa celou cestu vyváděla ty svoje kousky: Jednou se změnil v čerta, pak si zase přes hlavu přetáhne rozumbraďu, přiměje ji, aby zčervenala a stala se šátkem – a pak vystoupí ze smrkového kmene jako Červená Karkulka: Sežerte si mě, šedý vlci, ale pékně pomaličku! Já se chechtám a babka se uculuje.

Až na místo jsme každopádně pochodovali dlouho, ale zvesela, babka se jako obvykle držela skvěle.

Až jsme tam nakonec došli. Les jako by se trochu roztoupil, objevilo se cosi jako palouk a na něm kámen. Obrovský balvan, dvakrát vyšší než normální člověk. V lese na takové narazíte jediné někde na severu. Kdežto sem, až do horoucích pekel, ho musela dovláčet doba ledová. Babka hned spráskla rukama: Tak to je on, děti moje! Přistoupili jsme až k balvanu, obešli ho a z druhé strany objevili dutinu, takovou jeskyňku. V tom výklenku byly

tři bysty, vysekané přímo do žulového balvanu. Já se Soňkou jsme jen otevřeli huby. Tři bysty! A jak jsou vytesané rovnou z balvanu, vypadá to, jako by vystupovaly ze stěny té jeskyňky. Přičemž sochařská práce je velmi pečlivá, ba filigránská. Hned jsem si neznámo proč vzpomněl na sochu faraóna Chefréna, která mě kdysi ohromila dokonalostí provedení – faraón byl také vytesán ze žuly a na ramena se mu zezadu posadil sokol, který svými křídly chránil jeho zátylek před nepřátele. Sám bych teď takového sokola potřeboval! Stojíme tam se Soňkou mírně tumpachoví, ale naše babka hned k bystám, poklonila se jim a zvolala: Děkujeme vám, Tři Velikáni! Konečně jsme se i se Soňkou vzpamatovali a šli si bysty osahat a pořádně prohlédnout. Jenže babka povídá: Počkat, dětičky moje zlatý, já vám to hned vyložím všechno poporádku. Mý drahý vnučátka, tohle jsou podobizny tří osudových vládců Ruska, před sebou máte Tři Velký Plešouny, tři velký rytíře, který zničili dračí zemi. První z nich byl tenhle filuta s bradkou, ten zbořil Ruskou říši, druhéj, v brejlích a se skvrnou na pleši, povahil Sovětskej svaz, no a tenhle s tou malou bradou zničil strašlivej stát jménem Ruská federace. A všechny ty tři bysty vytesal před šedesáti lety můj zesnulej manžel, demokrat, pacifista, vegetarián a profesionální sochař přesně toho léta, kdy drak jménem Rusko nadobro zdechnul a konečně přestal požírat svoje občany. A babka přistupovala ke každé té bystě zvlášť a na ramena jim kladla bombony a perničky. A říkála: Tohle je pro tebe, Voloděňko, tohle pro tebe, Mišenko, a tohle zase pro tebe, Vovočko. My se Soňkou jen stojíme a zíráme, a ona to tam všechno rozkládá a mumlá cosi jímavého. Zvláštní! Naše babka byla totiž vždy a za všech časů ateistka a před nikým a před ničím se neskláněla. A tohle je pro ni najednou chrám se třemi božstvy. Soňka je chytrá, tak držela jazyk za zuby. Kdežto já se samozřejmě hned vyptával: Co to všechno má znamenat, babi? Tak mi to všechno dopodrobná odvyprávěla a pak jako by to podtrhla tlustou čarou. Rusko byla hrozná nelidská země odjakživa, povídá babka, ale nejvíc ta bestie běsnila ve dvacátým století, kdy tekly řeky krve a v tlamě toho dračka věčně praštelý lidský kosti. A tak aby obludu zdolal, vyslal na ni tři rytíře, který společnou měli právě tu pleš. A ty si pak, samozřejmě každéj ve své epoše, vedli opravdu hrdinsky. Ten s bradkou usek první dračí hlavu, ten s brejlíčkama druhéj a ten skoro bez brady třetí. Tomu

s brádkou se to povedlo díky osobní statečnosti, břejláčkoví zase, protože byl slabší, a třetí svého dosáh lší. Posledního z těch tří plešatých měla babka zřejmě nejradši. Něžně k němu huhlala, hladila ho a těch bonbonů mu na ramena položila nejvíc. A pořád jen pokyvovala hlavou. Ten třetí a poslední, ten to měl úplně nejtěžší ze všech. Jelikož svou práci dělal tajně a moudře, obětoval svou čest, reputaci a svolával na svou hlavu největší hněv. Kolik jsi musel snést urážek, hloupý lidský nenávisti, tupýho hněvu a sprostých nadávek! A hladí ho, a líbá, a objímá, říká mu „ty můj malej jeřábe“ a sama tone v slzách. Já se Soňkou jsme z toho byli celí pryč. A ona pokračuje: Děti, tenhle člověk udělal velkou věc.

Výfotografovat si jeskyňku rozumbradou jsme ale nesměli, to nám babka kategoriicky zakázala: Nesluší se fotografovat svatyně a takhle lacině je rozmnožovat. Škoda! Ale řekli jsme si, že za rok se sem vrátíme.

Na zpáteční cestě jsme zajeli do našeho oblíbeného rodinného Snowmanu a opravdu báječně jsme se tam najedli.

Quelle horreur! Rodiče a příbuzné si jak známo nevybíráme, ale přesto je neuvěřitelně těžké se s touto deterministickou premisou smířit. Nejde o babičku Lízu, ale o Pavlíka. Sílly nejvyšší mi darovaly nevyšlovné potěšení z dvouleté rozluky s mým bratrem, ale teprve včera, když jsem se s ním znovu setkala, jsem dokázala s konečnou platností ocenit velkorysost tohoto daru. Včera se nakonec odehrála epochální výprava, o níž se v průběhu posledních třiceti (!) let stále jen mluvilo. Díky účinkům teluru se, chválá Kosmu, babiččino vědomí konečně projasnilo a ona si vybavila místo. Pavlík ho prozkoumal navigátorem a objevil v tom lese kámen odpovídajících parametrů. Musím se přiznat, že celá ta historika, již jsem poslouchala od raného dětství, podobně jako ten balvan během oněch tří desítek let obrostla mechem fám a smyšlenek, mezi nimiž byla nucena naše rodina Dolmatovičova klopýtat a bloudit. Vše se ale přece jen dalo dohromady, neuro-nové puzzle se poskládalo a navigátor nám prorazil cestu k mýtu. Jen těžko dokážu zformulovat pocity, s nimiž jsem nastupovala do bratrova auta: očekávané naplnění dětského snu se vždy snoubí s předtuchou krachu, a před tím, stejně jako před nebem Apokalypsy, stáčejičím se do roličky, se nikam neschovává. A my všichni si, želbohu, s sebou vždy neseme svou vlastní kapesní Apokalypsu. Ovšem to, s čím jsem se během stodvařicetiminutové jízdy autem setkala, bylo děsivější a zároven dotýkavější než všechny strachy, apokalypsy a předtuchy. Banalitami obtěžkaná mysl mého bratra, zničující svou hnusnou rozmanitostí a co do infernální hloubky vsutku hrůzopláná. Jelikož dábel je jak známo banální. Pavlík nás za celou cestu neobdařil ani jedinou minutou mlčení. Ten tlamatý samolibý kšindl úspěšně propizděl celou cestu. Jeho až urážlivá hloupost mi připomíná velkou tučnou housenku, zbarvenou podle zákona obrácené evoluce do nechutných zelenorůžových tónů. Tohle dravé zvíře je neuvěřitelně aktivní a žravé – vplazí se vám do mozku a pak vám ho důsledně vydlabe. Všemi těmi řečmi o počasi, o daních, o přednostech benzinových motorů oproti bramborovým, o své *suprové* ženě, o léčbě hemoroidů, o koničku svého šéfa (sbírání policejních majáčků) či o třetím klonování kocoura Vasilije bratr můj

perletově dokonaly mozek prakticky úplně vyhlodal. Když jsem pak s prázdnou lebkou vystoupila z toho jeho zatraceného benzinového auta a stanula na měkkém Jehličnatém koberci smrkového lesa, byla jsem vnitřně zcela zpustošená. A tak jediné, co mi umožnilo se vzpamatovat, byl les, živý, velkolepý les, který stvořil Velký Démiung a který zaplavovaly vůně smol a hlasy ptáků. Vydali jsme se k cíli. Mé naděje, že právě les dokáže gejzír jménem Pavlík přidusit, byly marné – žhavost zelenorůžové obludy se prosadila s novou silou. Abych zabránila úplnému vlastnímu rozpadu na molekuly, rozhodla jsem se bránit s pomocí staré dobré karnevalizace reality a neustále jsem se chechtala, uzavírala se do sebe a intelektuálně kašpánila. Tento mnohokrát vyzkoušený štít, chránící před vnější bilbostí, pomohl i tentokrát: na místo určené jsme se dostali zdárně, bez brachiálního násilí a zbytečné hysterie. A tam už pomohl sám kámen, *Kámen* či úplně nejpřesnější Kámen, rozměry a tvarem připomínající slona v pokorném pokleku. Když uviděl tři skulptury v břiše toho slona Pavlík, konečně mu to zavřelo hubu. Ty tři bysty nás ohromily. Oživlé dětské vzpomínky na babičino vyprávění o tajemném monumentu, ztraceném kdesi v lesích, se při srážce s žulovou reálitou okamžitě rozspaly, což se mi v životě stalo vůbec poprvé, jelikož mýty dětských let bývaly obyčejně silnější, a to nejen v mém případě – stačí vzpomenout si na pubertální upřednostňování básnického obrazu vánočního stromku před vánočním stromkem jako takovým. Očekávala jsem pohled na tři kamenné obry, podobné čtyřem americkým prezidentům, vysochaným do masivu Mount Rushmore, ale když na mě z kamenné niky vyhlédli tři žuloví lidé, byla síla jejich člověčích rozměrů daleko mocnější. Při pohledu na jejich nehybné oči se velikáni mých dětských představ rozpadli na střepy. A společně s nimi se rozpadlo i hodnocení sochařského talentu mého děda, který mi vždy připadal nedostatečný. Tady v lese jsem pochopila, proč se děd naučil sochařskému řemeslu. Bylo to bezesporu jeho stěžejní dílo, v jehož velikosti bylo cosi víc než pouhá manuální zručnost. Byl to vrchol jeho tvorby. Everest. Jak si asi musel vážit toho, co udělali ti tři, aby je dokázal takto zvětšit! Jak jsem se na ně tak dívala, ztratila jsem najednou smysl pro čas i potřebu se babičky na cokoli vyptávat. Silentium! Beztak jsem hned věděla všechno... Ale babka se držela skvěle, úplně jako by to naposledy bylo

docela nedávno, jako když pravoslavní chodívají na hřbitov o sobotách před svátkem svaté Trojice. Chodila kolem soch, klaněla se jim, špitala jim jakési dojemné laskavosti, tiše vzlykala, obkládala sochy bonbony a perníčky, což, a to je třeba zdůraznit, vůbec nevypadalo komicky. Nejvíc vnitřního tepla a bonbonů dopřála posledního vládcí Ruska: „Kolik trýzně jsi musel snést, kolik ponižování, kolik odsudků a prokletí, ale tys to všechno přestál, mlčky jsi to snášel, ty můj milý, malý a skromný...“ mumlala a líbala žulovou pleš. Závěrečným babiččiným akordem se pak stal její zákaz cokoli z této svatyně fotografovat. Na rozdíl od nespokojeného extroverta Pavlíka jsem já babičku naopak plně podpořila – přece jen je tu Mandelštamovo *hodnot skalisko neochvějně nad nudnými dějinami omyly*. V tomto případě nad dějinami ruského státu.

Na zpáteční cestě se stal zážrak – Pavlík mlčel. Rozrušená a řečná byla naopak babička, která mluvila o dědečkovi, o jejich lásce a jejich útrapách, o významných, také již zemřelých přátelích, o létě, kdy se dědeček na tři měsíce uchýlil do lesa a stvořil tam své tři rytíře, o své kruté matce a samozřejmě o Moskvě, o té Moskvě, kterou jsme já a Pavlík už nezažili a která se „na staletí nafoukla jako vzteklá žába a roztáhla se od Brestu až po Tichý oceán, ale pak po třech osudových žihadlech přece jen pukla“.

Z babiččiných úvah, dlouhé cesty a všeho toho, co jsem právě viděla, jsem se ocitla ve stavu zcepenělosti tak příjemné, že jsem Pavlíkovi dokonce dovolila, aby nás pozval do svého oblíbeného, nadutého a nevkusného Snowmanu. A neočekávané si tam dopřála i bílé víno.

Do svého malého bytu jsem se vrátila s jedinou smysluplnou myšlenkou – spát. Bez polštáře, rozumbrody a snů.

12. července

Dneska jsem s Pavlíkem a Soněčkou konečně zajela ke sv. Trojici. Nejdřív jsem se bála a byla celá rozrušená. Jakmile jsem to ale uviděla, všechny obavy byly rázem ty tam. Zbýl jen vděk vůči všem Třem a mému Maríkovi. A hřebíčku, který mi pomohl všechno si to vybavit.

Ať je jim všem země lehká: Voloděnkovi, Míšenkovi, Vovočkovi, Maríkovi i hřebíčku.

Všece kentaure mají céch. Céchovale všechny kentaure. Céch jim vepálele na dvě místa. Poněprv do slabin. A drohé céch sem dostal, dež mně belo deset. Bel sem prodané knižeti Gavrelovi Gavrelovičovymo. Kniže mně kópil ho podzemka, dež mě z hřebčenca vodvezle do Voroněža na jarmark. Belo mně do breko. Nechtěl sem, habe mě z hřebčenca kamse vodvázele. Protože v hřebčenco belo kentauru plno. A belo tam veselo. Dobře tam belo. Dežto na jarmrako belo zle. Všece tam křečele a strkale se. A koni tam stálo spósta – velkých i malých. Ledi tam bele zlí, ječele a nadávale. Strašné sem se bál. Kniže se na mě podíval. A kópil si mě za dvě stě padesát roblu. A knižeci koňák mně vepálil na rameno další céch. Dež mě téchovale, tak sem toze plakal. Pak mě vodvezle na vlak a na jeho panstvi. Ve vlako to belo strašny, jak to rachotilo. Bál sem se a toze sem plakal. Kniže Gavrelo Gavrelovič měl to panstvi náramně ohromny. Bele tam pole a lese a loke a rebnike. Nédřív mě fest homele vodó. Pak mě chtíle krmít, ale já sem nežral. Pak mě vodvedle do knižeci konirne. A já sem stál, spal a plakal. Ráno mě vevedle ven a celá knižeci rodina na mě čočela. Děcka tleskale ročičkama a křečele, jak so hezké. A milostivá kněžna na mě šahala a hlačela mě. A říkala mně moc hezký věce. A dala mně jablek. Ale já sem je nechtěl. Gavrelo Gavrelovič jim říkal, že so honavené a bojácné. Tak mě te děcka take laskale a šeptale mně pěkný slova. A já sem stál a mlčel. A ta knižeci ženská mně najedná začla hřivo česat. Děcka mně cpó do hobe jabka. Tak sem te jabka jedl. A děcka tleskale a říkale, jaké so šekovné. A vodvedle mě do sado trocho se proběhnót. Tak sem se proběhl po sado. Zavedle mě do maštale. A dale mně nejaky jidlo. Najedl sem se, až mně břoch praskal. A stópl sem si a spal. Taklek sem začal u knižetepána přebávat. Každé deň mě tade vodile na vecházko. A já sem vebihal na lóko a tam sem běhal a běhal. Na svátke mě decke nazdobele a voblikle a hřivo zlatem posepale a zaplitalo je a do rok mně dale zlaté lok a zlaty šiipe a já sem cválal a střílel a děcka vozela hrále sme si všeci na lóce. A všece se divale jenom na mě. Všece mně dělale pomešení a krmile mě dobrym jidlem. Gavrelo Gavrelovič na mě bel toze hrdé a říkal, jak sem bel drahé. Bévalo se mně ho

nich toze faň. Bel sem ho Gavrela Gavrelovičovyho jož dvě leta. A jak sem verustil! Rechlo sem běhal a z loko střílel a děcka krásně vozel. Až jednú přešil velké svátek, všade plno hosti a hodně jedle a pile a já sem vozel děcka a střílel rovnó do cíla a všece mě hladile a dávale mně nažrat. A navečir pak bel ohňostroj. Samé voheň a hvězde a hoříj a padajó do rebnika a všece stojjó a hle-dijó, jako be vopravdícky hvězde do vode padale. Jen stojjó a hle-dijó. A já take tak. Až ke mně přešla jedna ženská. Kolombina se menovala. Zdělala si věnec z hlave a mně ho na roke chce navlik-nót. A v hlavě měla řebik. A já sem se toze bál, habe nehomřela. Ale ta se jen smila a povídala mně, že ten řebik je kózelné a že ji hodělá jen samo dobře. A smila se a objimala mě a přé kentauru, kentauru povoz mě. Tak ji říkám, že sem zatim jenom vozel děc-ka. Že mně zakázale vozet velký lidi. A vona, že dež jo povozim, tak mně vokáže kózelné mišek. Tak se ji ptám, jaké kózelné mišek. A Kolombina na to, že je neviditelné a že v něm ležijó kó-zelny cokrátka. Jaky kózelny cukrátka, já na to. A Kolombina mi říká, dež je vokoštoješ, zažeješ velký štěstí. A já sem chtěl zažet velký štěstí. Tak ji říkám, ať si teda sedne. Posadila se mně na hřbet a rechlo jsme spolem cválale a daleko a belo jož tma, já sem bel honavené a tak sem ho takových mladých dóbkó zastavil. A Ko-lombina, že tade je ten kózelné mišek s kózelnéma cokrátkama. A že lepší než te cokrátka na světě nic není. A mišek mně voka-zoje. Ale já sem nic neviděl a tak se ptám, kde je ten mišek. Tade, tade, říká Kolombina a vokazuje jé. Potom z ně vetáhla te kózelny cokrátka a nalepila mně jich na peske. Bel sem z teho celé dole-kané. Nohe se mně klepajó, až sem na kolena padl. Celé sem se třísl. A toze sem se bál tech cokráték. A Kolombina mě hladila a pěkný slova říkala. Dokavad sem nebel klidné. Pak vetahla ešče jedno cokrátko a zase mně jé na peske lepila. A mně belo toze faň. A Kolombina vetahla další cokrátko neviditelný a zas mně jé na peske lepila. A to jož mně belo toze faň. A nakonec toze, toze, toze faň. Toze, toze, toze, toze, toze, toze, toze faň. Tak sme zase cválale s Kolombinó na mym hřbetě a já sem bel celé šťastné a vona na mně smije se a zpívá. A tak sem cválal a nesl sem Kolombino a belo mně toze, toze, toze, toze, toze, toze, toze, toze faň. Tak faňfaňfaňfaňfaňfaňfaň, že sem se honavil a hopadl a spal. A dež sem se probodil, Kolombina nikde. Tak já sem hned hotikal a Kolombino sem hledal. Ale to jož mě všece hledale

a koňák na mě křečel a švical mě bičem a chetal mě o hobe. Já sem bečel a Kolombino sem volal. Tak mě hneč trescó, a přé že aji vo hlado nechajó. A já sem stál a bečel sem a Kolombino sem volal a ten mišek neviditelné s cokrátkama sem chtěl. A mladé koňák mně povídá, že Kolombina jož vodjela do sanpeterbocha. A mě dál trescó a na řetázek hovazojó. Já sem dva dně nic nejedl a nepil. A jenom sem volal Kolombino a toze a toze plakal. A pak sem hoprostřed noce řetázek přerval, vrata maštale sem vekopl a hotikal sem do sanpeterbocha Kolombinu hledat.

Je pozdní podzim. Pozdní večer. Alexejův jednopokořový byt v Kolomně nedaleko Moskvy. Alexej zhasne světlo a rozumbradu začne natahovat jako povlak na polštář. Pak polštář položí na svou rozkládací pohovku hned vedle svého normálního polštáře, lehne si vedle a dotkne se čtyřmi prsty polštáře potaženého rozumbradou. Polštář začíná svítit. Vzniká na něm obraz tváře dívky, která spocínula na polštáři. Jmenuje se Šan. Dívka se na Alexeje usmívá.

ŠAN: Ahoj.

ALEXEJ: Ahoj.

ŠAN: Tady u vás už je pozdě v noci, co?

ALEXEJ (rozrušeně): Ano. A vůbec... v listopadu se stmívá brzy. Hodně brzy. Ty máš ráno? Normální ráno? Ráno? (Líbá obraz Šan.)

ŠAN: Miláčku, počkej.

ALEXEJ: Miláčku... (Líbá ji)... Já jsem.... Prostě jsem se nemohl dočkat... nemohl...

ŠAN (zakrývá si tvář dlaněmi): Aljošo, miláčku... ještě ne... nespěchej tak...

ALEXEJ (líbá obraz jejích dlaní): Miláčku... Miláčku můj...

ŠAN: Počkej prosím. Nikam přece nespěcháme.

ALEXEJ: Já... (Vzrušeně): Já tě...

ŠAN: Já tebe taky. (Odstraní si dlaně z tváří a dívá se na Alexeje): Povědej si se mnou.

ALEXEJ (má co dělat, aby se ovládl, mne si zrudlou tvář, potřásá hlavou a pak hlučně vydechne): Chao! Ni chao ma, Šan?

ŠAN: Chao ti-le! Já tu mám ráno.

ALEXEJ: Ty se máš.

ŠAN: Ale zatím je velmi brzy. Ani metaři v ulicích ještě nejsou.

ALEXEJ: To u nás tam už nejsou.

ŠAN: To nám ale ta debata pěkně začíná!

Alexej a Šan se smějí.

ALEXEJ: Promiň, Šan, chovám se hloupě, hloupě se vypyřádám

a navíc vždycky hloupě odpovídám, tak mi to promiň... já to vím. Ale je to tím, že na začátku jsem vždycky hrozně nervózní... vždycky.

ŠAN: Já vím, už jsem si na to zvykla.

ALEXEJ: Já prostě... Já tě moc chci.

ŠAN: Já tebe taky, milý můj.

ALEXEJ: No dobře, ale ty jsi vždycky tak klidná. Naprosto klidná! Ty jsi tak pokojná a krásná. Tu schopnost... jak bych to řekl, dejme tomu ovládat se, ti moc závidím.

ŠAN: Leda na pohled. To se ti jen zdá, že jsem klidná. Ve skutečnosti jsem taky vzrušená. A hodně. Však vidíš, že už nespím, i když je zatím tak brzy.

ALEXEJ: To je senza, že nespíš. Já taky nespím. A jen těžko dneška usnu. Já nespím, ty nespíš, oni nespí a ono taky nespí. Hurá!

Pauza. Alexej se rukou dotýká elektronického obrazu Šan. Ona mu podává ruku. Obraz její ruky se setkává s jeho rukou.

ALEXEJ: Přísně vzato je mi špatně. Moc špatně.

ŠAN: Nezačnej zase, miláčku.

ALEXEJ: Jak nezačnej?! Proč bych nezačínal...? Prostě je mi zle. Je mi hodně zle, když nejsi se mnou.

ŠAN: Miláčku. Ale to mě bude bolet.

ALEXEJ: To bych nechtěl, moc tě prosím. (Podrážděně): Přece ti neříkám, že je mi zle, jen proto, aby to tebe bolelo!

ŠAN: Já cítím, že je ti zle, miláčku.

ALEXEJ (velmi emotivně): Mně samozřejmě je zle, ale ne proto, že jsem si lehl vedle tebe, že jsem se sem svalil jako kus hříšného egoistického dřeva jen proto, abych na tebe skučel: Šan, mně je zlééé, pomoz mi. Proto tu nejsem, to by sis o mně myslet neměla.

ŠAN: Ale to já si vůbec nemyslím, Aljošo...

ALEXEJ: To si teda rozhodně nemysli, Šan! Já ti jen říkám, jak je mi bez tebe zle! Bez tebe je mi zle! Zle mi je!

ŠAN: Mně je taky hodně zle, miláčku.

Pauza.

ALEXEJ: No prosím... už to zase celé začíná jít nějak šejdrem...
Takhle to vypadá, jako by nám dvěma bylo pořád jen zle.
Což je nesmysl! Šan, poslouchej mě: Tak to není, je to úplně jinak! Mně je naopak báječně, senzačně, protože jsi tady vedle mě a já tě vidím a cítím.
ŠAN: Já tě taky cítím. Včetně vůní, přestože reálně jsem je ještě nikdy nevedechovala. Tys pil pivo?
ALEXEJ (*nervózně se směje*): Ano! Trochu ano... ale jaks na to... aha, uvidělas láhev!
ŠAN: Ne, neviděla.
ALEXEJ: Ano, trochu piva jsem si dal. Ani nevím, proč... Čekal jsem, až se vzbudíš, tak jsem se napil piva. Tobě se to nezdá?
ŠAN: Naopak, vůbec mi to nevdáí.
ALEXEJ: U vás pro mládež platí prohibice, že?
ŠAN: Ano. Do osmnácti nesmíme ani kapku jakéhokoli alkoholu.
ALEXEJ: To u nás se může jak pivo, tak přírodní i šampaňské víno. To víš – Moskovie!
ŠAN: U vás v Moskovii je to síla!
ALEXEJ: Já bych řekl, že ten váš Vladivostok je daleko větší síla! Máte tam kasina, jeczunchuj i hrotěky. Tohle všechno u nás dávno zakázali. Hned za prvního Gosudara.
ŠAN: Ty by sis chtěl zahrát ruletu?
ALEXEJ: Ale ani ne, to já říkám jen tak. Máte tam u vás větší svou bodu než my tady u nás.
ŠAN: Zato je u vás o dost nižší zločinnost, to já vím. A lidé jsou k sobě zdvořilí.
ALEXEJ: Někdy se v krámech a vlcích dost cpou... A taky máte oceán. Doopravdy jsem ho nikdy neviděl.
ŠAN: Oceán je krásný. Každé léto se tam chodím koupat.
ALEXEJ: Síla! Řekni mi, a chodíš do jie-cung-chuej?
ŠAN: Ne, je to moc drahé. Chodím na diskotěky. Už od školy.
ALEXEJ: To u nás na školách byla západní hudba zakázaná. Povolili to až teď, i když taky ne všude. Tenkrát se tomu říkalo chlípné tance.
ŠAN: To je k smíchu! Chlípné tance. Chlípné tance, raz, dva, tři! Dance, dance, dance!
ALEXEJ: Já teda nemůžu říct, že by se mi líbilo, jak se tancuje u vás v DR.

ŠAN: U vás v Moskovii se zkrátka tančí pomalu. A ty jsi na to zvyklý. I písně máte takové pomalé a zpěvné. Často dost smutné.

ALEXEJ: To zase ne. Taky je v nás temperament. Viděla jsi ruské lidové tance? Chodil jsem ve škole do lidového tanečního kroužku, ale brzy jsem toho nechal.

ŠAN: Ruské lidové tance jsem viděla mockrát. Je to síla!

ALEXEJ: A co tvoje maminka, ta netancuje?

ŠAN: Řekla bych, že ne. Každopádně jsem ji nikdy tancovat neviděla. Pamatuje si hodně ruských písní a často je zpívá, když se s přáteli napijou. Tatínek zpívá čínské a maminka ruské. A vůbec – tady u nás ve Vladivostoku je různých písní a různých hudby plno: Japonci zpívají svoje, Číňané svoje a Rusové taky svoje. A věčně se tu slaví nějaké svátky. Je tu zkrátka veselo! Taková dálnevýchodní symfoaie to je! (*Směje se.*)

ALEXEJ: A mohl bych... tě teď políbit, Šan?

ŠAN: Ano.

Alexej líbá její obraz na polštáři. Ona odpovídá stejně. Pak ale nastaví ruce před sebe a zadrží ho.

ALEXEJ (*nespokojeně strne*): Poslyš... a neměli bychom se třeba někdy setkat v DRU?

ŠAN: Už jsme o tom mluvili, miláčku. Tam mě pustí až za osm měsíců, až mi bude osmnáct.

ALEXEJ: A do Barabinu nepustíš zase mě.

ŠAN: No ano. Hruža... Je to tak hloupé...

ALEXEJ: Tak budeme chvíli snít, ano?

ŠAN: Klidně.

ALEXEJ: A co do Tramarska? Co kdybychom se vypravili tam?

ŠAN: O tom už jsme taky mluvili, asi jsi to zapomněl. Mezi DR a Tramarskem nejsou žádné přímé letecké linky. A vlakem je to nebezpečné. Vzpomínáš si na film Rudí zbojníci Tramartu?

ALEXEJ: To je síla, tenhle biják, ale u nás je zakázaný. Máš pravdu, vlak je nebezpečný. A jede dlouho – přes Barabin, DRU, Baškirsko...

ŠAN (*hladí rukou Alexeje po tváři*): Těch osm měsíců budeme muset počkat.

ALEXEJ: Jistě, já si to všechno pamatuju. Osm měsíců. Už jsme o tom mluvili... Hruža! (Zaboří obličej do dlaní.)

ŠAN (povzděchne si): Opravdu hrůza...

ALEXEJ: Čert aby to všechno vzal... Kde bychom se asi tak mohli setkat? (Nasadí zlý úšklebek): Že by v Telurii?

ŠAN: DR s nimi ještě nenavázala diplomatické vztahy.

ALEXEJ: To Moskovie ano. Naši známi už tam byli.

ŠAN: A zkusili to?

ALEXEJ: Jeden ano. Telur je tam levný, ne jako u nás.

ŠAN: Já jsem proti drogám.

ALEXEJ: Já taky. I když – telur je něco jiného. Pomáhá člověku zcela se otevřít.

ŠAN: To by každý měl umět sám. Jako kvítek.

ALEXEJ: Můj kvítek jsi ty!

ŠAN (povzděchne si): Telurie je záhadná země. Kdybys jen slyšel, co se o ní u nás povídá! Prý je tam všechno zadarmo...

ALEXEJ: Země jako země. Prostě měli štěstí.

Pauza.

ŠAN: Ty jsi hrozně smutný, Aljošo. To mi nedělej!

ALEXEJ: Šan.

ŠAN: Copak?

ALEXEJ: Nejsem smutný. Prostě... prostě se mi s tebou těžko mluví, když tě chci. Trápíš mě.

ŠAN: Já tě přece netrápím, Aljošo, já jen... mně se chce to co nejvíce protáhnout, aby to byl svátek. Rodiče budou spát ještě dlouho, dveře jsou zamčené, takže jsme spolu sami.

ALEXEJ (objímá polštář se Šaninou podobou): Moc tě chci!

ŠAN: Dobře, miláčku, jak si přeješ.

Obraz dívky hasne. Alexej shodí z pohovky příkrývku, stahuje z polštáře rozumbradu a napne ji přes celé lože jako prostěradlo. Rychle a nervózně se svléká, klesá před pohovkou na kolena a dotýká se rozumbrady třemi prsty. Na té se přes celé lože rodí obraz nahé Šan. Alexej zpočátku líbá její tělo, pak na ni uléhá a zmocňuje se dívčina obrazu. Oba sténají.

ŠAN: Miláčku...

ALEXEJ: Milovaná moje...

Pauza.

ŠAN: Aljošo...

ALEXEJ: Mi-lu-ju tě...

ŠAN: Taky tě miluju.

ALEXEJ (neklidně se přizvedne): Já... ty... jsi taková...

ŠAN: Nevstávej prosím ještě. Lež na mně. Prosím!

ALEXEJ (znehybní): Já... moc tě chci vidět...

ŠAN: A já tebe zase slyšet. Tvé srdce chci slyšet. Lež. A budeme poslouchat spolu... (Zesíljuje zvuk.) Slysíš?

Je slyšet dvě bijící srdce – Alexejovo a Šanino.

ALEXEJ: Ano.

ŠAN: Tvé bije silněji.

ALEXEJ: A tvoje rychleji.

Pauza.

ALEXEJ: Moc hezký! Je ti se mnou hezky? Opravdu je to tak?

ŠAN: Opravdu, miláčku.

ALEXEJ: Mně je s tebou šíleně... šíleně hezky. (Křečovitě svírá své lože v objetí.) Milá moje... nej... nej... nejdražší...

Oba leží a objímají své obrazy. Čas běží.

ŠAN: Chceš moře, les nebo hory?

ALEXEJ: Moře. Protože ty jsi moje moře...

ŠAN (zavěsí): Hoa!

Kolem Alexejovy pohovky vzniká hologram příboje a bílé mořské pláže. Objímající se Alexaj a Šan leží v tom příboji. Zní píseň Doris Dayové When I Fall In Love.

ALEXEJ: Co budeme dělat, Šan?

ŠAN: Miláčku. Chtěla bych něco říct.

ALEXEJ: A co?

ŠAN: Ale pochop mě správně.

ALEXEJ: Já tě přece chápu vždycky!

ŠAN: Podívej se – já tě opravdu moc miluju. Ale mám...

ALEXEJ: Ty někoho máš?

ŠAN: Kdepak, blázínku! Já mám jen strach.

ALEXEJ: Strach? A z čeho?

ŠAN: Mám strach, že až se potkáme doopravdy, tak zároveň něco ztratíme.

ALEXEJ: Ale proč?

ŠAN: Nevím, možná že je to hloupost. Ale vertu lovers se to stává hodně často.

ALEXEJ: To je nesmysl! Nesmysl! (Hladí její obraz a směje se):

Naopak. Budeme se milovat ještě víc.

ŠAN: Jenže já se stejně bojím.

ALEXEJ: To tě nesmí ani napadnout! Slyšíš?! Já se teď posadím a budu se dívat, jak jsi krásná. Abych tě ze všeho toho strachu vyléčil.

Alexej vstává z postele, bere si židli a sedá si na ni. Dívá se na nahou Šan. Po jejím těle přebíhají lehké mořské vlnky.

ŠAN: Jsem já to ale husa! Proč já ti to všecko říkala?

ALEXEJ: Ty jsi taková... k zesílení nádherná...

ŠAN: Jsem tvoje.

ALEXEJ: Chci tě... (Lehá si na Šan.)

ŠAN: Miláčku.

Líbají se. Najednou se obraz Šan rozkolísá.

ŠAN: Proboha Aljošo, už tu asi zas máme zemětřesení... kruci... to je ale k vzteku! Taková pitomost! Zase to začíná (Je slyšet klepání na dveře.) Musíme toho nechat, miláčku, klepou na mě rodiče!

Obraz Šan mizí a zůstává jen hologram pláže s mořským příbojem. Alexej v něm leží, pak se zvedá a sedá si. Sedí ve strnulé póze. Jeho tělem se rytmicky valí mořské vlny.

Manželce policejního inspektora při Novoslobodském nanotru Agafje Viktorovně se zdál sen, že si do hlavy zatloukla telurový hřeb, který její muž zabavil jakémusi poloprůzračnému Indovi, a proměnila se ve vosičku kutilku písečnou. Tato proměna přinesla Agafje Viktorovně velké potěšení: její tělo ztratilo lejitou bacřatost, prodloužilo se, zaplavila ho neuvěřitelná síla a pohyblivost a na zádech jí narostla a zatřepetala se lehká, ale výkonná křídélka. Inspektorova žena, plesající nadšením, vylétla ze své ložnice oknem ven a shlížela dolů na rodné Zamoskvořecí. Okamžitě se jí zachtělo navštívit přítelkyni, manželku jiného policejního inspektora Zoju Fjodorovnu a pochlubit se jí tou fantasií, že před sebou má povinnost mnohem a mnohem vznešenější: její černožluté břicho doslova praskalo pod tlakem vajíček. Ten pocit jí nijak neobtěžoval – naopak zaplavil duši Agafji Viktorovny nadšením ještě větším. Ale předeevším: pocítila, že oplodněna byla přímo v Kremle a že se o to zasloužil sám Gosudar. Celý její nové tělo najednou pocítilo a pochopilo, že teď musí vykonat něco důležitějšího, velkolepého a státotvorného, co potřebuje Gosudar i celá země, ale že zároveň to bude velmi příjemné a něžné a přinese jí to velké uspokojení. Už z předtuchy této slasti jí u srdce toužebně zatrnulo. Křídla, řvoucí za zády, jí sama odnesla k cíli, tedy k porodnici na Lesní, kde před čtyřmi lety sama porodila chlapce. Ventiláčkou vlétna dovnitř, přehnala se nad hlavami porodních asistentek popíjejících čaj, pak za sebou nechala modlitebnu, překonala dlouhou chodbu a ocitla se v prostorné ložnici spících kojenečků. Celá rozechvělá z úkolu vskutku státnického, jenž jí naplňoval dojatým nadšením, se začala snašet k jednotlivým kojencům a ukládat do jejich rozmlých třílek okouzlující bělorůžové zárodky příští oddanosti trínu. Vajíčka, která se perletově třpytila jako malé perličky, vyklouzávala z podlouhlého vejcovodu. Všichni kojenci klidně a sladce spali, jako by na tuto proceduru byli vnitřně připraveni. Krásná vajíčka mizela v hebých spících tělíčkách. A ten sladký kojenecký spánek, to bílé ticho velké ložnice, ta měkká perlovitost vajíček, proudících vaječným, ten opojně příjemný pocit úlevy z každého uloženého

zárodku naplnily pružné tělo Agafji Viktorovny blažeností. Její obrovské fasetové oči, které viděly vše kolem dokola, zaslzely rozkoší. Povšimla si, jak na kojenecký pokoj přišel hlavní lékař porodnice Ravič, vrchní porodní asistentka a s nimi stará řádová sestra. Jejich tváře se zjihle rozzářily a jeptiška se pokřižovala. Agafja Viktorovna pochopila, že ji tu už dávno čekali a že k mimořádně důležitě proceduře je vše připraveno, a z toho vědomí, že vzeřízení těchto lidí, kteří budou osobně sledovat proces kládení svrchované důležitých zárodečných vajíček, z nichž se v budoucnu vylíhne cosi výrazného, pro stát důležitého, vznešeně poddanského, se cítila najednou ještě příjemněji. Zalykajíc se slzami něhy a dojetí, snažela a snažela a snažela, dokud i poslední vajíčko, jež se sladkou trýznivostí proklouzlo dlouhým a úzkým vejcovodem, nevstoupilo do batolecího tlíka jménem Arsenij. Jenže jakmile se to stalo a pruhované břicho Agafji Viktorovny se nadobro vyprázdnilo, tvář hlavního lékaře Raviče zbrunátněla vztekem; doktor přibouchl dveře a zpoza tučných zad výhrůžně tasil plácačku na mouchy. Ruce vrchní porodní asistentky svíraly smeták a řádová sestra vytáhla z rukávu srolovanou rozumbradu. Všichni tři se v zlověstném tichu blížili k Agafje Viktorovně, stále ještě překypující tím, co právě prožila. Ta už pochopila, že něco není v pořádku, a ač musela zápolit s porodní zemdleností, vzlétla a zamířila k oknům, jenže ta byla všechna spolehlivě, ba hermeticky uzavřena. Nad hlavou jí zasvítěla plácačka, Agafja Viktorovna uhnula stranou, ale smeták těsně před ní protál vzduch tak, že ji turbulentní proudy zcela vykolejily, ona zamířila k zemi, tam si povšimla spásné škvíry pode dveřmi, již se dalo prosmeknout, ale přesně v tom okamžiku ji jeptiščina rozumbrada vymetla na holou podlahu, pokrytou linoleem. Agafja Viktorovna se zaznítila po ohavné hladké šedé podlaze a pokoušela se znovu vzlétnout, ale to už ji dostihla podrážka řádové sestry, která ji přitlačila a rozdrtila jako náhrobní deska.

Krrrach!

Agafja Viktorovna se probudila celá zpocená a stěží dokázala popadnout dech. Bylo už čtvrt na deset, manžel dávno odešel do služby a dovnitř lehkými záclonami prosvítilo slunce. Z kuchyně sem dolétaly známé zvuky – její matka krmila jejího syna. „Panebože...“ zašeptala Agafja Viktorovna a posadila se.

Když se konečně vzpamatovala, zašátřala nohama pod postelí ve snaze najít pantofle, vstala, před ikonostasem se pokřižovala, protáhla se, zívla, přistoupila k oknu a tylovou záclonu lehce poodhřnula.

Jejich slepá ulice byla jako vždy zastavěná samohyby trhovců, kteří se přihrnuli na Novoslobodské nanotržiště.

Vzduchem poletovalo nepřijemné topolové čmýří.

„Ale proč mě proboha zašlápli?“ zeptala se Agafja Viktorovna slepé uličky, otočila se, podrbala se na temeni a odšourala se na záchod.

Velcí Republiky Bern!

Banda z čínské okřídlené legie definitivně uzurpovala moc v hlavním městě. Volby do parlamentu proběhly v atmosféře obłudných falzifikací a podvodů. Senátorem se nestal ani jeden velký, jakéhokoliv podílu na moci nás drze zbavili. Před pěti měsíci, když čínští legionáři a armáda Hnutí odporu vytlačovali z Bernu salafity, zneužili nás jako potravu pro děla. To my jsme útočili na tanky v Nordingu, my jsme v kulometné palbě beranidlem vyráželi vrata chrámu, to nás opékaly plamenomety na Bubenberglatzu. O to vše se zasloužilo naše hrdinství, vldnost a ochota pomoci. Teď jsme ovšem pro Bern a jeho nové vládyce přítěží. Čínané s podporou malých a dalších pročínsky smýšlejících občanů provedli velkou sabotáž, jejímž smyslem bylo poštvát obyvatelstvo naší země proti nám. Najednou se ukazuje, že to velcí jsou viníky loupeží a drancování! Na velké se svedlo jak ponižující vyloupení vinného velkoobchodu Mövenpick a zcela směšné odcizení dvacetí osmi bochníků ementálu z Cheesbuebu, tak všem známý průnik do zlatého trezoru národní banky. Přestože se dobře ví, že do trezoru kapalnými průlomy vnikli malí ze skupiny šileného Bilba, jehož inspiroval zločinec, vlastizrádce a kolaborant tesař Wolpe, který za pomoci teluru navázal kontakt s předešlým vedoucím banky, popraveným salafity. Zlato, jehož se zmocnila tato banda, pak bylo užito na nákup voličských hlasů ve prospěch čínských emisarů. Teď se veškerá moc v metropoli i v republice ocitla v rukou legionářů a jejich poskoků z řad malých, kteří v parlamentu získali většinu křesel. Pro nás, opravdové hrdiny války, zbyl jen údel občanů druhé kategorie. Podobně jako dobytek nás chtějí využívat jen na těžkou fyzickou práci. Nic takového! Je třeba zahájit Velký pochod velkých na Bern! Velcí! Zítřka ve 12:00 se sejdem v Bollingenu, v bunkru Federálního shromáždění. Žádáme vás, abyste přišli jen s palicemi, bez bodných, sečných a střelných zbraní. Náš pochod musí být výlučně mírové povahy.

Pryč s Čínskými uzurpátory

a jejich pomahači!

Mutig, mutig, liebe Brüder!

Mir werde gwinne!

Příteľkné má Naděždo Vasiljevno, opust už konečně ty své panenky, svou televizi, sedni na avion a přileť za mnou. Ty si prostě neumíš představit, jak úžasné je to tady u nás v Pošechonsku! stihla napsat svým pevným, pravidelným snad až trochu školáckým písmem Jelizaveta Pavlovna, když tu za dveřmi jejího bytu najednou někdo zazvonil.

„Kdo by to tak...“ broukla si pod nos a už přikládala světelné pero nad novou řádku, ale najednou si otráveně uvědomila, že to bude mlékař, který nebyl k máni už druhý týden, údajně „pro nemoc“, ve skutečnosti však kvůli kvartálu, takže ona teď bude muset s psaním přestat, odpočítat Varvaře peníze a snad už postě jí vysvětlovat, že tvaroh nepotřebují vůbec, vejce vlastně taky ne, kdežto převařeného mléka jim bude stačit jedna láhev.

Od božího rána mě něco vyrušuje, hotové prokletí... pomyslela si Jelizaveta Pavlovna, odložila pero a zavřela rozumbrodu, do poslední Naděnce Suminové do daleké Medyně.

Napřímila se na své skřípavé vídeňské židli, propletla prsty obou rukou do zámků a začala je prohýbat, jako by se chystala hrát na pianino, u něhož Rita s babičkou už dávno a soudě podle vyluzovaných tónů bez jedině naděje na úspěch zkoušely nacvičit motiv ze Šelmy sedláka.

Hodiny v salonu odbily poledne.

Dvanáct! pomyslela si rozmrzele Jelizaveta Pavlovna. A já ještě vůbec nic nestihla, takže celý víkend bude nakonec k ničemu... Vstala a odešla do salonu, odkud se ozývaly děsivé zvuky starého sing-haie.

Tam bylo vše při starém: Rita s babičkou seděly u píána, Volděnka s učebnicí zeměpisu za stolem a na staré pohovce stará kočka.

„Ritulko, zlatičko, nechtej lelky a počítej doby.“ Vyzábala, jemně se třesoucí babiččina ruka se dotkla not, jako by je chtěla poslepu ohmatat.

„Á raz a dva a tři a čtyři a...“ počítala šestiletá Rita, pokyvujíc hladce učesanou hlavinkou se světle kaštanovým copánkem, a rytmus vydupávala do nožky otočné sedačky.

Jelizaveta Pavlovna klesla na další, úplně stejně skřípající vídeňskou židli ke kulatému stolu proti Voloděnkovi, který ve své rozumradě, roztažené přes celou stolní desku, vybarvoval ostrov Sachalin se dvěma japonskými hieroglyfy uprostřed. Syn matce nevěnoval nejmenší pozornost a žlutou barvou opatrně obtahoval obrys ostrova. Synkova tvář jako vždy, když konal něco důležitého a vyžadujícího přesnost, měla bolestiplně soustředěný výraz, nad chmurným čelem se vznášela tuhá kadeř s TR-spirálou a plné rty špulil chlapeček skoro pláčtivě.

Měla bych nějak vymyslet, jak ty dva v létě vzít alespoň k jezerům, když to s Černým mořem ne a ne vyjít... zahleděla se Jelizaveta Pavlovna něžně na umíněné, mladičkovsky uhrovitě čelo synovo. Voloděnka už se na ně ani nepodívá... Nejspíš už mu s těmi svými radami a ponaučeními lezu na nervy... Pro matku je těžké stát se pro adolescenta autoritou... zvlášť pro takovou jako já... Protože co já jsem zač? Nedostudovaná mendička... nepodařená zpěvačka... žena se slabou povahou, vyznačující se věčnou nedůsledností, bezcharakterností a bezpáteřností...

Vzpomněla si na upitého mlékaře.

Určitě se s Varvarou ještě poštěkali... je to nesnesitelné... to obluzení všude kolem sílí, asi jako ledový škraloup, obluzení každodenností je často nesnesitelné, zaplavuje vše kolem a je stále těžší se jím prodrat ven, ale s tím je třeba se smířit, vynakládat úsilí a všem přát jen dobro, opravdu všem, i Varvaře, i tomu opilci mlékaři...

„Obluzení každodenností...“ pronesla nahlas.

Syn na matku letmo pohlédl a pak hlavu zase sklonil.

Dveře se otevřely. Objevila se v nich masivní postava Varvarina – v dlouhých šedých šatech a červenobílé zástěře. „Já vím, byl tu mlékař,“ předběhla ji mírně popuzeně Jelizaveta Pavlovna.

Jenže Varvara svou červenou rukou, naběhlou z praní a až po loket obnaženou, nejlístě ukázala kamsi za sebe:

„Přišel takovej divnej chlap, Lizaveto Pavlovno, a prej že to... že čekat nebudou, furt se sem cpou... a prej že ho už dávno čekáte...“

„Jaký chlap, proboha?“ začala se ze židle zvedat Jelizaveta Pavlovna.

Jenže vtom už Varvaru kdosi mírně odstrčil a dveřmi vstoupil do místnosti – navlečený v čemsi dlouhém, hrubém, šedém a poznamenaném prachem a blátem z dlouhých cest. Muž s neholenou opálenou tváří a chorobně lesklýma, jako by nevidoucíma, zapadlýma, nevyspalýma očima učinil ještě dva kroky, strhl si z krátce ostříhané hlavy omšelou čapku, přitiskl ji na prsa a strnul.

Jelizaveta Pavlovna nakonec zůstala sedět rovněž nehybně. Babička zvedla ke své vrásčité, vždy provinile ustarané a věčně pomáčkané tváři loňson, pohlédla na něj a vydechla:

„Bože všemohoucí...“

Rita přestala hrát a vyfukávat nožkou takt a podmračeně se na příchozího zadívala. Voloděnka si muže také měřil rychlým nevlídným pohledem, který se na okamžik zastavil na ošlehaném opáleném obličejí; najednou bezmocně otevřel ústa, ve tváři se zcela proměnil a šeptl:

„Tatínku...“

Jelizaveta Pavlovna vstala, stůl od sebe odstrčila tak, jako by to byl její život posledních čtyř let, život víc než tíživý, plný trýznivého očekávání, před nímž nebylo možné ani utéct, ani se někam schovat.

Přitiskla dlaně k ústům. Tmavě lesklé oči příchozího se potkaly s jejíma. Sevření mužových snědých prstů, třímajících čapku, povolilo. Čepice upadla na podlahu.

„Serjoženko!“ zvolala Jelizaveta Pavlovna děsivým, stůsněným hlasem.

Větve staré, možná už po šedesáté kvetoucí višně rozhybal májový větrík, takže krajkovitý stín se také dal do pohybu a roztačil se po jemně vyšíváném svátečním vologdském ubrusu, po talířích, šálcích, samovaru, po tvářích dospělých i dětí, kteří tady v zahradě seděli kolem kulatého stolu, i po obličejí Sergeje Venědiktoviče Lukomského. Jeho vyhublá moudrá tvář byla dál neklidně napjatá, byť už pečlivě vyholená staříčkým holícím strojkem Brown, který na svého majitele čekal celé ty čtyři roky na poliče v koupelně; oči, zapadlé do hlubokých temných důlků, se leskly stále stejně nevypale a pološleň, jako by pořad ještě nezaznamenaly nejbližší rodinu, své nejdražší, po nichž ty oči bažily v nočních snech i během celodenního bdění, ty, kteří ko-

lem něj teď seděli v jejich malé zahradě, pod jejich nezapomenutelnou visní, jež se za ta čtyři léta divoce rozrostla.

Sergej Venědiktovič, oblečený do bílé ruské haleny se zapínáním na straně, držel jednou rukou ruku manželčinu, druhou rukou svíral dlaň synovu a obě ty ruce chvillemi tiskl až příliš silně, jako by se potřeboval přesvědčit, že ti dva už konečně nejsou jen mučivé přízraky, které za ním po celé ty čtyři roky odloučení přicházely noc co noc.

Mluvil k nim. A rodina mu naslouchala.

„Puzení lidstva k narkotickým látkám je vsutku nezměrné. Jeho kořeny bychom zřejmě měli hledat v daleké minulosti, v době kamenné, kdy lidé žili bezprostředně v přírodě, mezi zvířaty, ale dokonce už tenkrát žvýkali kokové listy, vdechovali dým, pili výtažky z rostlin a pojídali halucinogenní houby. Milí moji, já naprosto jasně vidím ten dávný čas, v němž naši předci, obklopeni panenskou přírodou a oblečení do kůží zvířat, jež sami ulovili, sedí v noci kolem ohně a požívají rostliny, jež dokážou skýtat iluze. Mohlo by se zdát, že na rozdíl od nás se přece museli spokojovat se světem povýtce materiálním, světem viditelným a hmatatelným, že museli plně respektovat svět přírody a brát si od něj toliko to, co potřebovali k přežití a k pokračování rodu, jen maso divokých zvířat, jen sladké kořínky rostlin, jen kožešiny či klacky a kameny, jež jim pomáhaly lovit, zhotovovat oblečení, zahřát se v zimě, vyrábět lovecké a rybářské náčiní, ale je už tehdy přitahovaly i iluze, protože člověk byl vyhnán z ráje, proč už nikdy nebude žít v souladu s okolním světem, v případě pravěkých lidí tedy se světem přírody. Propast mezi světem a člověkem byla fatální už tehdy, kdy se pralesem rozléhal řev mamutů a šavlozubých tygrů a kdy se člověk sám podobal spíše zvířeti. A ten kosmatý člověk s nízkým čelem a silnými čelistmi, zahalený do koží kůže, bral do hrubé ruky houbu a vkládal si tu maličkou houbu do úst nikoli jako potravu, ale jako možnost vstupu do jiných světů.“

Lukomskij umkl, přeběhl pohledem po zarostlé zanedbané zahradě a pak zvedl oči vzhůru, kde se v průrvách mezi kupovitými mračny tu a tam objevovalo májové nebe.

„Vedle božského teluru vše matní, bledne a hasne. Tomuto produktu se ve světě narkotických látek nic nevyrovná. Heroin, kokain, LSD, amfetaminy – to vše je vedle něčeho tak dokonalého

ubohost. Položte kamennou sekeru vedle stradivárek a pochopíte, že časovou odlehlost mezi těmito věcmi nutno měřit v tisících letích. Člověk moudrý se vyvíjí, jeho svět se mění, komplikuje se, obrůstá stále novými technologiemi, člověk dokáže z chemických prvků vytěžit atomovou energii. Mění se ale také prostředky, které člověku pomáhají v tomto světě přežít. Koule, krychle, pyramidy, válec, kužel, komolý kužel, toroid, spirála – to všechno jsou produkty nové doby, nových technologií. V jistém okamžiku nám každý z nich připadal nedostižný. Mnozí tyto věci aplikují říkali prakticky totéž a jejich hlasy splyvaly ve zvonivý sbor: to je naprostý vrchol, dokonalost sama, už si dál nemáme co přát, jsme plně u-spo-ko-je-ni! Takhle to šlo skoro dvacet let. Ovšem jen do objevu božského teluru. Milí moji, shodte ze stolu na zem všechny talíře, šálky i vidličky, postavte sem místo toho velké váhy, jejich mísky pokryjte černým sametem, na levou černě prostřenou misku položte veškeré produkty, které jsem právě vyjmenoval, a na pravou jen jeden jediný stříbrný a lesklý telurový hřeb. A spatříte záraz, protože pravá miska vítězoslavně klesne dolů, jelikož telurový hřeb jasně převáží celou tu geometrickou parádu soudobých narkotechnologií, kdežto všechny ty pyramidky, koule a krychle neslavně vystoupají vzhůru a shledány budou lehkými, jelikož velkému teluru se rovnat nemohou, jelikož na to jednoduše nemají!“

Poslední frázi téměř vykřikl, na vteřinu znehybněl, aby se uklidnil, a pak pokračoval:

„A společně s nimi jako nafukovací balónek vystoupají vzhůru i všechny laboratoře napané technikou, lidmi a preparáty, vzhůru poletí, ošálení vlastními vzorci a formulkami, i všichni ti vědci, mágové a alchymisté, kteří stvořili veškeré ubohoucké pyramidky, krychličky a válečky v naději, že lidstvo se jako malé dítě těch jejich kostek na hraní chopí a zakvílí a zapšouká blahelem a z úst mu skane vděčná slina: Chvála vám, tvůrci nových kouzel! Jenže lidstvo není dítě. Člověk je tvor, bažící po pravdě. Člověk je tvor, který není stvořen k tomu, aby něco překonal, ale aby to překonával. Každým dnem, každou hodinou, každou minutou, každou vteřinou...“

Sergej Venědiktovič umkl a otočil nakrátko ostříhanou hlavu, aby ukázal její pravou polovinu, kde byla nad uchem k vidění droboucká jizva.

„Sáhněte si,“ vybídl všechny.

Členové rodiny k němu jeden po druhém vztáhli ruce a jizvu si ohmatali.

„Má cesta k božskému teluru se protáhla na čtyři roky,“ pokračoval Lukomskij. „Z téhle doby však nelituji ani jediné minuty, i když vím, jak jste tu po celý ten čas trpěli. I já jsem tou odlukou trpěl, strašně, přišerně trpěl. Kolik bezesných nocí jsem strávil vzpomínkami na vás, mí nejdražší! Aspoň jeden jediný rádiopolibek tak od vás dostat, jedinou stopu přízně... Ale nezával jsem jen útrapy z odloučení. Také jsem se radoval z toho, že až se vrátím, budu vám schopen vyprávět o zázraku, který učiní vaše životy smysluplnými, plnocennými a vznešenými. Jedině tohle vědomí mi pomohlo snášet nekonečné dlouhou a strastiplnou cestu, samotu bez mých drahých, strážné, přetrpět všechno to, co jsem nakonec přetrpět měl, všechno to, s čím jsem se na dlouhé cestě za telurem setkal. Ó cesto, ó pouť za vytouženým snem...“

Lukomskij zavřel beznadějně unavené oči a zkameněl, jako by se v myšlenkách znovu tou cestou vydal. S očima zavřenými pak pokračoval:

„Rjazani jsem projel v dobytčáku, před tatarskými bandity se musel vykoupit vlastní krví a spermatem, pak jsem pracoval jako pomocný dělník v Baškirsku, kradl na Uralu, ponižoval se a žebrał v Barabinu, tři měsíce strávil v telurské karanténě, kde mě čtyřikrát znásilnili. A to vše jsem vytrpěl jen proto, aby mi do hlavy devatenáctkrát zatloukli telurový hřeb. Což se taky stalo.“

Otevřel oči.

„V čem je síla teluru, jistě víte. Ten v mozku každého z nás probouzí ta nejtajnější přání, nejhýčkanější sny a tužby. A to prosím tužby plně uvědomované, hluboké, důkladně zvážené, a ne nějaké impulzivní vzněty. Všecké doposud známé narkotické látky nás vždy dostávaly do svého vleku, vnucovaly nám svá přání, svou vůli a svou představu o potěšení. Vzpomínám si, že když jsem poprvé v životě aplikoval obyčejné LSD, bylo mi teprve jedenáct. Spatřil jsem obrazy, které mě ohromily, ale zároveň i vylekaly. Ale to přece znáte, mí draží. Později jsme se naučili poradit si s tím a téměř vždy dosahovat výhradně rozkoše. Jiné, dokonalejší prostředky fungovaly podle naprosto stej-

ného principu. Jenže telur... božský telur nám neskýtá euforii, ani nějakou libostní křeč, ani rauš, ba ani nějaké mentální duho-stroje. Telur vám daruje celý svět. Zcela fundamentální, pravděpodobný a živý. A tak jsem se ocitl ve světě, o němž jsem snil od útlého dětství. Stal jsem se jedním z učedníků Pána našeho Ježíše Krista.“

Zdálo se, že Lukomského oči se plní slzami, ale to v nich jen svítil nový, obzvlášť intenzivní a hluboký třpyt.

„Všechny mé dětské a mladické sny, veškeré úvahy o životě Pána našeho, o Jeho konání a Jeho velkém činu se naplnily. Stal jsem se jedním z apoštolů. Byl jsem s Ním, chodil po Palestině, slyšel kázání na hoře, pil víno v Káni Galilejské, plavil se po Genezaretském jezeru, viděl jsem Lazara vstávajícího z hrobu, vyléčené malomocné, stádo vepřů, vrhajících se po srázu do moře, spal jsem v Getsemanské zahradě a bezmocně štkal na Golgotě, když Říman kopím svým zhubil Spasitele na kříži...“

Umkl. Mlčela i jeho rodina.

„Viděl jsem všechno,“ pronesl Lukomskij tak, že jeho žena a jeho syn se zachvěli. Tvář matky jeho ženy znetvořila podivná grimasa a ze stařeckých nateklých očí vyhrkly slzy. Ona však nezvedla ruku, aby ty slzy otřela. Žena držela svého muže za ruku a upřeně se na něj dívala tak, jako by společně s ním byla v Káni Galilejské i na Golgotě. Z rozdychtěně zrudlé tváře syna, který byl ochoten se rozvlykat, tryskala trpká výčitka: Proč jsem tam nebyl s tebou, otče? Jedině šestiletá Rita dál seděla nehybně, ba zcepeněle, s blankytným očima dokořán otevřenýma a hledícma jako by skrz otce.

„Mí draží,“ pokračoval Lukomskij. „Konečně máme všichni v životě nějaký cíl. Víme, co dělat. Víme, jak dál žít. A kvůli čemu.“

Prudce vstal, převrátil židli, která do mladé májové trávy dopadla nečekaně tiše, uchopil svou dceru v podpaždí a postavil ji na stůl. Holčička se tomu vůbec nepodivila a dál se přímo před sebe dívala do široka otevřenýma očima.

„Výslov, dcero má, co plane v srdcích našich,“ oslovil ji Lukomskij a poklekl.

Žena, syn a ženina matka také klesli na kolena.

Lukomského dcera pozvedla tvář svou, pohlédla skrze větve kvetoucí višně na slunce a promluvila:

„Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.“

„Amen,“ pronesl Lukomskij,

A poprvé za ten nekonečně dlouhý a těžký den se usmál.

XLVII

Do dále klene se step. Pokorně přede mnou se plazí.

Pod kopyty bílé kobylky má rozestlána jest nekonečná step. Kdo změní step? Čím změní dálavy její? Jedině šípem věrného samostřilu mého a divým cvailem kobylky má. A rozletem nezkrutných přání mých.

Hejjá!

Nes mě, kobylko má, nes mě cestou mých tužeb. Prostínej se pode mnou, stepi, jako koberec bez konce a kraje. Hvizdej, větře. Zvoň v mém klínku telurovém.

Hejjá!

Svobodně žiju si. Svobodu mou neomezilo ani město, ani lidé. Zrodila jsem se v tmavém městě, otec můj a matka má počali mě v rakvi kamenné. Lidé městští žijí v kamenných rakvích. Rodí se v rakvích kamenných, žijí v nich a umírají. A když zemřou, položí je do rakví dřevěných, aby je v nich hlína navždy pohltila. A má smysl žít jen proto, aby vás z rakve kamenné přeložili do rakve dřevěné? Má smysl žít jen proto, abychom uspokojovali svá pomalá kamennorakovná přání? Má smysl žít jen proto, aby naše přání chřadla a hynula v kamenných rakvích měst?

Hejjá!

Telur mi zjevil jednoduchou pravdu. Utekla jsem z temného města, z kamenné rakve. Svou trudnomyslnou matku a otce pomalého vyměnila jsem za kobylku a samostříl. Kobylka je matka má. A samostříl zase otec můj. Nikoho bližšího než kobylku a samostříl nemám. Jen je miluji, jen jim důvěřuji, jediné jim věrna zůstávám.

Hejjá!

A vítr, hvězdy či step jsou mí přátelé. Vážím si jejich přátelství a dbám o ně. Rada mých přátel je mi drahá nade vše, tu nevyměním za nic na světě. Vítr mi zpívá píseň cest, zvoní v klínku a do ucha šeptá ta správná slova. Hvězdy mi ukazují cestu, varují mě a sťeží, usměřují mě a upozorňují. Step se stele pod nohy kobylky mé, skýtá mi lože a chlácholí bylinami. Byliny stepní zpívají mi písničky noci.

Hejjá!

Mým světem jsou stepní pláně. Stopovat a skrývat se, skrývat se a útočit, pronásledovat a dohánět, milovat a zabíjet – to jsou

tužby mé. Bystře je mé oko, citlivé je ucho, jistá je ruka. Vše spatřím a uslyším, doháním a doženu, pokořím a zabiju.

Hej!já!

Rychleji než vítr letí střela má. Nikdy cíl nemíjí, nezná slito-
vání. A ještě rychlejší je chtění mé. To mě nese k cíli, pomáhá se
výchnut ocelové kulce.

Unikám kulkám lidským, protože já jsem rychlá a lidé z kamen-
ných rakví pomalí. Pomalé jsou jejich myšlenky, pomalé jsou je-
jich tužby, pomalí jsou jejich oceloví oři, a pomalé jsou také
kulky jejich. Kolik těchto kulek už probuželo kolem mého těla,
ospalým trubcům podobných! Kolik ocelových ořů marně se po-
koušelo dostihnout bílou kobyliku mou! Kolik lovců, co chtělo
mě ulovit, změnila jsem já v lovnou zvěř!

Hej!já!

Zvoní tětíva mého samostřílu, letí mé šípy k tělům pomalým.
Padají, proklátá střelami mými, s údivem kácejí se na stepní zem.
Pomalá těla tu stíhá blesková smrt. A zůstávají ve stepi. Zmocňu-
je se rychlá smrt pomalých lidí z rakví měst. Ve stepi však získá-
vají svobodu. Místo rakve – vítr a hvězdy, místo kněze – stepní
orel, místo dáčka – černý havran. Těm, co jsem zabila, věnuji po-
slední zpěv stepní trávy.

Hej!já!

Zabijím ty, co chtějí zabít mě. Zmocňuji se těch, které chci já.
A chci muže, a chci ženy. Muže miluji velmi horkým údem svým.
Ženy miluji něžně horkým jazykem svým. Stydnu jejich srdce
z milostné zběsilosti mé. Láska ta je ale prchavá. Až je domilují
k usmýkání, nechávám muže ty a ženy ve stepi. Zůstávají tam
těla jejich, zmučená mou láskou. Zůstávají ve stepi mou láskou
udolaná těla jejich. Jen sotvakdo z pomalých lidí asi dokáže milo-
vat jako já. Muže ty a ženy odsoudím vždy ke stesku a pláči. Bu-
dou tesknit po horkém těle mém, po nocích budou plakat ve
městských rakvích svých. Má cesta vede dále do stepi, k novým
cílům a tužbám.

Hej!já!

Zpívá mi vítr píseň cest. Step duní pod kopyty kobyly mé.
Hvězdy ukazují mi cestu správnou, varují mě a ostríhají. Čas už
zemřel v srdci mém. Zbýl tu jen prostor a žízeň tužeb. Už navěky
jsem šťastná.

Hej!já!

Patrik s Engelbertem se nakonec rozhodli strávit líbánky na ces-
tách po exotických zemích. První z nich byla SSSR – Stalinská
sovětská socialistická republika.

Zahájit tuto cestu právě v SSSR napadlo Patrika – a koho taky
jiného? Něco takového mohl vymyslet jedině jeho rychlý, po-
vrchní a o ničem nepochybující intelekt. Ostatně flegmatický
Engelbert se té představě nijak nepřičil, jemu to bylo jednoduše
jedno. Přísne vzato v něm rozechvění dokázalo probudit jedno
jediné: Patrik, jeho tuhé slámové vlasy, jeho vyzáblá, trvale chla-
pecká postava se žebry, připravenými okamžitě protrhnout heb-
kou kůží, jeho trvale nakřáplý hlas. Takže kde přesně, v jaké právě
zemi a v jakém světadíle či na planetě burde moci vidět, líbat a do-
týkat se Patrika, mu bylo jedno.

„SSSR!“ pronášel Patrik rusky a smál se, cvrnkaje se přitom
do náušnice v podobě pterodaktyla.

Popravdě řečeno ten Patrikův nápad žádný zvláštní smysl ne-
měl, ale byl v tom osobní motiv: jeho dědeček pocházel ze Sankt-
-Petěrburgu a narodil se právě v den rozpadu SSSR. Týž dědeček
později z Putina Ruska emigroval do Francie a oženil se s fran-
couzskou studentkou, která se pak stala Patrikovou babičkou.
Z ruského jazyka si Patrik uchoval nějaké tři desítky slov a matné
vzpomínky na to, jak mu dědeček předčítal dosti zvláštní po-
hádky o jakémisi hlupáčkovi, který se po světě proháněl na ruské
peci a uměl mluvit jazykem ryb.

Poklidného a solidního Engelberta v té neobvyklé zemi zajíma-
la jen otázka jejich osobní bezpečnosti. Ta tu ale pro turisty byla
zaručena.

Na jediné letišťe této miniaturní země, jež podobně jako všech-
no tady neslo Stalinovo jméno, přiletěli prvního června chartero-
vou linkou z Vídně.

„On y est, Babar!“ řekl Patrik Engelbertovi, když letadlo za po-
tlesku obdivovatelů Stalinových přistálo.

„Wilkommen, mein Kitz,“ odpověděl Engelbert Patrikovi.
Polfbili se.

Ostatně mezi sebou se snažili komunikovat v angličtině, která
znovu přišla do módy. Nějaký jazyk si milenci zvolit museli.

Přítom je třeba uznat, že vybírat bylo z čeho. Patrika rodiče odvezli jako dvanáctiletého z Francie, zachvácené vahhábitskou revolucí, do bezpečného Švédska, kde vyrostl a přihlásil se ke studiu na technické univerzitě, po jejímž absolutoriu se hodlal zabývat *studijními* stroji. U nich doma se mluvilo především španělsky: jeho otec se narodil v Cordóbě a jako mladý muž utekl do Francie před smutně proslulým Černým pátkem, který zcela rozmetl naději španělské ekonomiky. Mladík si našel místo číšníka na pátáckém předměstí a pár let na to se oženil s Patrikovou matkou ruskofrancouzského původu, která v té době pracovala jako pokojná v hotelu Waterloo.

Engelbert se narodil v Mnichově v intelektuálně rodinně s bohatou minulostí. Jeho praděd byl významný bavorský germanista, jedna babička zpívala v opeře, druhá přednášela dějiny středověku, dědeček-teolog spáchal sebevraždu v Indii, když se i se svou milenkou vrhl z jakési slavné skály, kdežto druhý se celý život věnoval ornitologii a konceptuálnímu umění. Engelbertův otec, vzděláním chemik, v době mnichovských vahhábitských bouří uprchl i s rodinou do hor ke svému podivínskému bratrovi, který se po otcově sebevraždě rozhodl, že se ožení s albánskou venkovankou, usadí se ve více Oberbuchbichl a navždy tu splyne s přírodou. Profesi ekonoma skutečně vyměnil za úděl farmáře a byl až podivuhodně úspěšný. Engelbertův otec, který se k bratrovi nastěhoval, donucen výhradně okolnostmi, se rozhodně nechystal zůstat v malebných Alpách, jenže po potlačení zmíněných bouří se Bavorsko od Německa najednou oddělilo a stalo se samostatným státem, což otce neznámo proč vehnalo do vleklé deprese. To jeho anarchisticky a panteisticky orientovaný bratr jásal. Engelbertův otec, matka i oba bratři se nakonec do města nevrátili a zůstali v Oberbuchbichlu. Engelbert sám se rozhodl vystudovat v Mnichově filosofii, ačkoli po celá léta adolescentská mluvil nahlas o plastické chirurgii a genovém inženýrství. Racionálně tuto svou touhu nijak vysvětlit neuměl.

„Chci dát všem smysl,“ prohlásil na rodninné radě.

Na depresivního otce, který se v té době už významně přátelil s alkoholem, tahle slova zapůsobila hypnoticky, takže okamžitě souhlasil. V této v dnešní době poněkud zvláštní synově volbě vytušil znamení všeobecné prosperity, která se po časech chaosu prositě dostavit musí. Bez řečí Engelbertovi platil školné a poskytoval

kapesné, čímž ho zbavil nutnosti přivydlávat si jako číšník. Engelbert se tedy už čtyři roky plně věnoval jen filozofii. Což ho naprosto uspokojovalo.

S Patrikem se seznámili ve Frankfurtu na veletrhu technických úspěchů. Engelberta k cestě na veletrh nepřiměla láska k technice, která mu byla naopak lhostejná, ale módní kniha filozofa Su Čchenga *Deus ex machina*, která zcela rozmetala pozice evropských neodekonstruktivistů a tučet masivních balvanů mrštila i po díle *Nichtsein und Postzeit* Hektora Mortimesca. Engelbert proto ve Frankfurtu hledal hmatatelné potvrzení oslnivých myšlenek Su Čchengových.

Patrika si povšiml u páté generace známého stroje, přeměňujícího slova v záznaky gastronomie, jež si návštěvníci veletrhu mohli odnést a sníst. Zvídavý Patrik do slovorobota nadiktoval ruské slovo „pizdéc“, načež stroj tlumeně zabrouka a vymáčkli ze sebe cosi zeleno-růžově oválného s nacranžovělými protuberancemi a rudofialovou polokoulí uprostřed. Vůně této krmě byla nanejvýš neurčitá.

„Tohle budete jíst?“ zajímal se vše pozorně sledující Engelbert.

„Jasan!“ pohodil Patrik střapatou hlavou tak, že jeho pterodaktýl náušnice otevřela zoban a krákla.

Patrik a jeho pterodaktýl se Engelbertovi zalíbili na první pohled. On sám stroji také zaplatil a pronesl: „Dasein“. Z polo-průsvitného chřtánu stroje vylezla úhledná kostka slonovinové barvy.

Jak tak stáli a zapíjeli své výtvary hořkým frankfurtským pivem, víceméně mimochodem se seznámili. Pro Engelberta tedy obraz Patrika už navždy splynul s chutí té krychle: byl to lehký rybí nákyp, příjemně tající na jazyku.

Zato Patrik nakonec nepochopil, jak ten jeho zhmotněný „pizdéc“ chutná. Statečně však vše snědl. Na Engelbertovi se mu zalíbila jeho masivnost, klid a důkladnost, okamžitě si ho překřtil na Slona a intuitivně vycítil, že Slon bude mít i velký chobot. Což se potvrdilo.

Noc strávil v zaplivaném hotýlku, ale po ránu byli nuceni se rozloučit a jít si každý po svém. Šestkrát se pak pomilovali virtuálně. A rozhodli se, že v létě se setkají doopravdy, na delší dobu a vyrazí si spolu na nějaké opravdu inspirativní místo.

Což se tedy taky stalo.

V letištní hale s pětimetrovým křišťálovým Stalinem si je vzvedl mladický průvodce (vymínil si, aby to byl gay), který na ně drmolil dobrou angličtinou a odvezl je do hlavního města SSSR.

Víc než exotické byly i dějiny tohoto státu: hned poté, co se rozpadl Sovětský svaz a na jeho místě vzniklo půldruhé desítky nových států, tři moskevští stalinističtí oligarchové zakoupili od Barabinu a Uralské demokratické republiky pusté území o rozloze stošestadvaceti čtverečních kilometrů. Na tento ostrov stalinistických snů začali neprodleně proudit zámožní obdivovatelé kníra-tého vůdce. Chudým stalinistům sem byl vstup zakázán. Dosti rychle tu byl vyhlášen nový stát, který se od zbytku zdejšího postimperriálního světa ohradil impozantním plotem z ostnatého drátu s vysokým napětím a kulometnými hnízdy. Výstavba stalinistického ráje v jedné zemi světa běžela stachanovsko-hollywoodským tempem a už za šest let země otevřela své brány turistům. A ti na sebe nenechali dlouho čekat: charterové lety sem zájemce o „nejspravedlivější stát světa“, jehož obyvatelstvo začalo vyznávat nové stalinistické náboženství, nestačily dopravovat.

Je třeba připustit, že oligarchové svůj sen uskutečňovali s kreativním elánem a také se železnou stalinistickou nelítostností. Vedle grandiózní výstavby se rozhodli také skoupit skoro všechny atributy, které z dob vlády sovětského diktátora zbyly, včetně jeho tělesných ostatků. V metropoli SSSR Stalingradu postavili obrovský mramorový chrám, kam ostatky „vůdce celého pokrokového lidstva“ uložili pod mohutnou desku z neprůstřelného skla. Jak již řečeno, vzniklo i nové náboženství, jehož zdůvodnění a výkladu se věnovali i významní intelektuálové a teologové.

A kdo byli turisté, kteří do SSSR za ta léta přijeli? Byli mezi nimi levicoví radikálové, trockisté, anarchisté všeho druhu, buřiči s živým tetováním Che Guevary, veteráni partyzánských válek, módní spisovatelé, unavení, ale životem stále ještě neodolaní boháčci, masochisté, fetišisté, šílenci a konečně i obyčejní turisté, neúnnavní polykači informací a obrazů.

Stalinisté se sem sjížděli z důvodů ryze praktických na svůj pravidelný sjezd, který se vždy konal v Paláci sovětů, což byla pátinová kopie zamýšleného kyklopského třisetmerového originálu, který za vůdcevo života v Moskvě nakonec nevznikl.

Každý z těchto sjezdů vždy probíhal ve znamení hesla „Stalinisté celého světa, spojte se!“

A stalinisté se spojovali každých pět let, dělili se navzájem o to, co za tu dobu prožili, přednášeli referáty, dštili oheň a síru na kapitalismus, monarchismus, revizionismus a oportunistus, podávali slavnostní hlášení o splnění a překročení úkolů další pětiletky a splývali v kolektivním orgasmu ovací a zdravic na počest svého nesmrtelného kníratého boha...

Silnice z letiště do hlavního města se vinula mezi kopečky vulkanického původu, poseté nízkým lesem a solidními domy.

„To jsou soukromé vily nebo činžáky?“ zeptal se Engelbert průvodce a jako obvykle hladil Patrikovy prsty.

„Tady žije naše tvůrčí inteligence,“ vysvětlil mladík. „Ve Stalingradu žijí především ti, kdož pracují ve sféře služeb.“

„A kolik má vaše hlavní město obyvatel?“ zeptal se Patrik.

„Tři sta tisíc,“ šeptl mu do ucha důkladný Engelbert.

„Tři sta dvaatřicet tisíc šest set čtyři,“ pronesl s uhrančivým úsměvem průvodce.

„A všichni jsou jen ve službách? No to je hustý!“ Patrik cvrnkl do pterodaktyla a ukazovákem se dotkl špičky malého Engelbertova nosu.

„To víte, chrámy, Palác Sovětů, muzea, kina, restaurace, obchody, lázně, bazény, tělocvičny, veřejné domy – to všechno vyžaduje neustálou péči,“ vysvětlil průvodce.

„A není tu žádná průmyslová výroba,“ dodal hlubokomyšlně Engelbert.

„SSSR vyrábí jediné stalinistické artefakty, filmy a knihy. Máme tu mimořádně čistý vzduch.“

Svěží vzduch opravdu přinášel radost a těšil. Také na počasí měli milenci štěstí – slunce zářilo a nebe bylo jasně modré.

Program byl bohatý. Hned po snídani cestovatele čekala návštěva hlavního chrámu SSSR se Stalinovými ostatky. Velkolepá pyramidální budova uvnitř zářila a třpytila se mimořádně drahou vnitřní výzdobou a velmi působivá byla zejména symbióza pravoslavní, konstruktivismu a klasicismu. Vzhůru se pnuly mramorové sloupy, svítily tu mnohohramenné svíce a oči oslňovaly odrazy od obrovitého zlatého znaku se srpem a kladivem. Uprostřed chrámu se tyčil ikonostas s výjevy ze života božstva. Před oltářem spočívala suprematistická rakev s ostatky. Šikmá vnitřní

stěny chrámové pyramidy zdobily olbrímí ikony vůdcových souvěrců, provedené v přísně klasickém stylu. Patrikovi se zalíbil Ježov, oblečený v rudé tóze a s rozpálenými kleštěmi, Engelbertovi zase v paměti utkvěl úpravný bělovousý Kalinin v březovém háji mezi rolníky a domácím zvířectvem, a také Vyšinskij v soudcovském taláru a se zářícími vahami v pravicí. První mu připomněl Bavorsko, krávy a rodiče, kdežto druhý zase univerzitu, kde stále ještě neodevzdal ročníkovou práci z nové antropologie.

V chrámu, podobně jako někde v kině, stály řady hlubokých měkkých křesel, v nichž se dalo i pololežet. Bylo to pohodlné. Z taktu nastaveného křesla se dal bez potíží prohlížet strop, vzdobený v michelangelovském stylu: bradatý Sabaoth, obklopený mračny a podobající se Marxovi, vztahoval ruku k volně se vznášejícímu nahému, mladému a krásnému Stalinovi, obklopenému serafíny.

V chrámu se podávaly i osvěžující nápoje, jež roznášeli malí. Průvodce oba mladíky na chvíli opustil. Na chrámových pylonech zářily texty modlitby k novému svatému ve třech jazycích – v ruštině, čínštině a angličtině.

„Svatý Staline, svatý Ocelový, svatý Dokonalý, oroduj za nás...“ začínala modlitba.

Engelbert, pololežící v křesle a čtoucí modlitbu, rukou obratně vklouzl do Patrikova poklopce.

„Že by lehkej petting, Slone?“ otázal se Patrik, který si znovu od malého, procházejícího mezi křesly, vzal sklenici jablečného moštu.

„Neuškodí,“ uskládal nealkoholické pivo Engelbert.

Při milostných hrátkách býval vždy málomluvný.

Z chrámu je odvezli do muzea, přečpaného hologramy, modely, exponáty a dokumenty. V samostatném sále byly vystaveny dary, které Stalin dostal ještě za života. Patrika pobavilo (no husť! fakt husť!) rýžové zrno s vůdcovým portrétem, který do něj vyřili čínští komunisté; Engelbertovi se zase zalíbil telefon od pracujících z polského dělnického města Lodž: měl tvar zeměkoule, sluchátko mělo podobu kladiva a vidlice zase srpů.

Engelbert se v muzeu jako obvykle unavil, kdežto Patrik naopak ožil a chtěl se vykoupat. Náhle se před nimi vynořil jejich průvodce a odvezl je na městskou pláž, zastavěnou sochami svalnatých plavkyň. Všude tu hlasitě zněly stalinské písně a po

přehradní nádrži klouzaly veslice se svátečně přioděnými mladými lidmi.

Přes horké sibiřské léto byla voda nakonec přece jen studená; Patrik z ní zase rychle vyskočil, kdežto úporný Engelbert si ve snaze přemoci sám sebe alespoň trochu zaplavil. Pak se přátelé usadili do lehátek a pomalu popíjeli velice obstojné místní pivo.

„Nezapomeňte, pánové, že večer nás čeká setkání přímo s ním...“ připomněl průvodce.

„Jak bychom mohli zapomenout?“ zamumlal zmalátnělý Engelbert.

„To je teda síla!“ plácl Patrik Engelberta po zádech. „Jsi připravený k setkání s originálem, Slone?“

„Natürlich...“ Engelbert přimhouřenýma očima sledoval bílé lodky. V každé z nich seděl mladík a dívka s malou kyticí.

Spočítal ty lodičky. Ukázalo se, že je jich osmnáct.

Pláž a koupel rychle vyvolaly chuť k jídlu, a tak už brzy seděli v gruzínském restaurantu Gori, pili kindzmarauli, ochutnávali gruzínskou kuchyni bohatou na bílkoviny, zeleninu, papriku a tučky, a poslouchali milované Stalinovy písně v podání pěveckého sboru v národních krojích.

Po obědě je to táhlo do postele.

Partneri se krátce pomilovali a oba usnuli. Jejich spánek už za půldruhé hodiny přerušil telefonát průvodce, který připomněl, že nadchází chvíle setkání.

Přátelé se vysprchovali, vypili po šálečku husté gruzínské kávy, oblékli se a sešli dolů do haly, kde už na ně čekal průvodce a legendární auto stalinských dob „emka“, řízené usměvavým řidičem, oblečeným podle módy třicátých let minulého století.

„A teď už vás čeká podivuhodná cesta, pánové,“ zadeklamoval slavnostně průvodce, který je doprovázel k autu. „Náš stát poskytuje turistům možnost bezplatného telurového tripu, který vás zavede do velké, hrozivé a hrdinské epochy rozvinutého stalinismu a umožní vám setkat se osobně se soudruhům Stalinem. Doufám, že vám, vzdělaným Evropanům, je známa kniha proslulého evropského intelektuála Suetonia Liquidase *Mých sedm setkání se Stalinem*, líčící jeho sedm cest do Sovětského svazu, které vykonal během tříměsíčního pobytu v naší zemi. Kniha se mezitím stala světovým bestsellerem, byla zfilmována a levicová evropská inteligence z Liquidasových dialogů hojně cituje.“

„Jakmile člověk zmizí, zmizí i problém, soudruhu Liquidasi!“
vřavil si hned Engelbert. „Když se objeví robot, je tu hned i problém.“

Průvodce se radostně usmál krásnými ústy.

„Hustý!“ poznamenal Patrik, který o Liquidasovi v životě neslyšel.

„Jsem si jist, že vám do rukou přišly i další memoáry, kupříkladu vzpomínky herečky Chloe Robins, která se stala vůdcovou milenkou a porozuměla tak spleťtým zvláštnostem jeho uzavřené, zírůzněné, osamělé a na hluboký cit bohaté duše, či paměti megamagnáta Buchweitzena, který po tripu zahájil vysílání superspěšného televizního kanálu Stalingrad, anebo automobilového krále Hopkinse, který po setkání s vůdcem dokázal jednu ze svých společností zachránit před bankrotem...“

„Tak tohle znám!“ přerušil ho Patrik a chytil Engelberta za ucho. „Představ si, Slone, že když tady tomu borci zatloukli do kebuly hřeb, tak se rozhodl modernizovat dvě své ztrátový továrny. Udělal to, a zisky poskočily rovnou o čtyřicet procent. Ale opravdu hustý je to, že nikdo pořádně nechápe, jak to ten chlap vlastně udělal! Ty fabriky dál vyráběj stejný auta, ale zákazníci je nakupují mnohem víc!“

„Že by mystika?“ zeptal se Engelbert, zírající ven oknem auta, pomalu se plazícího po Stalinově třídě.

„Čertví, možná že mu mozek opravdu začal fungovat líp. To se po teluru obvykle stává. Říkal jsem ti přece, že jsem po něm najednou zjistil, jaký mám vlohý pro plavání a vzduchoplavbu. Hravě jsem udělal pilotní zkoušky a plavu najednou jako ryba, no fakt! Kdežto dřív jsem se vody bál jako čert kříže!“

„Máš pravdu, vzpomínám si...“ A Engelbert pohládl Patrika po prstech.

Před rokem už si taky z kapesného od otce našetřil na telur. Bylo to grandiózní – prožil mnoho nezapomenutelných okamžiků ve velké athénské škole a dověděl se tam plno nového. S velkým Platónem společný jazyk nenašel, jen se s ním trýznivě dlouho a bez jediného slova líbal, trnul přitom blahem a nakonec bohatýrsky stavěnému filozofovi dovolil, aby si s ním dělal, co se mu zachce. Z Pythagora se vyklubal beznadějně nudný patron, starý Plótinos v něm neznámo proč vyvolával mystickou hrůzu, zato s bodrým a tolerantním Parmenidem navázal Engelbert konstruk-

tivní dialog, v němž posel z jedenadvacátého století antickému kolegovi dokázal (za pomoci Hegelovy, Heideggerovy a Sartrovy), že nebytí je stejné reálné jako bytí, z čehož plyne, že je také právě a jsoucí, což zase znamená, že bytí není věčné, jelikož povstalo z nebytí.

Schopností mu však po tomto tripu nepřibýlo a paměť uchovála vlastně jen chuť pánovitého a neodbytného Platónova jazyka. Průvodce už zase repetil cosi o evropských politicích, kteří se do SSSR „pro ideologickou podporu“ stahovali zejména po „úderu vahábitského kladiva“. Údajně sem tenkrát přijeli i francouzský prezident a berlínský kurfiřt a se Stalinem se radili především o národnostních otázkách.

Engelbert mu moc nevěřil. A vůbec – tenhle turistický, vymyšlený, skrznskrz umělý stát, kde se ocitli z vůle Patrikovi, ho moc nezajímal. A Stalin ho koneckonců taky moc nezajímal. Módního Liquidase ovšem četl, to samozřejmě! Jeho *Dochsein und Postzeit*, polemizující s *Nichtsein und Postzeit*, si přečetli všichni studenti filozofické fakulty. Když už se ale jednomu dostal do SSSR, tak podívat se do roku sedmatřicátého považoval přece jen za nezbytnost: Liquidas tomuto roku v své knize věnoval hned dvě kapitoly – poprvé jako katan NKVD, který vyslyšchal divadelního režiséra Mejercholda, a pak jako Mejerchold sám, jehož vyšetřovatel trápil bezesnými nocemi a mlátil ho gumovým pendrekem. Liquidas z toho vytěžil energický existenciálně-filozofický esej *Stroj z donucení a bez donucení vyťouženého násilí*, v němž se dělil o své pocity a nadšení z tripu, který „upgradoval psychosomatiku, odformátoval tělesnost a resetoval existenci“ tak, že když se během dalšího tripu stal jedním z členů Stalinova politbyra, padl před vládcem na kolena a políbil mu ruku. Načež vůdce zabručel: „Nech toho piákování, Kalinyči.“

„Chce to čistou hlavu...“ pronesl zamyšleně Engelbert.

„Já si teda hlavu už dávno nemyl!“ rozesmál se Patrik.

V rozlehlém chrámu Setkání je čekaly okouzluující dívky v bílém, svlékly je, oholily jim hlavy, usadily do mramorových van, umyly je, potřely altajskými oleji a oblékly do bílých hávů s vkusně a nenápadně vyšitou stalinskou symbolikou. Turisté se napili hornoaltajského bylinného čaje, podepsali tradiční revers, že v případě poškození zdraví nebudou uplatňovat žádné nároky, a pak už byli předáni do péče šedovousého Teluřana s nápadně

klidnou tváří. Ten je usadil do speciálních křesel a po nezbyt-
ných úvodních manipulacích jim do hladkých a vonných hlav
natloukl dva telurové klíny.

Patrik zemřel za osm minut. Engelbertův mozek se smrtí bojo-
val skoro čtyři hodiny.

Zajímavé je, že před nimi v SSSR zaznamenali jen dvě letální
vyústění telurového tripu: poprvé odešla do jiných světů třiceti-
letá Angličanka, která do stalinského státu přicestovala se svými
komunistickými rodiči, a druhým zesnulým se stal devatenácti-
letý biorapper z Angoly, který snil o tom, že se setká se svě-
tým jazzovým pianistou Časmanem a v roce 1930 s ním pořídí
společnou nahrávku. Tihle dva, stejně jako Patrik s Engelbertem,
nebyli staliniisté. Zato přečtený rod vyznavačů kníratého Otce
národů neutpěl ani v nejmenším: ti všichni se z cesty vraceli
spokojení a omládli, a jedna třiadvadesátiletá Čečenka posléze
vydala knihu s výrazným názvem *Plivla jsem Stalinovi do ksichtu*.

Zato Patrik s Engelbertem kdovíproč měli smůlu.

Jak je to možné? To nikdo neví...

Jejich zmrazená těla byla na účet SSSR odeslána rodinám.

Takováhle je to historie.

Zažil jsem nejděsivější intelekty své generace, jež telur vytrhl
z bezedného šílenství,

intelekty lidí, kteří přebrodili každodenní třasovisko močálu
všednosti,

a shodili ze svých duší betonovou krustu maloměstácké sebe-
jistoty a tupé samolibosti,

kterí v pár okamžicích rozdupalí chiméry zemské predestinace,
kterí seřepali ze svých očí popelavě huňatou plíseň zemdlene-

ho vnímání světa,

kterí svýma novýma rukama rozdrtili lepkovou skořápku de-
prese,

kterí plivli žhoucí magma plnohodnotnosti do unylého ksich-
tu tisíciletého splínu,

kterí vdechli nový život do prázdných očních důlků upráše-
ných knihoven,

vypustivších do světa tisíce svazků, plných schizofrenní bez-
naděje, dohánějící čtenáře do blázince či k sebevraždě,

kterí zatloukli telurový kůl do hrobu zemské neukotvenosti,
kterí přerazili hřbet chmurnému drakovi člověkova zklamání

v sobě samém,

kterí navždy povstali z popela slabosti předešlých pokolení
a povýšili svá zářící těla na vrcholky Nové Reality. Kterí roztrhli
z krve, potu a slzí zrezivělé okovy Času,

Času, toho bělookého kata nadějí a očekávání,

Času, který vpletl do kola svého pekelného stroje miliardy
ponížených v očekávání a uražených zmarem nadějí,

Času, zalévajícího generace jako bezmocné mušky nelítostným
janítařem nemožného,

Času, který si osedlal člověka a trhá mu ústa ocelovými udidly
věčného bažení po nenávratnu,

Času, který svými ostruhami dvoumožce žene cvailem přízračné-
ho úspěchu až do jejich posledního dechu, až k odpuštění hří-
chů, až k plynovým hořákům krematoria, až k hořícímu nosu a ta-
vícím se knoflíkům, až do stavu teplého popela ve studené urně.

Jaký že kov to vstoupil do vašeho spavého mozku a zaplavil ho
obrazotvorností?

Telur! Zhmotnělý sen! Představy, jež se staly skutečností! Dětské fantazirování! Vánoční šepot do tajčísňho jíní na skle! Slzy a sliny na polštáři! Dobří kouzelníci! Oživující carevna! Krásný princ! Pohádky! Bažení! Věci zhola nemožné!

Telur! Vzpomínky na dávno zesnulé! Zemřelí znejmilejší, vstupující do vašich ložnic! Přízraky minulosti, jež vás objímají! Vůně pohřešovaných!

Telur! Síla ztělesnění! Mučivé touhy ošklivých žen! Sny mrzáků! Tajné tužby žebráků a idiotů! Každonoční zoufalé úpění osamělců! Zapřísahání a prosby! Paralelní světy, které vytlačily realitu!

Telur! Nový obzor naděje!

Telur, zářící jako roucha andělská!

Telur, blýskající jako blesky prorokovy!

Telur, jako božský skalpel, nořící se do mozků milionů!

Telur, posouvající hranice lidských možností!

Telur, zaplavující lidstvo jistotou minulosti, přítomnosti i budoucnosti! Jistota! Štěstí! Radost! Až po okraj! Až po pomínutí smyslu! Až po vtěnění krve! Až po Velký Pokoj Duše!

Telur, jehož jméno jest Překonání Času a Prostoru!

Telur, který nás učinil dokonalými!

Telure!

Ty záříš do noci uplynulých lidských stálezí! Rozháníš šero Dějin! Jsi naše vůdčí hvězda Polárka! Otevíráš hroby! Oživuješ vojáky, sebevrahy a narkomany, ty, jež zemřeli na rány, bomby, jedy, na předávkování i na zklamání z nedosažitelného! Shromažďuješ jejich hniující zbytky a znovu je skládaš v celek! Přivádíš je k jejich nejbližším! Všechny ty zhynulé! Ty, co se zalikli vlastní krví i zvratky! Co přišli o oči, varlata i hlavy! Ty, jež rozdrtily tanky! Ty, kdož se rozpustili v počítačovém těstě elektronických iluzí! Shořeli v bleskurychlém záru války i na pomalém ohni šílenství! Co nechali odtéct svou krev do tisticovek přetékačících van! Co se rozplácli o předjítní asfalt své nevíry v zázrak!

Telure!

Ty seškrabuješ jejich zbytky třpytnýma rukama! Z asfaltu! Ze zablitých vozovek! Ze smaltu van! Hněteš jim nová těla, zdravější než ta původní! Je to metempsychóza narkomanů hniících v hrobech! Reinkarnace na popel shořelých vojáků! Vzkršení žebráků, jež sežrali psi! Je to síla navrácené tělesnosti!

Svolává vás všechny telurový zvon! Bude to návrat odlétnuvších duší! Budou to nové rty! Nové oči! Co smějí se radostně a triumfálně!

To telur je vrátil do života! Objímají nás! Jsme opět spolu! Smrt není! Jsme veselí, silní a šťastní! Objímáme se se svými sny! Dočkalí jsme se! Odrážíme se od ploché země! Skáčem a skáčem, vyskakujem vzhůru! vzhůru! zehříváme se špinavého asfaltu! zhrbolaté dlažby! z červivého podzemí! z hořících domů! z márníc! z věznic a lágrů! z bratrských mohyl! z vybombardovaných kasáren! ze smolařských životopisů! z desuplných kanceláří! z poníčených tanků! z hotelu Imperiál! z trosek měst! z beznadějně otravných vil! z fitnessů a bazénů! z krize sebereflexe! zpod úlomků betonu a lásky! z restaurací a kin! z teplých manželských ložnic! vzhůru, vzhůru, vy všichni, jež svolal telur, vzhůru! vzhůru! k reálné naději! ke splnutí s neuskutečnitelným! k našim nejbližším! k milovaným! k zakázaným láskám! k nezřízeně zbožňovaným! ke zločinně hýčkaným! k velikánům, k Mozartovi a Platónovi! k Nietzschemu a Dostojevskému! k Buddhovi a Kristovi! k Maovi a Hitlerovi! k novým symbiózám! k vítězství nad Časem! k živým bohům! k triumfu nad smrtí! vzhůru, na oblaka nás odpal, ó telurový cel nad řeku! nad duhu, vzhůru, na oblaka nás odpal, ó telurový katapulte! Vzhůru, k ohnivým serařinům, k Trůnům a Panováním, k Síle a Moci, vzhůru, vzhůru, vzhůru!

No a bandory došly. Hotovo. Jakmile se rozbřeslo, vzbudil jsem se, sluníčku se poklonil, špek s kusem chleba si dopřál a nastaroval. Na poslední dva pytle jsem lesem ujel třicet čtyři versty. Pak jsem do motoru mrsknul poslední bandoru: zachraň mě, milánku. Kousek jsme ještě ujeli, ale pak to kejchlo a motor ztich. Takhle se to seběhlo. Dál už nebylo na co ject. Však ani není zapotřebí. Zastavilo to na docela pěkným místě – před náma palouk, kolem duby a břízky, opodál smrkový mlází a v něm paloučky. Slez jsem se samohybu dolů a trochu to obhlíd. Fakt pěkný místo. Párkrát jsem přešel sem tam, podumal a rozhod jsem se. Zase jsem se slunku uklonil: Díky tobě, bože Jarilo, žes pro mě zahrál a obrůst nechal tohle krásný místo. Tady už se nějak zařídíme. Přídřep jsem, rozdělal oheň, opek něco koniny, trošku pojed a vydělal se do ořeš. A zase jsem se rozhlíd: sem mě opravdu sám Jarilo vyslal. Potok hned vedle! To je velký štěstí. Nejdřív jsem si řekl, že tam něco brumlá, aby to tak byl jezevec! Jenže kousek popojdu, kouknu, a vidím jezírko a v něm klokotá pramínek. Napil jsem se – a ta voda byla pravá lesní. Takže studnu bysme měli. A když je studna, dá se i dům postavit. Teď už teda žádný otálení. Otevřel jsem truhlu, vytáh pytle, sekeru, pilu, dláto i nebozez. Všecko jsem to rozložil na kus hadru, na kolena klek a povídám: Jarilo, sluníčko naše požehnaný, sešli mi sílu, abych srub postavil a moc se přitom nepomlátil. A hned jsem se pustil do práce. Však už se taky ručičkám po tý tesařině zastesklo. Šest let jsem u kněžny na samohybu drandil. Což je hodně. Jenže píchnout nebylo do čeho, vrtnout se nebylo kam. Práce to nebyla těžká, i když starostí furt plno. Ale krmili člověka slušně. Jenže což je to platný – cizí sousto do krku špatně leze. No nic, to máme za sebou. Tak jsme makali na tetičku kněžnu, a teď můžeme udělat něco pro sebe: Kdo se tesařem narodil, na kozlíku neumí! Nejdřív jsem si zrychtioval všechno nářadí: násadu k lopatě vyrobil, vratidlo k nebozezu přidělal, dláta a klíny nachystal a taky náhradní topůrko k širočině. Jak to říkával můj nebožtík tatík: hlavně vercajk je třeba mít v pořádku. Tak jsem všechno pořádně nabrousil – sekeru, pilu, dláta i nebozez. No a pak už jsem jen shodil halenu a šup do smrkového lesa. A hned

jen třísky lítaly. Vída, jak se mi po týhle práci stejskalo! Vybral jsem si nejlepší strom a kácel a odvětvoval a hned nato širočinou přitesával. Budu sice žít v pěkný Tramtárii, ale srub si postavím z loupavého dřeva! Krásnej a bílej. Do večera jsem měl hotový první čtyři spodní věnce. Koukám na to – a až jsem se sám podivil: ty jsi ale pašák, Gavriilo Romanyč! Se sluníčkem jsem se rozloučil, vody do kotlíku nabral, udělal si z krup, špeku a zelenky hrstkovou polívku a pořádně se nacpal. A hned jsem se svalil do samohybu a spát. Ráno jsem se probudil s lesníma ptáčkama, kousek chleba s koninou sežvejkal, svítání se dočkal, sluníčku se poklonil a hned zase popad sekeru. Do slunce západu jsem připravil a otesal trámy na dalších pět věnců. A na třetí den další čtyři. Ani jsem pořádně sekeru brousit nestíhal. Pak jsem se pustil do základových patek: porazil jsem dub a z jeho kmene přitesal všechny čtyři. Na palouku jsem pak vyryl jámy, nanosil do nich kámen a do něj usadil patky. A začal pomalíčku se stavbou. Svazovat a utěšňovat už položený věnce, to je prostě radost! Mechu je tu dost a dost, a co víc člověk potřebuje? Ten mech je přitom měkkej a voňavej, jako by to soví chmýří bylo. A tak stěny utěšňuju a v rozích zajišťuju, a k tomu si zpívám a ptáky plaším. Nádhera! Kolem stojej břízky a větve na mě mávaj: Zdráv buď, Gavriilo Romanyč, ve svým novým bydlíšti! Jakmile jsem roubený stěny doskládal, vyřezal jsem do nich okna a do těch vsadil živorodý sklo. A udělal dveře. Pak jsem vyrobil stropní trámký, nasekal mladý proutí a nakopal hodně drnů. Střechu jsem udělal poctivou, silnou a drny jsem zatížil kamenama. Pak jsem z půlkuláčů položil podlahu a škvíry prolil živorodem, aby mi v zimě do poklopce netáhlo. Kousek jsem poodešel a dílo si prohlíd – pěkná chaloupka se mi povedla! Tak jsem si řekl, že si krapet dáchnu. Vzal jsem flintičku a proběh se po vúkolí. Vysokou jsem nepotkal žádnou. Zahlíd jsem ale hlínu rozrytou od kanců a losí stopy, takže něco tu drozdy jednou Teřeva jsem netrefil, ale pak jsem dostal hned tři drozdy jednou ranou. Hotovej záznak! To se bude k tý hrstkovy polívce hodit. Celý léto jsem si tu pak zvyklal a zabycloval se. Pramen jsem prohloubil a vyložil kamenem. Křoví na palouku jsem vypálil, hlínu zryl a kolem postavil pletenej plot, aby mi tam divoký prasata škodu nedělaly – na jaře vysadím raný bandory, nějakou tu sadbu jsem si schoval, a jakmile vyrostou, nasypu je do samohybu –

a můj železnej koník se zase rozjede! A se železným koněm se ani čerta bát nemusím. Projedu to tady křížem krážem. Na lov se vypravím, kam budu chtít, a když dostanu kance nebo losa, přivezu si ho domů, na kožešinový zvířata pastí nalíčím a budu mít dost kožek na teplý oblečení. Soli mám půl metráku, to zatím stačí, nasolím si losí maso, postavím udírnu a tam budu udit kancí hrudí. Nejdřív udělám jen tu udírnu, ale napřesrok zajedu k řece, přivezu si jíl a z hlíny a kamene postavím pořádnou pec. A pak si možná vyrobím i hrnčířskej kruh a na něm budu dělat rendlíky a džbánky a na ohni je vypalovat. Do těch si pak uložím jezevčí tuk, kancí sádlo, ořechy, sušený lesní plody i nasolený houby. Pak si vykopu prostorněj sklípek a v zimě budu ledovat, aby tam přes léto bylo chladno. Žito zaseju, však jsem si i osivo s sebou vzal. A pak už budu jen chleba péct, pivo vařit a na peci se válet. A možná si i nějaký huňatý živý zvířátko pro potěchu opatřím, aby tu člověku nebylo smutno. Našinec toho moc nepotřebuje – ani baby, ani bijograf, ani hřebíky, ani válku, ani peníze, ani tu vaši vrchnost. A takhle už ten život doklepu. Barák mám, střecha mi neteče a nažrat se taky mám čeho. Žádný chození do práce, jeden bude makat jen na sebe a jinak na nikoho. A spát bude, jak dlouho se mu zlíbí. Klanět se akorát sluníčku. Těšit se jen s ochočenejma zvířátkama. A dohadovat se s lesním ptactvem. Co víc člověk nakonec potřebuje?

II

My sweet, most venerable boy – Můj sladký, přeučtyhodný chlapče (angl.)

IV

Paj-čch' – idiot, idiotka (čín.)

Jü-wang – idiocie (čín.)

VZ – Východní Zamoskvorečí, regionální školní odznak

V

RWTV – Rýnsko-vestfálská televize

Serbest El – Svobodná ruka (tur.)

Kölsch – kölnský dialekt

Reissdorf – druh piva

Nato – zkvašené sojové boby (jap.)

VII

Ordo ab chaos – Chaosem k řádu (lat.)

IX

Oponovci – odvozenina od zkratky OMON (otrjady milicii osobogo naznačenijsa)

X

Čuang-š – bohatýr (čín.)

XIII

Tepeł-tapeł – nevolnická hra připomínající „škatulata, škatulata, hejbejte se“

Bleib stehen, du, Scheisskugel! – Zastav, ty zastraná kuličko! (něm.)

Halt! Halt, Miststückchen! – Stůj! Stůj, hovňousku! (něm.)

Nun, komm' schon, Duratschjok! – No tak dělej, duračok! (něm.)

Vagina avida – nenasytná vagina (lat.)

Ach, du kleine Sau! – I ty malá sviňko! (něm.)

Dorothea, Feinsliebchen, wo bist du denn? – Dorotheo, miláčku, kdepak jsi? (něm.)

Ashes to ashes – z prachu v prach (angl.)

Pass auf du, kleine russkij Zwolatsch, das hast du dir selbst eingebrockt! – Poslouchej, ty malá ruskij svoloč, vždýt ty podrážíš sám sebe! (něm.)
Verdammt noch mal! – das to vem (něm.)
Saatgut – laboratoř pro odběr spermatu ve východní části Berlína

XV

Suelo! – Leží! (špan.)

Olé, mi niño, me has dejas plancha! – Tys mě teda dostal, chlapče! (špan.)
Chaval – mládenec (špan.)

XVIII

Blixtnedslag – blesk (švéd.)

XXI

Dominus vobiscum – Pán s vámi (lat.)

Et cum spiritu tuo – I s tebou (lat.)

XXII

Pacta sunt servanda – Dohody se mají dodržovat (lat.)

Per aspera ad astra – Přes překážky ke hvězdám (lat.)

Morti proximus – Blízek smrti (lat.)

Bílý Bim Černé Ucho – ruský film; hlavním hrdinou je věrný pes Bim, který se vydá hledat svého pána a na cestě zažívá spoustu dobrodružství.

XXIII

L'Edelweiss Noir – Černá protěž (fr.)

Kadyn-Bažy – nejvyšší hora Altsjéského pohoří (4 509 m)

Très beau – moc pěkné (fr.)

Très bien – výborně (fr.)

Très bon – skvělé (fr.)

Oh non, Monsieur le Président, très proche! *Juste une demi-heure en vélo!* –

Vůbec ne, pane prezidente, je to velice blízko! Půlhodinka cesty na kole! (fr.)

Mal aman – dobytek je zdravý (kazaš.)

XXVIII

Kchu pi lie! – To je něco! (čín.)

Schlafen ist die beste Medizin – Spánek je nejlepší lék (něm.)

Oro – jáma (altaj.)

Noblesse oblige – Vychování zavazuje (fr.)

Wouldn't you like a bite to eat after your trip? – Nedal byste si po cestě kousek něčeho k jídlu? (angl.)

With pleasure, sir – S radostí, pane (angl.)

284

Bosorogos – tesařský termín, označující úspěšné vniknutí telurového hřebu do klientova mozku

Tornado – pojem pro neúspěšné vniknutí telurového hřebu do mozku

Esten tanu – ztráta vědomí (kazaš.)

Žurektyñ toktauy – srdeční zástava (kazaš.)

Tebene – dlouhá jehla, sloužící k přímé injekci do srdce (altaj.)

Argada – tesařský termín pro umístění hlavy zachraňovaného do zvláštního přípravku, připomínajícího příšlu

I'm waiting for you in the photon stream, my son – Očekávám tě v proudu fotonů, synku (angl.)

Čirik žalan – ztmavlé pole (hranice) (altaj.)

Alsyz – srábek (kazaš.)

Tartyk kadu – křivý hřeb (kazaš.)

Ak sorgy – bílá pumpa (kazaš.)

Čakly – past (altaj.)

Up – mistr (altaj.)

Torsok – mozol (altaj.)

Mee – mozek (altaj.)

Sin – duše (čín.)

Genau – přesně tak (něm.)

Nema Boga – Bůh není (srb.)

XXXII

Zum Teufel – kčertu (něm.)

Sois sage, ô ma Douleur, et tiens-toi plus tranquille – Buď moudrá, Bolesti, a ztiš ten pláč svůj stály! (fr.) – dvouverší z Baudelairových Květů zla,

překlad Svatopluk Kadlec

XXXVI

Ťiao še! – Domluveno! (čín.)

XXXVII

D'accord! – Domluveno! (fr.)

XL

Quelle horreur! – Jaká hrůza! (fr.)

XLIII

Chao! – Dobře! (čín.)

Ni chao ma? – Jak se vede? (čín.)

Chao fi-le! – Výborně! (čín.)

Jie-cung-chuej – noční klub (čín.)

285

XLIV

Mutig, mutig, liebe Brüder! – Hlavu vzhůru, milí brašři! (něm.) Verš ze staré vojácké písně švýcarské legie, která se zúčastnila Napoleonova tažení do Ruska (1812)

Mir werde gwinne! – Zvítězíme! (švýc. dialekt)

XLVIII

On y est, Babar! – Vítám tě, Babare! (fr.)

Willkommen, mein Kitz – Vítám tě, koloušku (něm.)

Dasein – zdebytí – filozofický pojem, který do filozofického diskurzu zavedl

Martin Heidegger (česky překládáno výrazem „pobytí“ – Jan Patočka)

Emka – sovětská limuzína GAZ-M-1, která se vyráběla v letech 1936–1943

Dochsein und Postzeit – přecejen-bytí a post-časí

Nichtsein und Postzeit – ne-bytí a post-časí

Vladimír Sorokin

TELURIE

Z ruského originálu Телурия
vydaného nakladatelstvím AST v Moskvě v roce 2013
přeložil Libor Dvořák

Kresba na obálce Andrej Bondarenko

Typografie a sazba písmem Melior a Akzidenz Grottesk Lubomír Šedivý
Vydalo nakladatelství Pistorius & Olšanská s.r.o.

Pražská 128, Příbram I.

v roce 2014 jako svou 110. publikaci

Odpovědná redaktorka Pavla Bošková

Vytiskla tiskárna Akcent, Špidrova 117, Vimperk

288 stran. První vydání

ISBN 978-80-87855-09-6

www.pistorius.cz